Primorski DNEVNIK

št. 2 (15.446) leto LII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobердob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600
GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

SREDA, 3. JANUARJA 1996

Inzko avstrijski ambasador v BiH

DUNAJ - Koroški Slovenec dr. Zdravko Inzko je bil imenovan za avstrijskega veleposlanika v Bosni in Hercegovini. Novo službo v Sarajevu bo nastopil že sredi meseca januarja. 46-letni diplomat iz Sveč na Koroškem je na svoji dosedanji diplomatski poti zastopal Avstrijo v nekdanji Jugoslaviji, v Sri Lanki, Mongoliji, na sedežu Združenih narodov v New Yorku in v novi Češki republiki.

Na 3. strani

Gripe nikakor ne podcenjujmo

TRST - V tržaški pokrajini je neprijetna gripa že priklenila na posteljo številne prebivalce. Da se ji izognemu, so potrebni sicer že običajni ukrepi, ki nam jih tokrat posreduje zdravnik dr. Marjan Spetič. Za ozdravitev je potreben počitek, da jo v postelji lahko »prekuhamo«; pomagati si moramo s toplimi čaji in mlekom in s sredstvi proti vročini, ne smemo pa pretiravati s antipiretičnimi sredstvi.

Na 6. strani

V Miljah še velike težave, spodbudneje v Nabrežini

TRST - Občinske uprave se pripravljajo na odobritev letnih proračunov. Med upravitelji vlada optimizem, z izjemo Milj, kjer še niso rešili upravne in politične krize v napredni koaliciji župana Sergia Mila. V Miljah obstaja celo nevarnost zavrnitve bilance, čeprav so se vsi svetovalci, ki so bili izvoljeni na listi "Skupaj za Milje", izrekli proti možnosti predčasnih volitev in torej razpustá občinskega sveta.

Spodbudnejše vesti pa prihajajo iz Nabrežine. Župan Giorgio Depangher je kolikor toliko optimistično razpoložen, čeprav se boji, da bodo na upravo negativno vplivali dogodki v Kraški gorski skupnosti.

Na 5.strani

ITALIJA / PO NOVOLETNI POSLANICI PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Dini, nova vlada ali volitve? Zmeda pa medtem narašča

Bossi hoče ustavodajno skupščino - Prodi nezadovoljen

RIM - Novoletna poslanica predsednika republike Scalfara je, kot kaže, še dodatno zaostrila odnose med strankami pred parlamentarno razpravo o usodi Dinijeve vlade. Oglasil se je Umberto Bossi z grožnjo, da ne bo podprl nove vlade, ki je še ni in je morda tudi sploh ne bo. Narašča pa nezadovoljstvo v gibanju oljke, kjer Romano Prodi **(na sliki)** odločno nasprotuje vladi širokih zavezništev, za katero se potegujejo Silvio Berlusconi, predsednik Scalfaro in seveda Dini, ki bi jo vodil.

Bossi postavlja kot pogoj za podporo morebitni novi vladi umestitev neke vrste ustavodajne skupščine, ki bi uvedla federalistično ureditev države. "Senatur" dviguje politično ceno za morebitno novo podporo Diniju, podobno kot lastnik Fininvesta pa tudi on nasprotuje predčasnim volitvam v letu 1996.

V gibanju oljke se stopnjuje nezadovoljstvo nad razvojem dogajanj in se vrstijo pritiski na Demokratično stranko levice, naj enkrat za vselej pristane na določitev točnega datuma predčasnih volitev. Za to se potegujeta tudi Stranka komunistične prenove in Nacionalno zavezništvo.

Danes se bodo načelniki poslanskih skupin sporazumeli o datumu parlamentarne razprave o bodočnosti Dinijevega vladnega kabineta, ki bo najbrž prihodnji teden. Datum razprave v poslanski zbornici ni postranskega pomena, saj bi morebitni padec vlade sprožil postopek za razpust parlamenta in za razpis volitev že februarja ali najkasneje marca.

Na 2.strani

Di Pietro: »Želim si samo, da bi ljudje name pozabili«

MILAN - »Naveličal sem se vrteti kot mlin na veter. Naša je nehvaležna dežela, jaz pa nimam več kaj povedati, niti kaj nuditi, kot sodnik in kot državljan. Zdaj samo upam, da bodo ljudje name pozabili.« Antonio Di Pietro, bivši sodnik »čistih rok«, je v zadnji številki tednika Oggi izrazil vso svojo grenkobo in razočaranje.

To je cena, pravi Di Pietro, ki sem jo moral plačati, ker sem trdoglavo vztrajal pri preiskavah o podkupninskem sistemu. Zdaj je prišlo maščevanje, v obliki obtožb brez vsakršne osnove.

UGRABITEV 16 MUSLIMANOV

Prva resna preizkušnja za mirovniške sile Nata v Bosni in Hercegovini

SARAJEVO - Predstavniki Nata so se po mnenju tujih diplomatov v prvih urah novega leta približali prvi resni preizkušnji mirovne misije v Bosni. Sarajevska vlada jih je namreč obvestila, da so uporniški Srbi na cesti proti Ilidži ugrabili 16 Muslimanov, v Natu pa so odgovorili, da raziskovanje izginotij ni v pristojnosti mednarodne vojske, ampak policije.

Na sliki AP: sarajevski otroci se prerivajo, da bi prišli do bombonov in igrač, ki so jih delili ob novem letu.

Na 12. strani

V ZAGREBU

Opozicija na oblasti

Kaj bo storil Tuđman?

ZAGREB - S konstitutivno sejo zagrebške skupščine, ki jo je sklicala hrvaška vlada, je oblast v hrvaški prestolnici končno le prevzela opozicija, ki je za predsednika mestne skupščine izvolila Zdravka Tomca, za župana pa Gorana Granića. Če bo predsednik Franjo Tuđman potrdil sklepe mestne skupščine, bo tako v zadnjem trenutku končana zagrebška politična kriza, saj morajo novo vodstvo izbrati v roku 60 dni po volitvah.

Socialni-demokrat Tomac in liberalec Granić sta bila izvoljena brez podpore Tuđmanove HDZ, ki je v Zagrebu sicer v manjšini, a odločno nasprotuje opozicijskemu prevzemu oblasti v prestolnici. Predsednik Tuđman, ki mora v skladu z ustavo potrditi zagrebškega župana, se mora sedaj odločiti, ali bo z morebitno zavrnitvijo župana Granića nadaljeval politično krizo, ki grozi, da se bo razširila na celotno Hrvaško.

KRATEK OBISK OBRAMBNEGA MINISTRA ZDA

Perry v letalski bazi v Avianu: »Nato bo res zagotovil mir!«

Poziv za spoštovanje mirovnega sporazuma v Bosni

AVIANO- Ameriški obrambni minister William Perry **(na sliki)** je včeraj obiskal ameriški vojaški oporišči v Vicenzi in v Avianu v Furlaniji. Visokega ameriškega predstavnika, ki bo danes v Sarajevu, je spremljal načelnik generalštaba ameriške vojske John Shalikashvili.

Perry je med kratjšim razgovorom z novinarji izrazil prepričanje, da bodo vojaške enote pakta Nata res zagotovile mir v Bosni in Hercegovini. Srbe, Muslimane in Hrvate je opozoril, da imajo pred sabo edinstveno in neponovljivo priložnost za mir in za nove pogoje sprave in sožitja. Vse pa je tudi opozoril, da se vojaki Nata ne šalijo in da bodo primerno odgovorili na vse morebitne provokacije, ki bi postavljale v dvom mirovni sporazum iz Daytona. Perry in Shalikashvili sta se v Avianu seveda srečala tudi z ameriškimi vojaki.

Na 3.strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Optimizem Christofa Zernatta
V svoji novoletni izjavi je koroški deželni glavar Zernatto izrazil optimizem glede sožitja med večino in manjšino na Koroškem.
Stran 3

Novosti na davčnem obozorju
Novo leto bo davkoplačevalcem prineslo kar nekaj novosti, ki bodo v glavnem ugodne, saj bodo nekoliko olajšale plačevanje davkov.
Stran 2

Nova telovadnica na Opčinah
Občina Trst je razpisala javno dražbo za oddajo del za gradnjo telovadnice na vrtu osnovne šole Franceta Bevka na Opčinah.
Stran 5

Eksplozija plina v Gorici
Poskus samomora je najverjetnejši vzrok eksplozije plina, ki je predsinoči povsem razdejal tri in poškodoval drugih šest stanovanj pri Štandrežu.
Stran 10

Arianna Bogatec četrta v Alamosu
Jadralka TPK Sirene Arianna Bogatec je na božični predolimpijski regati v Alamosu v Španiji zasedla zelo dobro četrto mesto.
Stran 13

NOVICE

Sisde vohunil o Di Pietru

MILAN - Italijanska tajna služba Sisde je vohunila o delovanju Antonia Di Pietra, ko je ta še bil namestnik javnega tožilca na milanskem sodišču. Vest, ki je krožila že dalj časa, je bila včeraj tudi uradno potrjena. Agenti Sisdeja so celo pripravili zajeten sveženj o sodniku »čistih rok«, ki ga je pred enim mesecem dal zapleniti sodnik iz Brescie Fabio Salamone. Slednji, kot znano, vodi vrsto preiskav na račun bivšega tožilca in je zanj zahteval tudi sodni pregon, medtem ko ni ukrepal v zvezi z dosjejem tajne službe.
Predsednik parlamentarnega odbora za tajne službe Massimo Brutti je potrdil, da je njegov odbor seznanjem z zadevo in da bo v kratkem, najkasneje čez dva tedna, poročal parlamentu. Vsekakor mora odbor še ugotoviti, kdo je ukazal vohunjenje na račun Di Pietra in zakaj.

Na Stilfser jochu naj bi pogrešali dve osebi

BOCEN - Na področju Stlifser jocha, po vsej verjetnosti na švicarski strani najvišjega evropskega prelaza, naj bi pogrešali dve osebi. Včeraj so z dvema helikopterjema posegli karabinjerji, vendar brez uspeha; pogrešanca iščejo tudi prostovoljci, potem ko naj bi radioamater iz Vercellija prejel klic na pomoč; po radijskih valovih je namreč ujel glas moškega, ki je dejal, da se je skupno z ženo izgubil na področju prelaza.

V Tuniziji še iščejo izginulo študentko

BASSANO (VICENZA) - Škof iz Vicenze Pietro Nonis je včeraj sprejel starše Milene Bianchi iz Bassana del Grappa, ki je 23. novembra izginila v Tuniziji in ponudil sodelovanje katoliške cerkve pri iskanju Milene. Milenini starši bodo danes odpotovali v Tunizijo skupno s hčerkino prijateljico Eliso Viotto, ki je Mileno gostovala v Nebulu in s posl. Eliso Pozza Tasco, ki je v prejšnjih dneh sprožila politične in diplomatske pobude za pospešitev preiskav.

Tožilstvo v Palermu raziskuje odnose Dell'Utrija z mafijo

PALERMO - Javno tožilstvo v Palermu vodi raziskavo o domnevnih odnosih med mafijskimi veljaki in Marcellom Dell'Utrijem, bivšim pooblaščenim upraviteljem Fininvestove reklamne družbe Publitalia in enem najožjih sodelavcev Silvia Berlusconija. Preiskavo so začeli na osnovi izjav mafijskega »skesanca« Tllia Cannelle, gradbenega podjetnika, ki je priznal, da je bil izvrševalec ukazov bratov Graviano, mafijskih voditeljev v palermski četrti Brancaccio.
Cannella, ki so ga aretirali 4. novembra lani, je med drugim povedal, da Dell'Utrija osebno ni poznal, da pa je izvedel za njegove vezi s klanom enega najbolj vplivnih mafijskih veljakov, Leoluce Bagarelle.
Marcello Dell'Utri je »ogorčeno zavrnil vsakršno podtikanje« glede domnevnih povezav z mafijskimi veljaki in dodal: »Prav smešno je, da zapravljajo čas s tovrstnimi neumnostmi.«

ITALIJANSKA POLIKA V VRTINCU POLEMIK

Prodi nezadovoljen, Bossi pa spet jezen

Oljka nasprotuje vladi širokih zavezništev
Liga še zahteva ustavodajno skupščino

Umberto Bossi grozi z nezaupnico morebitni novi vladi

RIM - Novoletna poslanica predsednika republike Scalfara ni pomirila, a je še dodatno zaostrila politično vzdušje pred napovedano parlamentarno razpravo o usodi Dinijeve vlade. Komunisti, radikalci in Nacionalno zavezništvo vztrajajo pri precej ostrih kritikah na državnega poglavarja, po začetni previdnosti pa se je oglasil Umberto Bossi, ki celo grozi z nezaupnico novi vladi, ki je vsekakor še ni in mogoče tudi je sploh ne bo.

"Senatur" je na včerajšnji novinarski konferenci znova zahteval umestitev neke vrste ustavodajne skupščine, ki bi izvedla nekatere prepotrebne ustavne spremembe. Teh ni izrecno omenil, očitno pa ima v mislih federalno ureditev države. Voditelji Lige so se glede tega vprašanja že srečali z vsemi strankami, z izjemo Komunistične prenove in Nacionalnega zavezništva. Bossi pa ni pojasnil, ali bo prihodnji teden Liga v parlamentu še naprej podprla Dinija ali pa se bo zavzela za novo vlado. Zanima ga očitno le ustavodajna skupščine, vse ostalo so zanj najbrž le obrobnosti.

Medtem ko Bossi glasno dviguje ceno za morebitno novo politično podporo vladi, se v gibanju oljke zelo stopnjuje nezadovoljstvo nad razvojem političnih dogajanj. Romano Prodi, ki se boji, da bo prišel na volitve brez "političnesape", še dalje odločno nasprotuje morebitni vladi širokih zavezništev, za katero se potegujejo Silvio Berlusconi, predsednik republike Scalfaro in "grmički" leve in desne sredine. Proti široki vladni koaliciji so včeraj s posebnim apelom nastopili skoraj vsi deželni koordinatorji Prodijevega gibanja, ki se zavzemajo za volitve takoj po izteku tako imenovaneg evropskega semestra, to se pravi junija ali najkasneje julija.

Medtem ko Lamberto Dini že pripravlja govor, ki ga bo imel v poslanski zbornici, se bodo danes načelniki poslanskih skupin sporazumeli o poteku in predvsem o datumu razprave o usodi Dinijevega kabineta. Datum razprave v poslanski zbornici namreč ni postranskega pomena, saj bi morebitna takojšnja nezaupnica Diniju odprla pot predčasnim volitvam že februarja ali marca. Za to se zavzemajo poslanci SKP, Finijeve stranke in tudi nekateri krogi Berlusconijeve "Forza Italia", ki je še dalje precej razdvojena med "jastrebi" in "golobicami". V ta tabor, če ga lahko tako imenujemo, je skoraj čez noč prestopil tudi sam lastnik Finivesta, ki je do včeraj zahteval volitve, sedaj pa se jih očitno zelo boji.

Razprava o Dinijevi vladi se bo v zbornici najbrž pričela 9.januarja, o tem pa bodo, kot rečeno, danes uradno odločali načelniki skupin.

DAVKI / ZAČETEK REFORME

Davkarija sveto obljublja, da bo davkoplačevalcem olajšala življenje

RIM - Davkoplačevalci bodo lahko pooblastili svojo banko za plačilo davka ICI, kot to že delajo za telefonske in energetske račune. Kataster bo dopolnjen z novimi podatki, občine pa bodo od prihodnjega leta lahko za 10 odstotkov zvišale ali znižale katastrsko vrednost nepremičnin. Plačevanje najpomembnejših davkov bo racionalizirano in časovno usklajeno s plačilom skrbstvenih prispevkov. Uporaba blagajniškega listka se bo omejila in bo imela enako vrednost kot davčni račun. Povrhu bo odpravljena naročnina na avtoradio, ki ga bo zamenjalo zvišanje avtomobilske takse, in tudi predujemski odtegljaj na javne in zasebne obveznice.

To so nekatere izmed »obljub« italijanske davkarije, ki je lep del svojih namenov sicer že zapisala v finančni zakon 1996. Za prihodnje mesece je tako napovedan prihod številnih novosti, ki jih bodo uvedli zakonski odloki, saj je parlament z zakonom, ki spremlja finančni dokument, poveril vladi veliko pooblastil davčne narave. Na njihovi osnovi lahko pričakujemo, da bo davkarija končno le izgubila nekaj birokratskega balasta in da bo državljanu pomagala plačevati davke, namesto da bi mu - kot doslej - grenila življenje. To pa seveda še ne pomeni večje radodarnosti na davčnem področju, nasprotno, zakon napoveduje nova, bolj ali manj občutna povišanja, ki bodo spremljala odpravo nepotrebnih in zoprnih davčnih obveznosti in racionalizacijo v nekaterih sektorjih.

Poglejmo nekatere glavne novosti. **Decentralizirani kataster in višji davek ICI**: v pričakovanju novega katastra, ki bo zahteval kar nekaj let, bodo lahko občine od leta 1997 samostojno določale zvišanje ali znižanje katastrske vrednosti nepremičnin za 10 odstotkov, kar bo imelo seveda neposreden vpliv na višino davka ICI. **Plačilo davka ICI v banki**: če bo ta davek za nekatere višji, bodo v zameno deležni ugodnosti, da jim ga bo plačala banka, za gotovino ali z neposredno bremenitvijo tekočega računa. Še več, davek bo mogoče plačati tudi na avtomatih s kartico bankomata. **Plačevanje davkov in izdajanje blagajniških potrdil**: da bi to področje čimbolj poenostavila, se je davkarija odločila za »deregulation«. Namesto zakona bo norme za poenostavitev računovodskih dokumentov določal pravilnik; ukinjena bo tudi spremna listina za prevoz blaga, nekateri davkoplačevalci pa bodo oproščeni izdajanja blagajniškega ali davčnega potrdila o prejemu plačila. Zadostoval bo eden od obeh listkov in torej ne bo treba več izdajati obeh. Časovno bodo usklajena plačevanja davkov na dohodke, davka IVA in skrbstvenih prispevkov. **Reforma obdavčenja avtomobila**: na osnovi zakonskega pooblastila namerava vlada ukiniti naročnino za avtoradio in v zameno povišati avtomobilsko takso. Ta se bo lahko znižala za tiste avtomobiliste, ki uporabljajo manj onesnažujoča pogonska goriva, povsem pa bo ukinjena za nekatere posebne kategorije, kot npr. za invalide.

Ostale novosti: zakonodajni urad finančnega ministrstva bo moral v prihodnjih mesecih delati s polno paro, saj zakon, ki spremlja finančne dokumente, predvideva vrsto novih odlokov. Naj omenimo spremembo režima obdavčenja (pri viru) obresti, premij in drugih dohodkov od javnih in privatnih obveznic (in podobnih vrednotnic) ter uvedbo novih kriterijev za davčni konkordat za leto 1994.

TRGI / MARKA SE JE PO TREH MESECIH VČERAJ SPET SPUSTILA POD 1.100 LIR

Za liro ugoden, za borzo pa mlačen začetek leta

Gibanja na italijanskih finančnih trgih so očitno še naprej odvisna od negotovega političnega položaja

RIM - Za liro se je leto 1996 začelo dobro, saj se je včeraj okrepila do vseh glavnih deviz. Ob odprtju italijanskega denarnega trga je veljala približno enako kot zadnji dan v starem letu, nato pa je začela napredovati in opoldne potisnila marko pod »psihološko« mejo 1.100 lir. Zadnjikrat je imela lira tak tečaj z marko 20. septembra lani. Banka Italije je na svoji tečajnici, ki jo objavlja okrog 15. ure, zabeležila menjavo marke za 1.093, 25 lire (29. dcembra lani je nemški bankovec veljal 1.105, 49 lire), medtem ko je ob odprtju ameriških trgov marka veljala 1.092, 85 lire (pretekli petek 1.104, 50 lire).

Za razliko od drugih primerov okrepitve italijanskega bankovca, temu včeraj ni pomagal ameriški dolar, ki je celo nazadoval. Na italijanskem trgu je padel na 1.564, 44 lire, v New Yorku pa je ob odprtju trgov veljal okroglih 1.564 lir.

Dober novoletni »krst« za liro žal ni vplival na začetek leta na milanski borzi, ki se je komaj poslovila od zelo neugodnega leta 1995 in upala v boljše novo leto. Posli so bili dober del borznega sestanka zelo mlačni in brez pravega trenda, kar je vplivalo na nazadovanje kazalcev. Italijanska politična klima je očitno še vse preveč negotova, da bi lahko prepričala občutljive finančne trge.

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Sedež: tel. +39/40/6706001 - Agencija Stara mitnica: tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611 Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

2. JANUAR 1996	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1563,00	1611,00
nemška marka	1091,00	1126,00
francoski frank	318,00	328,00
holandski gulden	972,00	1002,00
belgijski frank	52,70	54,80
funt šterling	2410,00	2486,00
irski šterling	2488,00	2564,00
danska krona	281,00	290,00
grška drahma	6,50	6,90
kanadski dolar	1143,00	1177,00
japonski jen	15,00	15,60
švicarski frank	1353,00	1394,00
avstrijski šiling	154,70	158,40
norveška krona	247,00	264,00
švedska krona	236,00	243,00
portugalski escudo	10,40	10,80
španska pezeta	12,80	13,40
avstralski dolar	1160,00	1195,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	11,70	12,50
hrvaška kuna	265,00	290,00

KMEČKA BANKA - GORICA

2. JANUAR 1996	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1556,00	1601,00
nemška marka	1094,00	1124,00
francoski frank	318,00	328,00
holandski gulden	970,00	995,00
belgijski frank	52,90	54,70
funt šterling	2405,00	2485,00
irski šterling	2481,00	2576,00
danska krona	280,00	290,00
grška drahma	6,50	7,10
kanadski dolar	1141,00	1176,00
švicarski frank	1357,00	1385,00
avstrijski šiling	154,40	158,90
slovenski tolar	11,50	12,40

MILANSKI DEVIZNI TRG

2. JANUAR 1996	v LIRAH		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	—	1564,440	—
ECU	—	2009,050	—
nemška marka	—	1093,250	—
francoski frank	—	319,960	—
funt šterling	—	2428,480	—
holandski gulden	—	976,430	—
belgijski frank	—	53,194	—
španska pezeta	—	12,937	—
danska krona	—	282,340	—
irski funt	—	2508,580	—
grška drahma	—	6,614	—
portugalski escudo	—	10,500	—
kanadski dolar	—	1149,480	—
japonski jen	—	15,086	—
švicarski frank	—	1360,970	—
avstrijski šiling	—	155,400	—
norveška krona	—	247,790	—
švedska krona	—	237,020	—
finska marka	—	361,470	—
avstralski dolar	—	1161,130	—

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

29. DECEMBER 1995	v DEM		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4295	1.4335	1.4375
funt šterling	2.2065	22135	2.2205
irski funt	2.2825	22895	2.2930
kanadski dolar	1.0446	1.0486	1.0526
nizozemski gulden	89.225	89.335	89.445
švicarski frank	124.440	124.540	124.640
belgijski frank	4.8586	4.8686	4.8786
francoski frank	29.193	29.253	29.313
danska krona	25.755	25.815	25.875
norveška krona	22.600	22.720	22.720
švedska krona	21.437	21.497	21.557
italijanska lira	0.9005	0.9045	0.9085
avstrijski šiling	14.194	14.214	14.234
španska peseta	1.1751	1.1791	1.1831
portugalski escudo	0.9559	0.9589	0.9619
japonski jen	1.3893	1.3908	1.3923
finska marka	32.840	32.920	33.000

AVIANO / OBISK AMERIŠKEGA OBRAMBNEGA MINISTRA

Perry optimist in odločen: Nato bo res zajamčil mir!

V Furlaniji tudi vrhovni poveljnik oboroženih sil ZDA Shalikashvili

AVIANO - Ameriški obrambni minister William Perry, ki se je včeraj za nekaj ur mudil v ameriškem vojaškem oporišču v Avianu, je izrazil prepričanje, da bo vojaška misija Nata zajamčila mir v Bosni in Hercegovini. Srbe, Muslimane in Hrvate je pozval, naj izkoristijo edinstveno priložnost za sklenitev pravičnega in trajnega miru. Rekel pa je tudi, da se vojaki Nata ne šalijo ter da bodo primerno odgovorili na kakršne koli provokacije ali druge poskuse, ki bi postavljali v dvom mirovni sporazum iz Daytona.

Perryja, ki je pozno popoldne odpotoval v Budimpešto, je spremljal vrhovni poveljnik ameriške vojske John Shalikashvili. Po kratkem obisku v Vicenzi sta se ameriški minister in visoki vojaški častnik na kratko srečala tudi z novinarji, ki so jim lahko postavili le nekaj vprašanj. Perry je povedal, da poteka premeščanje ameriških vojakov v Bosno, kljub slabemu vremenu iz prejšnjih dni, v najboljšem redu in tudi v načrtovanem časovnem roku. Vsi vojaki bodo zasedli položaje v nekdanji Jugoslaviji do 18.novembra, to se pravi celo dva dni pred napovedanim uradnim terminom.

General Shalikashvili je novinarjem povedal, da je iz ameriških oporišč v Nemčiji doslej poletelo v Bosno že več kot tisoč letal, do 18. januarja pa jih pričakujejo še enkrat toliko. Mnoga letala bodo vzletela tudi iz Vicenze in iz Aviana, ki bo, kot kaže, ohranil dosedanjo vlogo glavnega operativnega oporišča za nekdanjo Jugoslavijo. Načelnik generalštaba je omenil tudi težave Clintonove administracije, ki je šele po dolgih prizadevanjih in pritiskih prepričala kongres ter ameriško javno mnenje, da sta pristala na tako obsežno vojaško misijo za spoštovanje daytonskega sporazuma.

Perry je, kot rečeno, iz Furlanije odpotoval v Budimpešto, kjer se je že sinoči sestal z visokimi ameriškimi častniki, danes pa bo že v Sarajevu, kjer bo osebno preveril operativno plat mednarodne vojaške misije. Član ameriške vlade se bo skoraj gotovo sestal tudi z bosanskimi političnimi voditelji, začenši s predsednikom države Alijo Izerbegovičem.

Ameriški obrambni minister se je v Avianu srečal tudi z vojaki, ki bodo v prihodnjih dneh odpotovali v Bosno. Dejal jim je, da jih tam čaka zelo zahtevna naloga, izrazil pa je prepričanje, da bo mednarodnim enotam na koncu le uspelo zagotoviti mir in ustvariti pogoje za nadaljnje sožitje, ki ne bo lahko, nima pa alternativ, razen seveda ponovne vojne. Perryja in Shalikashvilija spremlja veliko število ameriških novinarjev. Večina jih bo ostala v Sarajevu oziroma v Bosni, kjer bo neposredno spremljala prizadevanja za ohranitev miru iz Daytona.

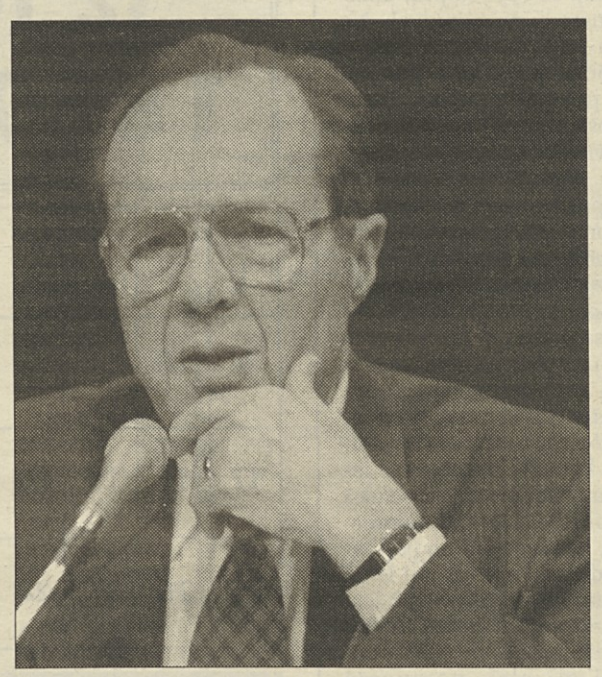

Ameriški obrambni minister William Perry (Telefoto AP)

KOROŠKA / MANJŠINSKA POLITIKA

Optimizem Zernatta glede sožitja

Leto 1995 pomeni nekakšno prelomnico v sožitju med večino in manjšino

CELOVEC - Leto 1995 s svojimi številnimi jubileji, še posebej 75. letnico koroškega plebiscita, je bilo za sožitje med nemško govorečo večino in slovensko govorečo manjšino v deželi nekakšna prelomnica. To je v svoji izjavi ob vstopu v leto 1996 izpostavil koroški deželni glavar Christof Zernatto **(na sliki)**. Spričo dosežene stopnje zbliževanja med obema narodnostnima skupnostima pa je »zelo optimističen« tudi glede nadaljnjega razvoja sožitja v deželi, je še dodal Zernatto in pri tem izpostavil, da je k izboljšanju vzdušja med manjšino in večino prispevala pripravljenost obeh strani k pozitivnem dialogu.

Najvišji politik Koroške se je v svoji izjavi lotil tudi vloge Koroške v Evropski uniji in se zavzel za Evropo regij in pri tem menil, da se bistvo Evropske unije ne bi smelo zreducirati zgolj na gospodarstvo, temveč da je EU tudi skupnost, katere namen je ohraniti raznolikost kultur, jezikov, etnij in identitet. Koroška je v prvem letu članstva v Evropski uniji sicer bila soočena z določenimi problemi, pod črto pa se je članstvo v uniji izkazalo kot pozitivno in perspektivno.

V zvezi z deželno politiko je Zernatto odločno zavrnil vsa razmišljanja o morebitnih predčasnih deželnozborskih volitvah, ki so se v koroški javnosti pojavila v zadnjih tednih minulega leta. »Sodelovanje v deželi funkcionira, zato tudi ne vidim nobenega vzroka za take volitve«, je poudaril Zernatto in poudaril, da sta vlada in deželni zbor izvoljena za pet let, torej do leta 1999.

Ivan Lukan

NOVICE

Umrl je mednarodno priznani kardiolog Giorgio Feruglio

VIDEM - Na oddelku za urgentno medicino videmske bolnišnice je včeraj umrl kardiolog Giorgio Feruglio, mednarodno priznani strokovnjak, ki je prvi v Italiji uvedel uporabo srčnega pospeševalnika (pace makerja) na jedsrki pogon. Ferugliu, ki je pred kratkim dopolnil 70 let, so pred tremi meseci ugotovili rakasto tvorbo na možganih in kljub takojšnjemu posegu kolegov zanj ni bilo pomoči.

Prof. Giorgio Feruglio se je rodil 13. decembra 1926 v Martignaccu pri Vidmu, leta 1952 je diplomiral iz medicine na univerzi v Padovi, leta 1959 pa je začel delati v videmski bolnišnici, kjer je ustanovil eno izmed prvih kardioloških enot v Italiji. Poleg funkcije primarija kardiološkega oddelka je opravljal tudi delo koordinatorja videmske zdravstvene ustanove in bil odgovoren za deželni projekt za boj proti boleznim srca in ožilja. Dejavnost, po kateri je zaslovel v mednarodnih krogih, pa je vezana na »projekt Martignacco«, v okviru katerega je bilo od leta 1977 pod zdravstvenim nadzorom vse prebivalstvo tega kraja, kar je s pomočjo prilagajanja načina življenja in prehrane omogočilo drastično zmanjšanje obolenj srca in ožilja. Feruglio, ki je bil med drugim tudi ploden publicist z več kot 300 objavljenimi deli, je ustanovil italijanski kardiološki časopis.

Gradežu se tudi letos obeta odlična turistična sezona

GRADEŽ - Prihodnja turistična sezona v Gradežu, kjer so včeraj začeli sprejemati rezervacije za senčnike na plaži, bo po vsem sodeč zelo obetavna. Turistični delavci ne izključujejo, da jim bo poletje 1996 prineslo nov rekord in da bodo torej presegli 1.654.289 turistov, kolikor so jih našteli leta 1979. Komaj končano leto 1995 je Gradež sklenil z 1.560.000 turisti.

Še pred sedmo uro zjutraj se je včeraj pred okenci gradeškega podjetja za turistično promocijo ustvarila vrsta, resnici na ljubo v glavnem domačinov, ki niso hoteli tvegati, da bi izgubili senčnike na najbolj vabljivih delih plaže. V nekaj urah se je nabralo kar več sto rezervacij, med njimi tudi stalnih gostov iz Trsta, Gorice in tudi iz sosednjega Veneta. Prihodnje leto bodo službo avtomatizirali, tako da bo mogoče rezervirati senčnik ali hotelsko sobo tudi za leto naprej.

Zaradi izkoriščanja prostitucije aretirali štiri Albance

VIDEM - Sodna policija iz Tolmeča je aretirala štiri albanske državljane, dva moška in dve ženski, ki jih dolži izkoriščanja prostitucije, nasilja, grožnj in kršenja predpisov o bivanju. Moška imata 40 in 29 let, ženski pa 29 in 22 let. Večina obtožb gre na račun moških, ženski, ki sta ju moška silila v prostitucijo, pa sta bili brez dovoljenja za začasno bivanje v Italiji. Do aretacij je prišlo v Brindisiju in v Rimu, saj sta se moška zavedela, da jima je policija na sledi, zato sta hitro zapustila Videm, kjer sta organizirala dejavnost svojih sodržavljank.

AVSTRIJA / DIPLOMACIJA

Koroški Slovenec Inzko ambasador v Sarajevu

Diplomat iz Sveč bo nastopil službo že sredi januarja

DUNAJ/CELOVEC - Avstrijsko zunanje ministrstvo je zdaj uradno potrdilo, da bo koroški Slovenec dr. Zdravko Inzko **(na sliki)** prvi avstrijski ambasador v Sarajevu oz. njen najvišji diplomatski predstavnik v novi državi Bosna in Hercegovina.

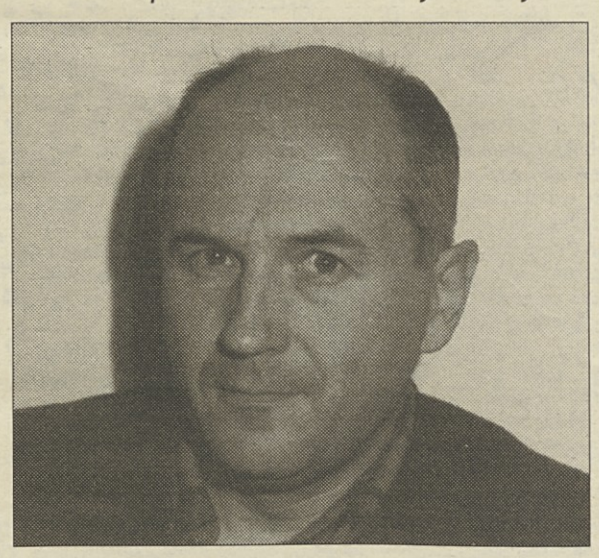

46-letni diplomat iz Sveč na Koroškem je v svoji dosedanji diplomatski poti zastopal Avstriji v raznih državah sveta - v nekdanji Jugoslaviji, v Sri Lanki, Mongoliji, na sedežu OZN v New Yorku in v novi češki republiki, kjer je od leta 1990 dalje bil avstrijski kulturni ataše in tam ustanovil tudi avstrijski kulturni center.

Zdravko Inzko je sin znanega predstavnika slovenske narodnostne skupnosti, dolgoletnega presednika NSKS dr. Valentina Inzka (71), je poročen z operno pevko Bernardo Fink-Inzko in oče treh otrok. V pogovoru za naš list je novi avstrijski ambasador v Sarajevo dejal, da bo svojo službo nastopil že sredi meseca januarja in da gre za največji izziv v njegovem dosedanjem diplomatskem življenju. Svojo novo službeno mesto si je edini diplomat iz vrst koroških Slovencev že ogledal, ko je med Božičem in Novim letom bežno obiskal Sarajevo.

Ivan Lukan

TRGOVINA / ZARADI UGODNEGA TEČAJA ŠILINGA

Avstrijci zelo zaželeni gostje v Furlaniji in Kanalski dolini

VIDEM - Vsak dan in v vseh letnih časih je v Vidmu že nekaj let slišati nemško govorico: na ulicah, v trgovinah, v gostiščih in tudi v velikih prodajnih centrih. Avstrijce srečamo ob koncu tedna v gostiščih v Čedadu, v San Daniele del Friuli, ob vznožju goriških Brd in seveda v samem Vidmu. Prihajajo v kleti briških vinogradnikov in si natovorijo avtomobile z zaboji odličnih briških vin. V gostiščih izbirajo drage jedi, v trgovinah kupujejo kakovostna modna oblačila in tudi na Južnem Tirolskem izdelane avstrijske noše. Za te nakupe porabijo veliko manj kot doma, za kar se morajo zahvaliti razmeroma nizki vrednosti lire in visoki vrednosti svojega šilinga. Še pred leti si avstrijske kupce videl predvsem v »šangaju« na Trbižu ali v veleblagovnicah ob državni cesti od Vidma proti Trbižu, kjer ponujajo ceneno blago, v skromnejših gostilnah so se zadovoljili z obrokom špagetov in krompirčka. Zadnja leta pa so severni sosedje postali zelo dobri klienti v najboljših videmskih trgovinah. Nekateri trgovci radi oglašajo v avstrijskih, posebno še v koroških medijih. Na sejmih si delajo relamo veliki trgovski centri iz Furlanije. Furlani poskrbijo tudi za reklamiranje nekaterih večjih prireditev. V San Danieleju je bilo na letošnjem prazniku pršuta med nekaj sto tisoč obiskovalci tudi več deset tisoč Avstrijcev.

Do vstopa Avstrije v Evropsko unijo so njeni državljani za nakup blaga na meji dobili regresiran davek. »Tax free shop« je deloval odlično. Sedaj te ugodnosti nimajo več, vendar pa prav zaradi ugodne menjave Avstrijci pri svojih nakupih v Italiji privarčujejo lepe denarce. Povrhu so jim pri nakupu oblačil in obutve na voljo kvalitetni izdelki najsodobnejše italijanske mode, ki žanje še posebno velik uspeh med mladimi Avstrijci.

Tudi živilski izdelki so za Avstrijce v Italiji zelo poceni. Zaslužek od tega imajo predvsem trgovci na Trbižu, kamor vsak dan prihaja veliko število kupcev iz Koroške. Na gospodarski zbornici v Celovcu so izračunali, da so Korošci v lanskih prvih devetih mesecih porabili v Italiji 235 milijard lir. Največji del te vsote, 115 milijard ali 49, 6 oddstotka so porabili za nakup živilskih izdelkov, vključno z vinom, medtem ko so za oblačila in obutev porabili 95 milijard lir ali 40, 6 odstotka porabljenih sredstev. Manjši je delež porabljenega denarja je šel za nakup parfemov, zlatarskih izdelkov in celo pohištva. Lahko se sicer zdi čudno, da državljani Avstrije, kjer je pohištvena industrija zelo razvita, kupujejo tovrstne izdelke v Italiji. V Vidmu pravijo, da so odstotki prodanih dragocenih predmetov in pohištva razmeroma še višji od tistih, ki jih ponujajo uradne statistike, kajti te izdelke kupujejo predvsem turisti, ki prihajajo v Videm z Dunaja, iz Gradca in iz Salzburga, torej iz bolj oddaljenih krajev. Tudi ti so sicer naravnost odlični kupci oblačil in obutve, bolj malo pa iz razumljivih razlogov porabijo za nakup prehrane, z izjemo odličnih vin.

Marko Waltritsch

PISMO UREDNIŠTVU

O živinozdravnikih osemenjevalcih

Članek "Dr. Malalan in dr. Cociancich nista več osemenjevalca" (P.D. 31. december 1995, kmetijska stran) me sili v nekoliko polemično razmišljanje o ustroju in delovanju organizacij, ki naj bi spodbujale razvoj živinoreje v pokrajinskem oz. sedaj deželnem okviru. Osebno se počutim prizadetega, tudi zaradi dveh člankov, ki jih je Primorski dnevnik objavil, sedaj že lansko pomlad, in ki med vrsticami vzbujata negativno in neprimerno sliko o veterinarjih osemenjevalcih. Da ne bom preveč drezal v sršenje gnezdo, se bom omejil na nekakšen prikaz predhodnega obdobja in obdobja, ko sva z dr. Cociancichem postala bika s prenosnimi prašniki ter postavil, kot se pravi, pičice na i. Bralec naj presodi sam!

Kolikor mi je znano, je dr. Tenze, eden izmed pionirjev umetnega osemenjevanja goveda pri nas, sam nabavljal seme, vodil določeno administracijo, sam postavljal ceno in za poseg tudi takoj poračunal. Služba je dobro delovala, dr. Tenze je z lahkoto kril stroške delovanja in s tem delom tudi primerno zaslužil. Nekdo bo dejal, da je bilo to mogoče, ker je bil takratni stalež živali večji od sedanjega, vendar ni tako.

Osemenjevalci so po smrti dr. Tenzeja pogodbeno vezani s Pokrajinsko zvezo rejcev in Osemenjevalnim centrom v Moruzzu, ki vodita administrativni in finančni del službe: veterinar je deležen približno 50% cene, ki jo plača rejec oz. jo je določeno obdobje plačevala Kraška gorska skupnost, točno 27.000, zadnjih nekaj mesecev pa 30.000 lir. Ta vsota naj bi krila 3 osemenitvene posege pri zaporednih povratnih gonjenjih. Upoštevajoč, da je deželno povprečje uspešnosti umetne osemenitve 1, 8 posega na kravo (k vsaki kravi pride osemenjevalec povprečno skoraj dvakrat) in da je v naših razmerah povprečje prevožene poti na osemenitev nekaj več kot 30 km, je jasno razvidno, da ta vsota komajda krije potne stroške za 1, 8 osemenitve (kilometerske tarife ACI). Tu se prične naša zgodba:

Dr. Furio Gherlanz je z zaključkom leta 1993 prekinil pogodbo (razlog so omenjeni izračuni) in ker sem ga pri osemenjevanju večkrat nadomeščal, me je predlagal za naslednika. Z dr. Cocianchicem sva družabnika pri dobro vpeljani bolnici za male živali in sva nalogo skupno sprejela, tudi zaradi veterinarske romantike; postavila pa sva pogoj, da se v roku petih mesecev zadovoljivo reši problem poravnave potnih stroškov in plačila za opravljeno dejavnost. Z mobilno telefonijo sva bila direktno dosegljiva in osemenjevala sva tudi ob nedeljah in praznikih, kar se do takrat ni dogajalo. Kljub večkratnim opozorilom je dogovor z Zvezo rejcev o spremembi tarifnih postavk ostal mrtva točka.

Dne 1. novembra 1994 sva z enomesečnim rokom pisno podala odpoved in ravno tako pisno opozorila vse rejce in stanovske organizacije na Tržaškem. S 1. januarjem 1995 naju je nasledil dr. Zaccaria, ki pa je zdržal le mesec in pol.

Zveza rejcev se je znašla v kočljivem položaju, ko ni bilo nikogar več na razpolago, ker pa mora opravičevati svoj obstoj, so spet stopili, domnevam prav neradi, do naju dveh. Ne sramujem se priznati, da sva tokrat postavila točno določene pogoje: 50.000 lir za prvo osemenitev; 45.000 lir za drugo osemenitev; tretjo osemenitev opraviva zastojn; dvoletno pogodbo.

Naj še pripomnim, da se ti pogoji še daleč ne približujejo stotisočim liram za osemenitev, ki jih je marca '95 omenjal članek v našem dnevniku in tudi ne stotisočim liram za dva posega, kot je pisalo v obrazložitvenem članku teden dni kasneje. Najina uspešnost je namreč nad deželnim povprečjem, saj sva, ne po najinih izračunih, osemenila vsako kravo povprečno 1, 45 krat. Po preprostem izračunu vidimo, da pride na vsako uspešno osemenjeno kravo povprečno 70.250 lir, kar je še obilno pod tarifo, ki jo predpisuje vsedržavni veterinarski minimalni cenik, sprejet leta 1992. Zveza rejcev, v njenem imenu se je pisno obvezal gospod Verbi, nama bo, prej ali slej, poravnala omenjene vsote, podpis dveletne pogodbe pa so odlašali z raznoraznmi izgovori. Medtem so poleti poslali kmetijskega izvedenca gosp. F. Pecenca na tečaj za praktičnega operaterja umetnega osemenjevanja, nama pa so, glej kakšno naključje, novembra ustno sporočili, da nama z novim letom poteče dogovor. Ko to pišem, je pri meni še vedno termovka z bikovim semenom, za katero sem pisno zadolžen in je ne mislim izročit, dokler ne prejmem pisne razrešnice.

V članku na kmetijski strani z dne 31. decembra 1995 se zadnji odstavek glasi: »Rejci so tudi naprošeni, da s 1. januarjem 1996 ne uporabljajo več radiotelefonskih številk 0337-538703 in 0337-535284. V prazničnih in predpraznič nih dneh bo delovala telefonska tajnica.« Nepodpisanega pisca opozarjam na vse možne posledice, ki jih tako pisanje lahko sproži, vsem zainteresiranim pa sporočam, da sva dr. David Cociancich in dr. Egon Malalan še vedno živinozdravnika, čeprav ne več osemenjevalca, in zato z gornjima telefonskima številkama še vedno na razpolago.

Toliko naj bo, da gre lahko tja, kamor je šel bik, končno sedaj še štrik. Hvaležnosti za opravljeno delo si resda nisem pričakoval, zahtevo po korektnosti si pa le lahko privoščim. Pa še obilo sreče in zdravja v novem letu želim.

Dr. Egon Malalan

GLASBENA MATICA
Trst

NOVOLETNI KONCERT 1996

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Vas vljudno vabi na NOVOLETNI KONCERT

Orkester **CAMERATA LABACENSIS**
Dirigent MIROSLAV HOMEN
Solist STANKO ARNOLD - trobenta

Koncert bo v Kulturnem domu v Trstu, ulica Petronio 4, v nedeljo, 7. januarja 1996, ob 18. uri

Vabila so na razpolago izključno na sedežu in v poslovalnicah Tržaške kreditne banke.

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Zemljevid občine Trst iz leta 1829 - 23

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PR.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publiest SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Prednaročnina za leto 1996 - 300.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

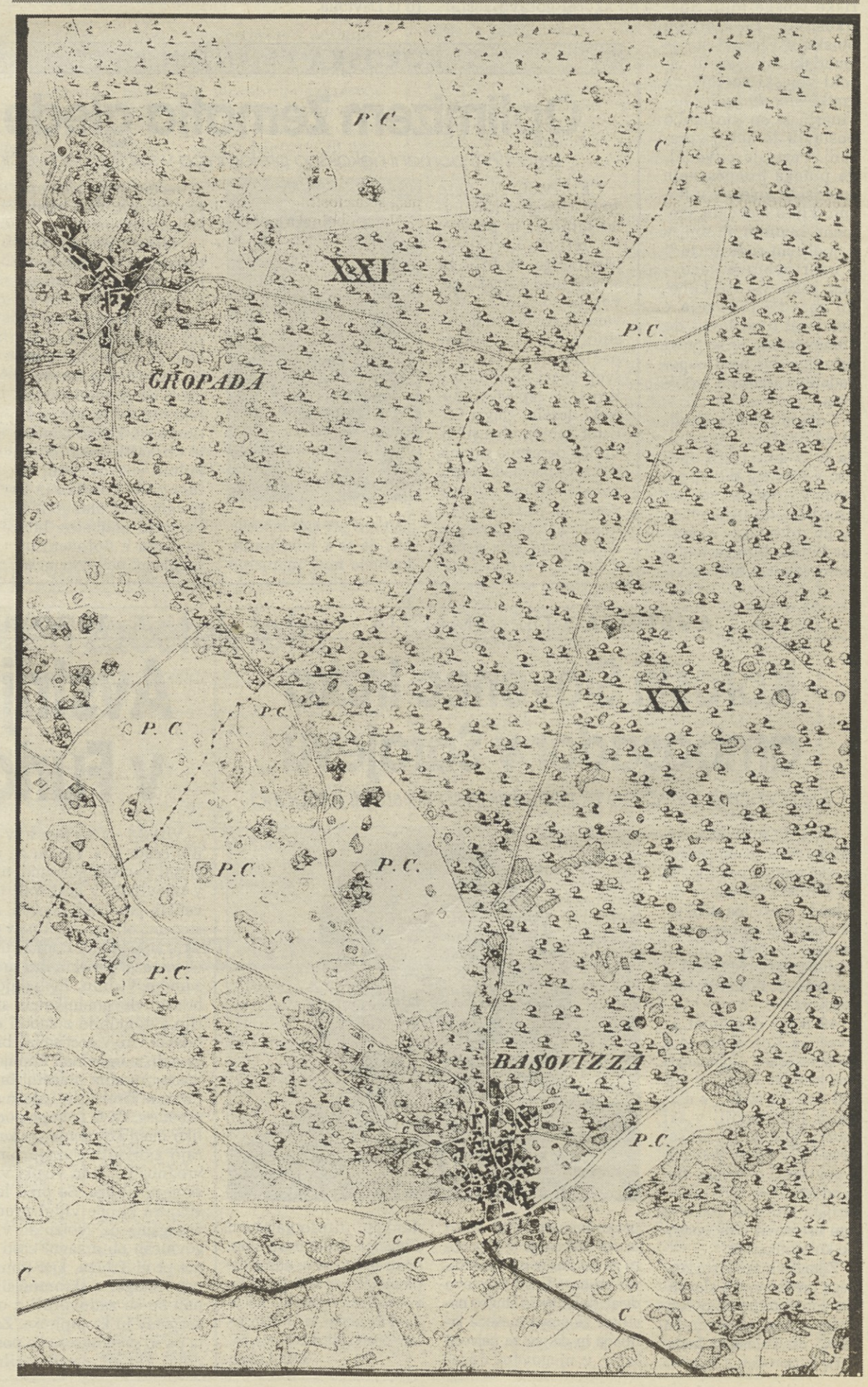

POLITIKA / OKOLIŠKE UPRAVE PRED PRORAČUNI

V Miljah še naprej politična napetost

Mirnejše vzdušje v nabrežinski občini

Občinske uprave morajo do konca januarja odobriti letne proračune, čeprav bo rimska vlada morda za mesec dni podaljšala časovni termin za to bistveno upravno in politično preizkušnjo. Od Nabrežine do Milj so zato občinski upravitelji že na delu za oblikovanje finančnih dokumentov, ki bodo tudi letos pod precejšnjim vplivom krčenja državnih in tudi deželnih podpor. Ni izključeno, da bodo nekatere uprave spričo tega primorane povišati nekatere občinske davke in pristojbine, medtem ko je že gotovo, da bodo marsikje primorani skrčiti izdatke npr. za socialno skrbstvo ter za pomoč ostarelim in socialno ogroženim občanom.

V vseh občinah imajo župani za sabo trdne večinske koalicije, ki bodo brez večjih težav odobrile proračune za tekoče leto, izjema je le Miljska občina, kjer je politična situacija še dalje zelo napeta in ne kaže nič dobrega. Občinski svet se bo sestal jutri, na dnevnem redu pa ima edinole razpravo o načrtovanem plinskem terminalu na območju nekdanje rafinerije Aquile.

Župan Sergio Milo še ni imenoval podžupana in dveh odbornikov, ki morata biti po statutu obvezno občinska svetovalca. Župan še vedno pričakuje politično razčiščenje, po katerem naj bi za upravitelja imenoval Otella Tibaldija in Giovanno Pacco, člana svetovalske skupine "Načrt za Milje", ki se je v začetku decembra odcepila od zmagovite volilne koalicije "Skupaj za Milje". Tibaldi in Paccova (oba pripadata DSL) sta jeseni polemično odstopila iz odbora in sta trenutno navadna svetovalca.

Huda nesoglasja v napredni koaliciji postavljajo v dvom bližnjo odobritev proračuna, čeprav zgleda neverjetno, da bi padec miljske uprave in seveda volitve sprožili spori na levici, posebno med DSL in SKP. Na to seveda računa desničarska opozicija, ki že dalj časa glasno zahteva predčasne volitve in se sedaj, kot kaže, pripravlja na formalno nezaupnico županu Milu in njegovi upravi. V primeru, da se politične razmere ne uredijo, obstaja možnost, da bo Milo za nova odbornika imenoval Barbaro Tul in Marka Savrona. Oba sta svetovalca "Skupaj za Milje", Tulova je članica Komunistične prenove, Savron pa izhaja iz vrst Slovenske skupnosti.

Če je v Miljah še naprej zelo napeto, pa je v devinsko-nabrežinski občini politična napetost nekoliko popustila. Svetovalca Stranke komunistične prenove Giuliano Goat in Elena Legiša sta po znanih polemikah in zamenjavah v odboru ustanovila lastno svetovalsko skupino, ki pa bo, kot sta napovedala, lojalno podpirala odbor Giorgia Depangherja. Župan je videti kolikor toliko zadovoljen, da so bili nekateri politični vozli ugodno rešeni, čeprav se sedaj nekoliko boji, da bi na nabrežinsko situacijo negativno vplivali zadnji dogodki v Kraški gorski skupnosti.

Miljski župan Sergio Milo

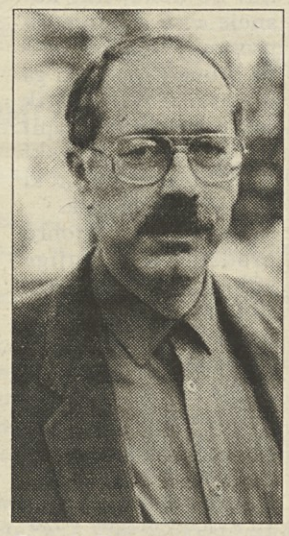

Giorgio Depangher

Za predsednika te ustanove je bil, kot znano, potrjen Ivo Sirca iz novoustanovljene skupine Demokratov, novost pa je dejstvo, da v večinski koaliciji KGS ni več Slovenske skupnosti. Do takega razpleta (ali zapleta) je prišlo baje na pritisk nekaterih goriških krogov DSL in Demokratskega foruma bivših socialistov.

Nabrežinski župan upa, da bo občinski svet odobril bilanco že sredi tega meseca. Krajevni upravitelji so seveda upravičeno zadovoljni s sanacijo občinskih blagajn, niso pa zadovoljni nad klestenjem državnih in deželnih prispevkov občinskim upravam. Zaradi tega bodo tudi v Nabrežini primorani revidirati stroške za socialno skrbstvo, v tekočem letu pa ne bodo mogli znižati davka na nepremičnine ICI, ki znaša šest promil in je med najvišjimi v naši stvarnosti.

Nova občinska odbornika (Michele Zanetti za proračun in Danilo Verzegnassi za osebje) sta se po županovem mnenju zelo dobro vključila v nelahko situacijo nabrežinske uprave. Občinski svet bo po odobritvi proračuna predložil občinskemu svet vrsto pravilnikov, med katerimi izstopata pravilnika o poslovanju osebja in organika občinskih uslužbencev.

V kratkem se bo Depangher srečal tudi z lastnikom Sesljanskega zaliva Carlom Dodijem.

OPČINE / POMEMBNA PRIDOBITEV ZA ŠOLE

Na dražbi dela za gradnjo telovadnice

Objekt je sad sodelovanja med Občino in openskimi jusarji

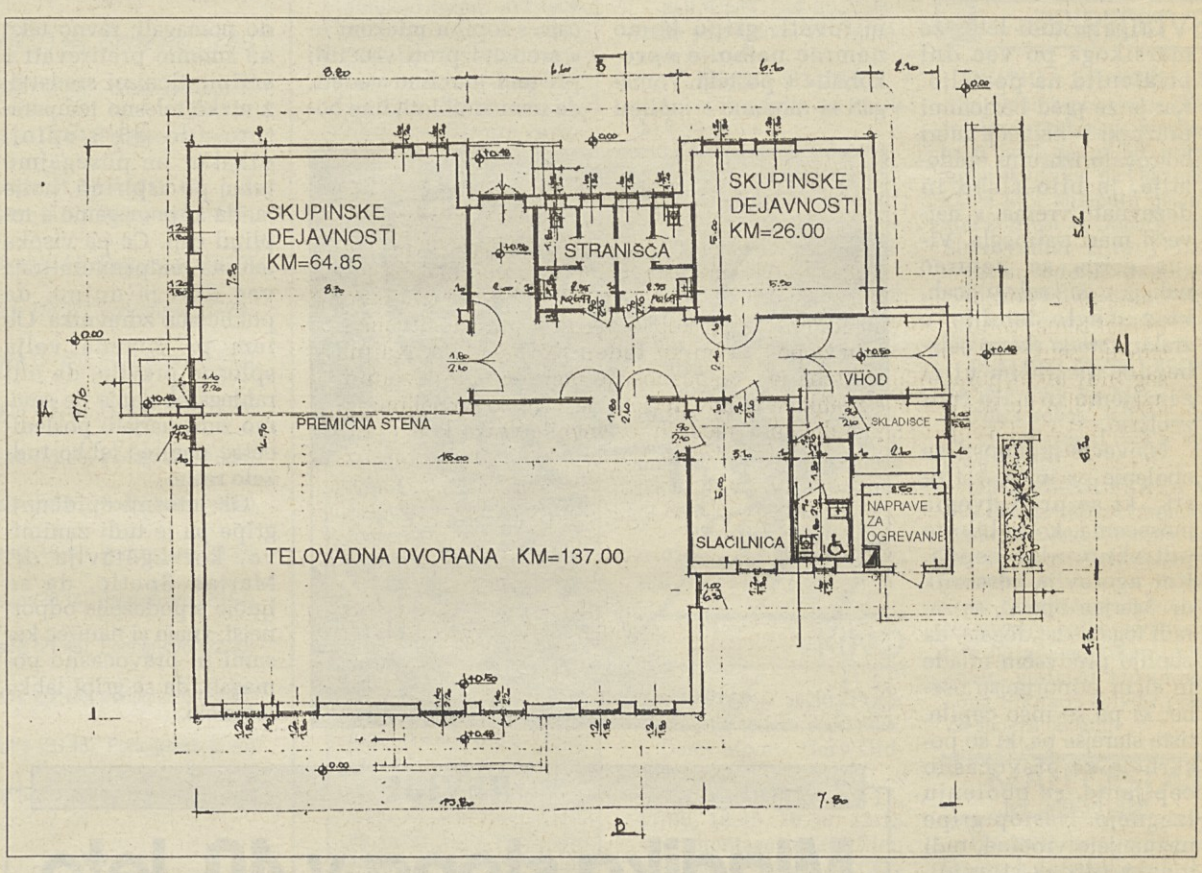

Ob poslopju slovenske osnovne šole Franceta Bevka bo zrastlo še eno poslopje. To bo nova telovadnica za potrebe tako slovenskih kot italijanskih šolarjev, ki obiskujejo osnovno šolo na Opčinah. V ta namen bodo izkoristili del šolskega vrta. Gradbena dela bi se morala kmalu začeti, saj je tržaška občinska uprava že razpisala dražbo. Nova telovadnica bo velika pridobitev za Opčine in sploh za Vzhodni Kras, saj bodo prostori služili ne samo za potrebe šol, temveč v sicer omejeni meri za širše družbene potrebe.

Ob tem velja posebej podčrtati, da je nova gradbena pobuda sad sodelovanja med vzhodnokraškim rajonskim svetom in seveda občinsko upravo ter openskim odborom za upravljanje jusarskega premoženja, kar je že samo po sebi lahko zgled in model za prihodnje odnose med občinskimi upravitelji, rajonskimi sveti in drugimi krajevnimi dejavniki. V primeru telovadnice je prišlo po posredovanju rajonskega sveta do dogovora med občinskimi in jusarskimi upravitelji, ki točno določa tako porazdelitev stroškov za realizacijo objekta kot vse ostale podrobnosti glede gradnje, pristojnosti in bodoče uporabe novih prostorov. Stroški za gradnjo, ki jo bo treba izvesti v roku treh let, znašajo 882 milijonov lir. Odbor za upravljanje jusarskega premoženja bo prispeval 600 milijonov, preostalo pa bo pokrila občinska uprava. Po tem dogovoru bodo jusarji soudeleženi pri upravljanju strukture, ki bo, kot rečeno, lahko služila poleg telovadnih tudi za kulturne in družbene dejavnosti.

Rajonski svet za Vzhodni Kras je ob tej konvenciji med Občino in Jusarskim odborom izrazil zadovoljstvo in poudaril, da je mogoče s takšnim sodelovanjem bolje in učinkoviteje reševati neštete probleme, ki se pojavljajo na teritoriju. Žal, ni vedno tako. Nekateri samo postavljajo sicer upravičene zahteve in kritizirajo na levo in desno, ne iščejo pa konkretnih oblik sodelovanja, ki morajo biti v vsakem primeru usklajene. Vloga usklajevalca med potrebami prebivalstva in razpoložljivostjo upraviteljev pa bi morala nekako pritikati rajonskemu svetu, ki pa še vedno ni deležen ustrezne pozornosti.

Med pobudami v korist openskih šol moramo omeniti še sklep vzhodnokraškega rajonskega sveta, da nameni sredstva, ki so bila predvidena za božična praznovanja, za nakup šolskih potrebščin. Tako je za slovensko didaktično ravnateljstvo nakupil knjige, za italijansko pa videoregistrator. Za srednjo šolo S. Kosovela je nabavil posebno tehtnico za znanstvene poskuse, za šolo De Tommasini pa tiskarsko stiskalnico.

SDGZ / GOSTINSKA SEKCIJA

Tečaj za natakarje in gostinski večer

Za tečaj, ki ga prireja SDZPI, je še nekaj mest

»Natakar mora biti razgledan in bister,« smo zapisali v naslov članka, s katerim smo pred časom obvestili, da pripravlja Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje v sodelovanju s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem tečaj za usposabljanje natakarjev. Kot vemo, je naše gostinstvo po tej plati zelo pomanjkljivo in tega se zavedajo tudi pri gostinski sekciji SDGZ, ki je to izobraževalno pobudo predlagala. O liku in perspektivah tega poklica je nedolgo tega razmišljal profesor Marino Vertovec, ki je v prispevku, ki smo ga objavili, med drugim zapisal, da natakarsko delo sicer ni lahko, a ga ne morejo nadomestiti še tako izpopolnjeni stroji, kar pomeni, da ima prihodnost.

Tečaj SDZPI se bo začel v kratkem, na voljo pa je še nekaj prostih mest, zato SDGZ vabi interesente, naj pohitijo s prijavami. Za podrobnejše informacije lahko kličete na SDZPI (tel. 040/566360) ali v organizacijsko tajništvo SDGZ (tel. 040/362949). Tečaj bo trajal 400 ur, od česar bo 150 ur praktičnega dela v gostinskem lokalu. Tečajniki se bodo naučili osnov dela za servirnim pultom in v jedilnici, poseben poudarek pa bo namenjen psihologiji in načinu sprejemanja gostov, kar bo koristno tako za začetnike kot tudi za že zaposlene natakarje. Tečaj je namenjen tudi interesentom iz goriške pokrajine. Predavanja bodo potekala v prvi polovici tedna, praktični del pa bodo slušatelji na željo lahko opravili tudi v katerem od lokalov na Krasu.

Gostinska sekcija se medtem pripravlja tudi na svojo tradicionalno družabno pobudo, na Gostinski večer, ki bo v ponedeljek, 15. januarja ob 20. uri v restavraciji Pesek (na Pesku št. 54). To bo priložnost za pokušnjo specialitet Mery in Giuliana Karisa, ki jih bo pospremila degustacija žlahtnih vin Konzorcija Kras. Za prijetno razpoloženje bosta poskrbeli »venderigli« z Brega Vanka in Tonka ter poskočni ritmi harmonike. SDGZ vabi interesente, naj se čimprej prijavijo, najkasneje do petka, 12. januarja, v njegovem organizacijskem tajništvu (tel. 404/362949) ali kar neposredno v restavraciji Pesek (tel. 040/226294). Izkušnja prejšnjih let, da se gostinci srečajo tudi s člani ostalih sekcij Združenja, se je izkazala za zelo uspelo, zato prireditelji srčno vabijo vse člane, njihove svojce in prijatelje SDGZ, naj se večera udeležijo v čim večjem številu.

OD SOBOTE

Molierova Šola za žene v gledališču Cristallo

V soboto zvečer bo v gledališču Cristallo nova predstava letošnje abonmajske sezone skupine La Contrada. Tokrat bo gostovalo Stalno gledališče iz Turina, ki bo predstavilo znano Molierovo komedijo Šola za žene, tokrat v italijanskem prevodu Piera Ferrera. Predstavo je režirala Cristina Pezzoli, v njej pa ob Sergiu Fantoniju nastopajo še Maurizio Gueli, Sara Bertelà, Francesco Migliaccio in drugi. Turinsko gledališče je komedijo v sodelovanju z združenjem La Contemporanea 83 pripravilo ob zaključku lanske sezone in jo je premiersko uprizorilo 2. maja '95 v gledališču Carignano. V letošnji pa bo z Molierovim delom gostovalo v raznih mestih.

NOVICE

Deželni in državni proračun na srečanjih združenja Orizzonti

Združenje »Orizzonti« za Furlanijo Julijsko krajino prireja v naslednjih dneh dve srečanji, ki bosta ob 17.30 v konferenčni dvorani hotela Continentale v Trstu v Ul. S. Nicolò 25. Prvo bo v ponedeljek 8., odvijalo pa se bo na temo: Državni in deželni finančni zakon - kako bosta vplivala na Trst in Furanijo? Posegli bodo Pietro Arduini (Severna liga), Manlio Contento (NZ), Oscarre Lepre (Ljudska stranka), Fausto Monfalcon (SKP), Ettore Romoli (FI) in Elvio Ruffino (DSL).

Drugo srečanje bo v petek 12. t.m., odvijalo pa se bo pod naslovom: Zakon za obmejna področja - kakšen je trenutni položaj? Spregovorili bodo deželni svetovalec Roberto Antonione, voditelj Informest Gianfranco Perali, deželni odbornik Oscarre Lepre, predsednik konzulentov za delo iz Trsta Arnaldo Rossi in predsednik Finest Leonardo Simonelli.

7. festival Alpe Adria Cinema

Letošnjemu, že sedmemu srečanje s filmsko produkcijo držav srednje in vzhodne Evrope so organizatorji dali naslov Izgnanstvo, korenine, pripadnost. Na festivalu, ki bo od 17. do 21. januarja in ki ga ob podpori številnih javnih institucij kot prejšnje izdaje organizira združenje Alpe Adria Cinema, bo namreč posebna pozornost posvečena posledicam vojne, rasnim, verskim in drugim nestrpnosti in pa pomanjkanju osnovnih sredstev za preživetje, kar vse vodi k zapuščanju rojstnega kraja. Tem tematikam bodo posvečene tri okrogle mize, poseben poklon so namenili madžarskemu režiserju Gyöngyössyju, tokrat pa bosta predstavljeni avstrijska in slovenska avantgarda.

ZDRAVJE / ZIMSKA EPIDEMIJA

Gripa že marsikoga priklenila na posteljo

Kdor se je pred dvema mesecema cepil, ni zbolel

Gripa je tudi letos že marsikoga po več dni priklenila na posteljo. Kar je že pred božičnimi prazniki v največji meri botrovalo izbruhu epidemije, je bilo slabo in deževnato vreme, v največji meri pa megla. Virus gripe se namreč nahaja v mikrokapljicah, ki z meglo lebdijo v zraku; zato je skoraj neizbežno, da jih na ulici zaužijemo in nato tudi zbolimo.

Največje možnosti za obolenje pa imajo vsi tisti, ki se pred dvema mesecema, ko je bilo to potrebno, niso cepili. Kot ugotavlja zdravnik dr. Marjan Spetič, se zaradi tega sedaj dogaja, da zbolijo predvsem mlade in sicer odpornejše osebe, ki pa se niso cepile, tiste starejše pa, ki so poskrbele za pravočasno cepljenje, se obolenju izognejo. Nastop gripe naznanjajo vročina, tudi visoka (do 38 stopinj), glavobol, občutek bolečin po sklepih, kašelj, obolenje grla, včasih pa tudi prebavne motnje. Najbolj akutna faza obolenja traja približno tri dni, ravno toliko časa pa je potrebno, da gripo prebolimo.

Ob tem pa dr. Marjan Spetič navaja tudi nekaj nasvetov, da se bomo lahko izognili neprijetni bolezni: izogibati se moramo prenatrpanim lokalom; tudi v družinskem krogu se moramo izogibati -v kolikor je to možno- družinskim članom, ki so že zboleli, sicer nam bodo bolezen prav gotovo prenesli.

Ko pa smo kljub vsemu zboleli, pa moramo mirovati; gripo bomo namreč najbolje »prekuhali« v postelji. Pomagati si moramo s toplimi čaji, s toplim mlekom in s sredstvi proti vročini; pri tem moramo vedeti, da nam antibiotiki ne bodo pomagali; ravno tako ne smemo pretiravati z antipiretičnimi sredstvi; z nizko telesno temperaturo (do 38 stopinj) nikakor ne posegajmo takoj po aspirinu, bolje je, da si pomagamo s toplimi čaji. Ce pa visoka telesna temperatura traja več dni, je nujno, da pokličemo zdravnika. Ob tem pa seveda velja splošno pravilo, da niti rahlega obolenja ne smemo zanemarjati: posledice so namreč lahko tudi zelo resne.

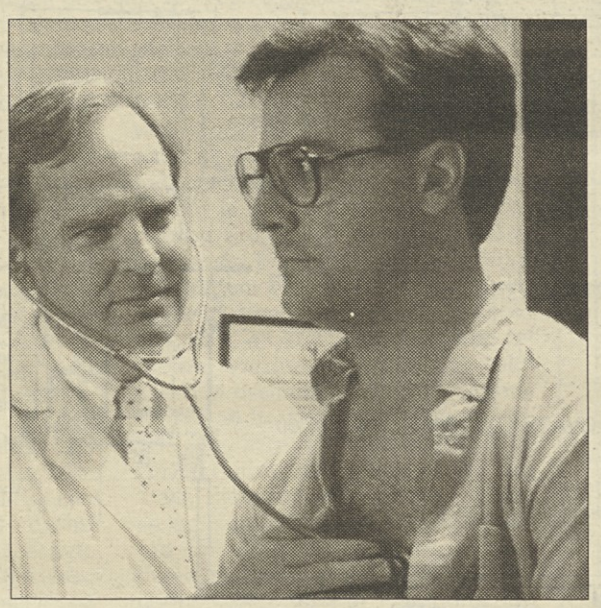

Ob letošnji epidemiji gripe pa je tudi zanimivo, kot ugotavlja dr. Marjan Spetič, da so ljudje s podeželja odpornejši; znajo si namreč kar sami in pravočasno pomagati, da se gripi lahko izognejo.

REVIJE

Mladika stopa v 40. leto svojega življenja

Tik pred koncem leta je izšla letošnja deseta in torej zadnja številka Mladike. S to številko se je zaključil 39. letnik revije, ki bo prihodnje leto stopila v svoje 40. leto. Številka nas tudi tokrat preseneča z bogato vsebino, ki sega od priložnostne božične izvirne literature do pomembnih zgodovinskih dokumentov, ki izhajajo v rubriki Iz arhivov in predalov. Zanimivi je tudi zapis in pričevanje ob 50-letnici tržaške radijske postaje. Več je informativnih člankov, v reviji pa sta objavljeni obširni razpravi o Tonetu Kralju in o slovenskih radijskih postajah po svetu. Izredno pronicljivo utemeljuje naše dogajanje Boris Pahor v intervjuju, ki ga je dal za ljubljansko Delo, in katerega glavni dve vprašanji z odgovori ponatiskuje ta številka Mladike.

Poleg Novic iz Knjižnice Dušana Černeta prinaša ta številka še nekaj važnih obvestil na platnicah. Izredna pa je tokratna barvna priloga RAST, ki je ob stoti številki izjemoma izšla na 12 straneh. Priloga ima novo lično opremo in sama predstavlja že pravo revijo v reviji. Mladika je s to številko tudi sprožila posebno pobudo v počastitev spomina Jožeta Peterlina ob dvajsetletnici njegove smrti, ki bo prihodnjega marca. O tem piše na drugi strani platnic.

ČRNA KRONIKA

Med natovarjanjem hrvaške ladje je padel v njen trup

Prepeljali so ga v katinarsko bolnišnico

Včeraj dopoldne je v novem pristaniščU prišlo do hude nesreče pri delu. Ob šestem pomolu so pristaniški delavci nalagali tovor na hrvaško ladjo Riva, med temi je bil tudi Lorenzo Bernetti, ki je izgubil ravnotežje in padel pet metrov nižje v ladijski trup. Pri tem se je hudo poškodoval, tako da so ga nemudoma prepeljali v katinarsko bolnišnico. Po prvem pregledu so si zdravniki pridržali prognozo, natančnejšo sliko bodo izdelali po pregledu radiografij, katerim so podvrgli ponesrečenega delavca. Če ni prišlo tudi do notranjih poškodb in zaenkrat kaže, da teh ni, Bernetti, kljub udarcem ne bi smel biti v smrtni nevarnosti.

Lorenzo Bernetti se je rodil leta 1959, stanuje v Trstu, v Ul. S. Michele 39, v službi pa je pri Pristaniški kompaniji. Ponesrečil se je malo pred 11.50, saj so ob tej uri na kraj nesreče - 6. pomol, hangar 65 novega pristanišča - že prihiteli agenti letečega oddelka. Za njimi pa še osebje prve pomoči, posebne službe za pomoč pri nesrečah pri delu in pa gasilci. Kaže, da se je Lorenzo Bernetti med natovarjanjem tovora preveč nagnil in je zaradi tega izgubil ravnotežje. Tako naj bi izjavili očividci, med zaslišanimi pričami je tudi kapetan hrvaške ladje Riva Ante Pavišić.

S PRVIM JANUARJEM

Ictp prešel pod Unesco

Doslej je center za teoretsko fiziko sodil pod upravo Iaea-ja

Mednarodni center za teoretsko fiziko (Ictp) je s prvim januarjem prešel neposredno pod upravo Unesca. Do konca lanskega leta je namreč miramarski center sodil pod okrilje mednarodne agencije za nuklearno energijo (Iaea), ki ima sedež na Dunaju. Kot so povedali, je prehod pod neposredno upravo pod Unesco, ki v okviru OZN skrbi za široko področje vzgoje in kulture, posledica razvoja tržaškega centra. Uradno bo do predaje pristojnosti prišlo 11. januarja, ko bosta prišla v Trst generalna direktorja Unesca in dunajske agencije.

Direktor tržaškega centra za teoretsko fiziko Miguel Angel Virasoro je v posebni noti pojasnil, da se s prehodom pod Unesco centru odpirajo nove možnosti razvoja. S prehodom bo tržaški center dobil tudi večjo samostojnost in bo lahko svobodneje upravljal finančna sredstva. Vsekakor bodo odnosi z dunajsko agencijo, v okviru katere je center že od vsega začetka, ostali dobri, saj bo z Dunaja še vedno prihajal letni priliv 1, 7 milijona dolarjev. Morda se bo zvečal finančni doprinos Unesca, ki sedaj znaša 400.000 dolarjev. Celotni budget tržaškega centra se suče okrog 30 milijard lir, od katerih jih 20 prispeva italijanska država, ostalo pa pride iz drugih držav in mednarodnih organizacij.

PREGLED ŠESTIH MESECEV DELA

Kulturna bera društva Tabor

Pogovor s predsednikom Vitorjem Sosičem

Če bi vprašali Viktorja Sosiča, predsednika Slovenskega kulturnega društva Tabor, kaj pomeni biti presednik, bi nam morda odgovoril (ali pa v svoji skromnosti tudi ne), da pomeni to veliko dela in garanja pri pripravah številnih prireditev, ki potekajo v društvenih prostorih na Občinah, dela, ki pa ni vedno dovolj cenjeno in pravilno ovrednoteno.

Viktor, ali Torči, kakor ga vsi imenujejo, je na vsaki prireditvi, ki poteka v Prosvetnem domu na Občinah. Le redko kot govornik, vedno pa kot tisti, ki v zakulisju pripravlja in vodi dela za postavitev številnih predstav in prireditev.

Začnimo s pregledom predstav v Prosvetnem domu od lanskega Tabora dalje, ki nam ga je posredoval naš sogovornik Viktor Sosič. Že po otvoritvi vsakoletnega Tabora v avgustu so v domu stekle številne prireditve: vsakoletna razstava knjig in sejem rabljenih knjig, nastop folklorne skupine KUD Karol Pahor iz Pirana, nastop harmonikarja Denisa Novata, slikarski ex tempore za otroke; septembra komemoracija bazoviških žrtev z nastopom Mešanega pevskega zbora Tabor, nato proslava 50-letnice ustanovitve Zveze slovenskih kulturnih društev z nastopom Moškega pevskega zbora Tabor.

Sledila je predstavitev knjige »Vas, ljudje in čas - zgodovina Občin« z nastopom moškega in ženskega pevskega zbora Tabor ter z branjem utrinkov iz knjige.

Sledilo je še družabno srečanje članov Zadružne kraške banke in priprava praznika SKD Tabor, nato pa še gostovanje domače gledališke skupine v Kopru z igro Vaje v slogu (odigrali so dve predstavi).

V oktobru je knjižnica Pinko Tomažič in tovariši organizirala predavanje Bruna Križmana o potovanju po Iranu. Le nekaj dni kasneje so v društvenih prostorih odprli razstavo Bruna Canelle, ki ga je predstavil kritik Jožko Vetrih, nastopil pa je mešani pevski zbor Primorec-Tabor, ki ga vodi Matjaž Sček.

Sledila je v oktobru predstavitev knjige »Zločini okupatorjevih sodelavcev« zgodovinarja Silva Grgiča ob predstavitvi Frana Crnuglja-Zorka.

V decembru je gledališka skupina SKD Tabor z uspehom nastopila s Kabaretno predstavo »Vaje v slogu« v Izoli.

Takoj za tem je sledil nastop gledališke skupine z Občin v Kulturnem domu na Proseku, kot gost Amaterskega odra Jaka Štoka s Proseka Kontovela.

V oktobru so na pobudo knjižnice Pinko Tomažič in tovariši pripravili v dvorani Prosvetnega doma na Občinah predstavitev knjige znanega tržaškega književnika Fulvia Tomizze, ki je tudi sam spregovoril o svoji novi knjigi »Alle spalle di Trieste«.

1. novembra je bila pred spomenikom padlim kratka spominska svečanost, kjer je nastopil tudi moški pevski zbor Tabor.

5. novembra sta imeli koncert v društvenih prostorih pianistki Tamara Ražem in Tatjana Jercog.

Nekaj dni kasneje so v društveni dvorani predstavili dve novi knjigi »Ogledalo« Aceta Mermolje in pesmarico Ignacija Ote. Nastopili so ženski in moški pevski zbor Tabor, zbor Vesela pomlad in mešani pevski zbor Primorec-Tabor.

12. novembra je gledališka skupina SKD Tabor nastopila z igro »Vaje v slogu« na Avstrijskih dnevih mladinskih gledališč v Feldkirchnu na Koroškem.

V tem času je na Občinah gostovala gledališka skupina KUD Zarja iz Trnovelj pri Celju z Nušičevo komedijo »Mister dollar«.

19. novembra je bil v domači dvorani koncert Kvarteta Glasbene matice, 21. novembra pa je domača knjižnica pripravila srečanje na temo »Kako in kaj s tržaško pokrajino«, na katerem so sodelovali Nives Košuta, Miloš Budin, Peter Močnik in Joži Peterlin.

V Velikovcu je bilo 26. novembra že tradicionalno srečanje pobratenih zborov »Od Korotana do Jadrana«, ki je potekalo v Velikovcu. Tu sta nastopila moški in ženski zbor Tabor.

28. novembra so v društvenih prostorih odprli razstavo slikarja Demetrija Ceja z nastopom gledališke skupine iz Povirja s prizorom »Bejži zludej, baba gre«.

V decembru je bil na Občinah že koncert, ki spada v koncertno dejavnost društva. Nastopila je nato igralska skupina KUD »Domovina« iz Ospa z igro »Poročil se bom s svojo ženo«. 12. decembra pa je imel predavanje o potovanju po Južni Ameriki Lojze Abram.

26. januarja bo imelo domače društvo svoj redni občni zbor in na začetku februarja tradicionalno Prešernovo proslavo. Mladinska igralska skupina se pripravlja še na druga gostovanja in seveda na novo predstavo. Pa še seniorska skupina se pod vodstvom Draga Gorupa pripravlja na svoj nastop.

Neva Lukeš

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 24. SEPTEMBRA 1995 DO 27. MAJA 1996

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), **Benetke (6.04)**
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), **Benetke (7.47)**
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), **Benetke (8.15)**
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34). Op.: ukinjeno ob praznikih
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), **Benetke (9.18)**
7.50	(IC)	**TERGESTE** -Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), **Benetke (9.46)**
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), **Benetke (10.20)**
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), **Benetke (12.20)**
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), **Mestre (13.42)**, Rim Termini
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), **Benetke (14.20)**
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), **Benetke (15.17)**
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), **Benetke (16.20)**
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), **Benetke (17.16)**
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), **Benetke (17.46)**
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), **Benetke (18.20)**
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), **Benetke (19.18)**
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), **Benetke (19.58)**
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), **Benetke (20.20)**
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), **Benetke (21.15)**
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), **Mestre (22.14)**, Ženeva
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08) **Benetke (23.21)**
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), **Mestre (0.04)**, Rim Termini

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
7.59	(E)	**Mestre (6.04)**, Portogruaro (6.49), Tržič (7.35)
8.53	(E)	**Mestre (7.07)**, Portogruaro (7.49), Tržič (8.29)
10.05	(E)	**Benetke (8.00)**, Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.41)
10.42	(IR)	**Benetke (8.35)**, Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.18)
11.42	(IC)	**Benetke (9.35)**, Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.18)
13.42	(IR)	**Benetke (11.35)**, Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.18)
14.12	(D)	**Benetke (12.09)**, Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.48)
15.42	(IR)	**Benetke (13.35)**, Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.18)
16.04	(IC)	**Mestre (14.23)**, Portogruaro (15.02), Tržič (15.40)
16.25	(D)	**Benetke (14.22)**, Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.01)
17.42	(IR)	**Benetke (15.35)**, Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.18)
18.50	(D)	**Benetke (16.21)**, Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.22)
18.57	(D)	**Benetke (16.55)**, Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.33),
19.37	(IR)	**Benetke (17.29)**, Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.13)
20.00	(IC)	**Benetke (18.02)**, Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.36)
20.55	(R)	**Benetke (18.22)**, Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.31)
21.42	(IR)	**Benetke (19.35)**, Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.18)
22.00	(IC)	**Benetke (20.02)**, Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.36)
23.42	(E)	**Benetke (21.35)**, Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.18)
0.42	(IR)	**Benetke (22.35)**, Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.18)
1.42	(IR)	**Benetke (23.35)**, Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.18)
2.35	(D)	**Benetke (0.20)**, Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.11)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), **Videm (6.39)** *(ukinjen ob praznikih)*
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), **Videm (7.20)**
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), **Videm (7.37)** *(ukinjen ob praznikih)*
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), **Videm (8.12)** *((ukinjen ob praznikih)*
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), **Videm (8.27)**
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), **Videm (9.47)**
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), **Videm (10.27)**
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), **Videm (12.27)**
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), **Videm (13.03)** *(ukinjen ob praznikih)*
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), **Videm (13.33)**
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), **Videm (13.54)** *(ukinjen ob delavnikih)*
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), **Videm (14.27)**
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), **Videm (14.55)** *(ukinjen ob praznikih)*
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), **Videm (15.33)** *(ukinjen ob praznikih)*
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), **Videm (15.58)**
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), **Videm (16.27)**
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), **Videm (17.36)** *(ukinjen ob praznikih)*
16.56	(R)	Tržič (17.24), Gorica (17.47), **Videm (18.20)** *(ukinjen ob praznikih)*
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), **Videm (18.27)**
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), **Videm (19.08)**
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Červinjana in Palmanove v **Videm (18.54)**. *(ukinjen ob praznikih)*
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), **Videm (19.35)** *(ukinjen ob praznikih)*
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), **Videm (20.01)**
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), **Videm (20.27)**
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), **Videm (21.24)**
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), **Videm (22.27)**
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), **Videm (0.33)**

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.46	(R)	**Videm (5.21)**, Gorica (5.54), Tržič (6.17) *(ukinjen ob praznikih)*
7.29	(R)	**Videm (6.05)**, Gorica (6.38), Tržič (7.01)
7.51	(D)	**Videm (6.44)**, Gorica (7.08), Tržič (7.27) *(ukinjen ob praznikih)*
8.33	(R)	**Videm (7.00)**, Gorica (7.38), Tržič (8.02), *(ukinjen ob praznikih)*
8.40	(D)	**Videm (7.36)** preko Palmanove in Červinjana v Tržič (8.16), *(ukinjen ob praznikih)*
9.14	(R)	**Videm (7.52)**, Gorica (8.27), Tržič (8.48), *(ukinjen ob praznikih)*
9.56	(IR)	**Videm (8.49)**, Gorica (9.13), Tržič (9.32)
10.52	(R)	**Videm (9.36)**, Gorica (10.00), Tržič (10.24)
12.33	(IR)	**Videm (11.26)**, Gorica (11.50), Tržič (12.09)
14.04	(R)	**Videm (12.36)**, Gorica (13.12), Tržič (13.35)
14.33	(IR)	**Videm (13.26)**, Gorica (13.50), Tržič (14.09)
15.18	(R)	**Videm (13.50)**, Gorica (14.26), Tržič (14.49), *(ukinjen ob praznikih)*
15.53	(R)	**Videm (14.30)**, Gorica (15.04), Tržič (15.25)
16.33	(IR)	**Videm (15.26)**, Gorica (15.50), Tržič (16.09)
18.18	(R)	**Videm (16.50)**, Gorica (17.26), Tržič (17.49), *(ukinjen ob delavnikih)*
18.26	(R)	**Videm (17.04)**, Gorica (17.37), Tržič (17.58), *(ukinjen ob praznikih)*
18.33	(IR)	**Videm (17.26)**, Gorica (17.50), Tržič (18.09)
19.20	(R)	Videm (17.52), Gorica (18.28), Tržič (18.51), *(ukinjen ob praznikih)*
19.44	(D)	**Videm (18.31)**, Gorica (18.58), Tržič (19.20)
20.22	(D)	**Videm (18.59)**, Gorica (19.33), Tržič (19.55), *(ukinjen ob praznikih)*
20.33	(IR)	**Videm (19.26)**, Gorica (19.50), Tržič (20.09)
21.15	(R)	**Videm (19.53)**, Gorica (20.26), Tržič (20.47)
22.33	(IR)	**Videm (21.26)**, Gorica (21.50), Tržič (22.09).
0.52	(IR)	**Videm (23.26)**, Gorica (0.02), Tržič (0.25)

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.13	(E 221)	**SIMPLON EXPRESS** (spalni vagoni in ležalniki) prihaja iz Zeneve - **Opčine (9.40)** - nadaljuje v Zagreb
12.02	(IC 243)	**DRAVA** - prihaja iz Benetk - **Opčine (12.28)** - nadaljuje v Budimpešto
17.57	(IC 265)	**KRAS** - **Opčine (18.25)** - nadaljuje v Zagreb
0.02	(E 241)	**VENEZIA EXPRESS** (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Benetk - **Opčine (0.50)** - nadaljuje v Budimpešto

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.52	(E 240)	**VENEZIA EXPRESS** (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Budimpešte - **Opčine (6.24)** - nadaljuje v Benetke
10.58	(IC 264)	**KRAS** - prihaja iz Zagreba **Opčine (10.28)**
16.57	(E 242)	**DRAVA** - prihaja iz Budimpešte - **Opčine (18.30)** - nadaljuje v Benetke
19.51	(E 220)	**SIMPLON EXPRESS** (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Zagreba - **Opčine (19.23)** - nadaljuje v Zenevo

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

Natečaj Julius Kugy 1995/95

Tržaška pokrajinska uprava je tudi za leto 1995-96 razpisala natečaj za Nagrado Juliusa Kugyja. Letos je natečaj osredotočen na naslednjo temo: »Kras v šoli: s pisano besedo, podobo, videom, raziskavami in drugimi sredstvi lahko kraško okolje postane premoženje vseh nas, malih in velikih«

K natečaju bodo pripuščeni samo izdelki, ki bodo dospeli po pošti ali neposredno na Urad za sprejemanje dopisov Pokrajine Trst, Trg Vittorio Veneto 4, do 29. februarja 1995, in sicer v zaprti ovojnici, ki naj bo na zunanji strani označena samo z napisom »Premio Julius Kugy« in domišljiskim logotipom, sestavljenim iz besed in/ali risb.

NB.: Na zunanji strani ne sme biti nobene druge navedbe.

Na začetku izdelka naj bo navedena le kategorija pripadnosti in logotip z ovojnice. Izdelek ne sme vsebovati nobenih podatkov o avtorju ali avtorjih. Če gre za razred ali medrazredne skupine je treba navesti tudi šolski zavod in podatke o osebi, ki bo pooblaščena, da dvigne nagrado.

Za morebitne dodatne informacije se interesenti lahko obrnejo na Odsek za spodbujanje družbeno-kulturnih dejavnosti, Urad za spodbujanje ekološke vzgoje, Ul. S. Anastasio 3, III. nadstropje, telefon 3789497 ali 3798464.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA, 3. januarja 1996
GENOVEFA

Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.32 - Dolžina dneva 8.46 - Luna vzide ob 14.12 in zatone ob 5.10.

Jutri, ČETRTEK, 4. januarja 1996
ANGELA

VREME VČERAJ ob 12. uri: temperatura zraka 8,8 stopinje, zračni tlak 1002,6 mb narašča, brezvetrje, vlaga 75-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 10,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Chiara Crevatin, Alice Zoch, Andrea Sardo, Giacomo Morassutti Vitale, Federico Morassutti Vitale in Stefano Masutti.

UMRLI SO: 77-letni Egone Gridi, 90-letna Maria Armida Sivini, 71-letnna Clementina Perich, 72-letna Carmela Spedito, 57-letna Paola Campi, 67-letni Luigi Danelutti, 63-letna Liliana Znebel, 83-letni Giovanni Francese, 73-letna Silvia Petropoli, 88-letna Anna Perco, 83-letna Teresa Camata, 27-letni Gianluca Abetini, 85-letna Benedetta Druscovich, 88-letna Vittoria Benvenuto, 76-letni Livio Mocenigo, 71-letni Duilio Scocier, 85-letni Ernesto Stefanato, 79-letna Teodora Zerjal, 53-letni Bruno Bolletti, 76-letna Sidonia Lipolt.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 2., do NEDELJE, 7. januarja 1996

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Cavana 1 (tel. 300940), Miramarski drevored 117 - Barkovlje (tel. 410928).

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Oriani 2.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul.Oriani 2 (tel. 764441).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.30, 19.15, 22.00 »La lettera scarlatta«, i. Demi Moore, Gary Oldman.

EXCELSIOR - 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Pocahontas«, risani film, prod. Walt Disney. **EXCELSIOR AZZURRA**- 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »I soliti sospetti«, r. Bryan Singer.

AMBASCIATORI - 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Ace Ventura - missione Africa«.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.40, 19.50, 22.00, »Seven«, i. Brad Pitt, Morgan Freeman.

NAZIONALE 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Viaggi di nozze«, r.-i. Carlo Verdone, i. Veronica Pivetti.

NAZIONALE 3 - 15.45, 18.45, 21.45 »Braveheart - Cuore impavido«, i. Mel Gibson, Sophie, Marceau.

NAZIONALE 4 - 15.20, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Casper«, r. Steven Spielberg.

MIGNON - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Selvaggi«, i. Ezio Greggio, Cinzia Leone, Leo Gullotta.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »Vacanze di Natale '95«, i. Christian De Sica, Massimo Boldi, Luke Perry.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Smoke«, r. Wayne Wang in Paul Auster, i. William Hurt, Harvey Keitel.

LUMIERE - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 »Amiche«, i. Chris O'Donnel, Minnie Driver.

OBVESTILA

ZSKD sporoča cenjenem članom in sodelavcem, da bo tržaški urad v dneh do 5. januarja 1996 zaprt. Po običajnem urniku Vam bomo spet na razpolago od ponedeljka, 8. januarja 1996, dalje!

PRIMORSKA POJE '96 - pevski zbori in skupine s Tržaškega, Goriškega in Videmskega so vabljeni, da se prijavijo na 27. mednarodno pevsko revijo, ki se bo kot običajno odvijala v spomladanskem času. Izpolnjene prijavnice sprejema ZSKD v Trstu in Gorici do petka, 12. januarja 1996 (tudi po faksu 040/635628).

V NABREŽINSKI ŽUPNIJSKI DVORANI je tudi letos na ogled tradicionalna razstava božičnih motivov, dela mladine in odraslih ter različnih jaslic (Afrika, Perù, Indija, Cile). Razstava bo odprta se do 7.1.96 v popoldanskih in večernih urah. Vabljeni!

TRŽAŠKA KNJIGARNA obvešča cenjene odjemalce, da bo zaprta za inventuro v četrtek, 4. in v petek, 5. januarja 1996.

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIEST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

PRIREDITVE

ŽUPNIJA SV. JERNEJA AP.- Občine prireja na Gospodovo razglašenje v soboto, 6. januarja, ob 18. uri v župnijski cerkvi na Občinah KONCERT božičnih pesmi MePZ Hrast iz Doberdoba. Zborovodja: Hilarij Lavrenčič, sodeluje organist prof. Hubert Bergant, koncert bo povezoval Jan Leopoli. Prisrčno vabljeni!

DEKLISKI PEVSKI ZBOR VESNA vabi na KOLEDOVANJE v soboto, 6. januarja, ob 14. uri izpred cerkve sv. Roka v Križu.

OBČINSKA UPRAVA V DOLINI prireja že tradicionalno novoletno srečanje za starejše občane v nedeljo, 7. januarja, ob 16. uri v občinskem gledališču v Boljuncu. Na srečanju bosta sodelovala trio Istrski muzikantje in znani godalni ansambel Long Slunk. Vabljeni prav vsi starejši občani!

MALI OGLASI
tel. 040-361888

IZGUBIL se je v bližini Občin belo/rjavi angleški setter, samec srednje velikosti. Tel. št. 314075 - nagrada.

ZAZIDLJIVO zemljišče v Nabrežini (koef. 0,80) prodamo. Tel. v večernih urah na št. 823293.

PRODAM hišo v gradnji - tretja faza z zemljiščem v Križu pri Sežani. Tel. št. 228597.

IŠČEMO mladeniča za prodajo v trgovini z električim materialom na Občinah, Ul. Salici 1. Tel. št. 211155.

MALI OGLASI IN RAZNA OBVESTILA ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN
se sprejemajo
od 8.30 do 12.30
od *ponedeljka* do *petka*
OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH ZAPRTO
PUBLIEST - Ul. Valdirivo 36 - I. nad.
Tel. 361888 - Fax 768697

IŠČEMO 20-letno sposobno natakarico lepega videza. Tel. do 12. do 14. ure na št. 228117.

OSMICO ima v Borštu Danilo Glavina.

PRISPEVKI

V spomin na dragega Bogomirja Sirk, ki bi danes praznoval 80 let, se ga spominjajo žena Marica, sin Vojko in hči Sonja z družinama in darujejo 75.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Križa.

Danes, 3.t.m., bi dopolnil 40 let naš predragi Gabri. V njegov spomin darujeta mama in tata 50.000 lir za Skupnost družina Občine.

Nadja Perini daruje 30.000 lir, Majda Daneu 135.000 lir in Zofija Petaros 20.000 lir za zbore Vesela pomlad - Občine.

V spomin na Lidijo Godnič daruje družina Terčon 50.000 lir za nove slike v slivenski cerkvi.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritličje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

OTROŠKE REVIJE / VERA POLJŠAK, DOLGOLETNA SODELAVKA GALEBA

»Galeb je postal šolska potrebščina«

Nadaljujemo serijo pogovorov s sodelavci otroške revije Galeb. Po klepetu z ilustratorko Magdo Tavčar, ki je bila naš prvi gost, smo v uredništvo povabili Vero Poljšak. Otrokom, ki redno prebirajo Galeb, je znana predvsem kot avtorica križank, rebusov in ugank (na sliki ena izmed njenih ugank, Skriti pregovor, ki ga je za prvo številko letošnjega letnika Galeba ilustrirala Magda Tavčar). Toda kdaj in kako se je začelo njeno sodelovanje z otroško revijo?

»Tega je že davno,« se spominja Vera Poljšak. »Ko sem našemu takratnemu ravnatelju omenila, da bi morali nekoliko popestriti revijo Galeb, mi je odgovoril, naj se kar sama spravim na delo. In tako se je začelo...«

Od kod pa ideje, privlačne zamisli, iskrice domišljije?

»Uganke si izmišljam sama, čeprav si včasih ogledam kako revijo. Največkrat se zamisel porodi kar mimogrede. Najpomembnejše je, da nikoli ne ustaviš ustvarjalnega toka, da vedno nekaj delaš,« pojasnjuje naša sogovornica. Kot učiteljica je imela tudi stalen stik z "odjemalci" njenih stvaritev - otroki. Prav zato se je odločila, da bo začela s pripravljanjem razvedrilnih strani: »Videla sem, da otroci najprej poiščejo uganke in različne igre, nato preberejo pravljice, daljša besedila, natisnjena z drobnimi črkami, pa jih naravnost odvračajo.«

Galeb je postal - to smo imeli že priložnost podčrtati - nepogrešljiva šolska potrebščina, učbenik, iz katerega zajemajo šolarčki in njihovi učitelji snov za delo v razredu in doma. »...Toda veliko je odvisno od učitelja. Mi smo v razredu veliko brali iz Galeba in otrokom, ki se na revijo niso naročili, sem posojala kar svoj izvod. Takrat, ko je izhajal še na črnobelih straneh, smo ga večkrat sami barvali.«

Vera Poljšak soglaša, da ima Galeb prav posebno vlogo znotraj specifike zamejskega okolja. Nekatere publikacije, ki prihajajo iz Slovenije, so namreč velikokrat pretežke, saj se naši otroci spopadajo s čisto specifičnimi jezikovnimi težavami: »Veliko jih prihaja iz mešanih zakonov, doma govorijo samo italijansko, kar učiteljem otežkoča delo. Pri tem bi povedala, da je k širjenju slovenskega čtiva med otroki veliko pripomogla bralna značka.«

Kakšno pa je delo z otroki? Kakšne so zakonitosti njim namenjene literarne produkcije?

»Ni lahko pisati za otroke. Vživeti se je treba v njihov svet, prilagoditi se njihovemu besedišču. Je pač tako, da če otrok ne razume prvih dveh stavkov določenega besedila, potem odloži knjigo ali revijo, ki se mu zdi pretežka.«

V dobi vsiljivih medijev se kar samo po sebi postavlja vprašanje, mimo katerega tudi v pogovoru z Vero Poljšak ne moremo: v kolikšni meri vpliva na šolarčke televizija?

»Naši otroci imajo veliko popoldanskih obvezdosti, stalno so zasedeni, tako da jim za televizijo ostane bolj malo časa. Tudi starši so postali bolj pozorni, otrokom raje ponudijo videokaseto, kot da bi jih prepustili japonskim risankam. Drugače pa so otroci še vedno ostali otroci: nekateri bolj, drugi manj nadarjeni, nekateri z več, drugi z manj zanimanja... pač: kot vedno dosej.«

MG

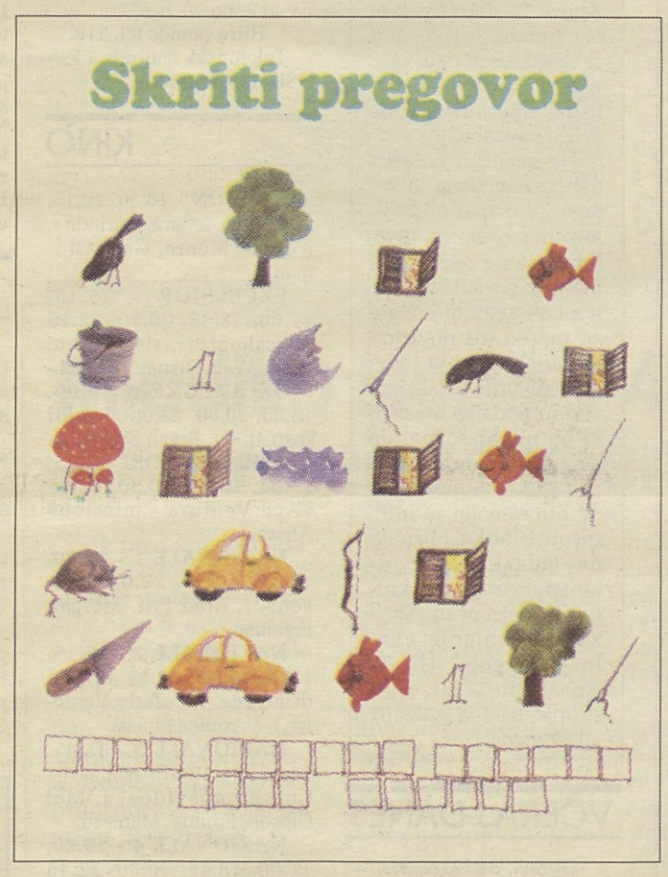

OTROŠKA LITERATURA / ŠTUDIJSKI CENTER NEDIŽA

Tri drobcene dragocenosti iz ljudskega pripovedništva

Pri založbi Devin je izšla nova zbirka Pravc iz Benečije

»Nekoč so bile tri majhne račice, ne prav majhne: ena je bila malo večja, druga srenja in tretja čisto mala.« Tako pripoveduje pravljica o Treh račicah, ena od treh pravljic, ki sodijo v zadnjo zbirko Pravc iz Benečije. Ob koncu prejšnjega leta so tri male knjižice, ki jih izdaja Študijski center Nediža iz Špetra, izšle pri tržaše založbi Devin. Gre za prenos ljudskega pripovedništva na mlajše generacije, saj je tudi pravljica Tri račice povzeta po pripovedovanju babice - none Terese, ki je v šolskem letu 1992/93 obiskala otroke dvojezičnega vrtca v Špetru. V tokratno zbirko sodita še pravljica Zlodej in Marija in O treh Bratih, vse tri pa je ilustrirala Luisa Tomasetig.

TOLMINSKO IN NJEGOVA ZGODOVINA / (1)

Zanimiv prikaz bogate dediščine

Tolminski muzej je nastal leta '50

Zgornje Posočje ali Tolminsko leži na stičišču dveh evropskih gorskih enot, Alp in Dinarskega gorstva. Tolminski kotel, nastal ob stičišču Soške doline, doline Idrijce in Bače in še nekaj drugih manjših dolin, predstavlja prirodno središče Zgornjega Posočja in tistega dela Cerkljanskega hribovja ter Čepovanske planote, ki leži proti Tolminu. Prav zaradi ugodne prometne lege je bila Tolminska zelo zgodaj poseljena in tod so se menjavala ljudstva - Iliri, Kelti, Rimljani, Slovani, kar pričajo tudi številna arheološka najdišča. V listinah se tolminski kraji pogosteje omenjajo od 11. stoletja. Ker je vedno potekala v bližini politična meja, je močno izstopala tudi vojaško-strateška funkcija dežele. Deželni gospod pokrajine je bil sprva oglejski patriarh, kasneje je pripadala goriškim grofom, zanjo so se borili Benečani in Habsburžani, v prvi svetovni vojni Italijani in v drugi še Nemci.

Vse navedeno je Tolminski pustilo močan pečat in vidne priče zgodovinskega dogajanja in življenja tod živečega prebivalstva vse do danes. Tolminsko je tako zelo znano z bogato arheološko dediščino, zgodovinsko in umetnostnozgodovinsko dediščino in tudi etnološko dediščino. Delček tega skuša Muzejska tolminska zbirka predstaviti tudi širši javnosti tako s stalnimi in občasnimi razstavami kot s publiciranjem, kar je tudi namen sledečega zapisa.

Nastanek in razvoj muzejske zbirke

Nastanek Tolminskega muzeja sega že v leto 1950, ko so ustanovili pripravljalni odbor s predsednico Marijo Rutar (1903 - 1979), najzaslužnejšo soustvarjalko muzeja. Muzej je bil za javnost odprt 21. maja 1955. Vse do leta 1958 je muzej deloval samostojno. Od leta 1958 je združen z Goriškim muzejem in pod njegovim okriljem deluje še danes.

Tolminska graščina

Tolminska muzejska zbirka se nahaja v Tolminu v spomeniško zavarovanem objektu nekdanje Coroninijeve graščine. Zgodovinski podatki o nastanku graščine in njegovih lastnikih so zelo skopi. Glede datacije se lahko opremo le na stilne značilnosti posameznih delov objekta, ki pa je doživel številne prezidave. Edini zanesljivi zgodovinski vir datira šele v leto 1822 - franciscejski kataster. Iz katastra je razvidno, da je bil lastnik graščinskega kompleksa Pompej Coronini. Coroniniji so bili prisotni v Tolminu že od 16. stoletja. Ustanovitelj tolminske veje - Coronini-Rubije-Tolmin (izumrla 1959) naj bi bil Orfej Coronini, najmlajši sin Janeza Coroninija, prvega predstavnika Coroninijev v Gorici v 1/2 16. stoletja. Kot tolminski glavar se v 2/4 17. stoletja omenja Peter Anton Coronini, dokončno pa preide Tolminsko v posest te rodbine leta 1651. Iz listine z dne 29.1.1656, v kateri se navaja, da Peter Anton Coronini opušča stari grad, ki je v ruševinah, in namerava zgraditi novega, sklepamo, da so v 2/2 17. stoletja dali postaviti današnjo muzejsko stavbo. Datacijo nam potrjuje tudi primerjava z dvorcem na Kromberku iste rodbine. Zatečeno stanje ob podpisu posesti in njih imetnikov leta 1754 pod glavarstvom Janeza Ignaca Coroninija priča o njegovem lastništvu gosposke hiše in travnika ob hiši imenovanega Brajda. Coroniniji so bili lastniki posesti do leta 1848, ko je kupil vse gospostvo Alojz Silverius Kremer. Ta je že leta 1849 večino zemljišč pripadajočih posestvu prodal kmetom. Skromne ostanke graščine sta leta 1871 kupila Janez pl. Premerstein in vitez Filip Persoglia. Leta 1874 sta si posest vključno z dvorcem razdelila. Iz načrta dela graščine, ki jo je podedovala Tereza Gabrijelčič, rojena Premerstein, iz leta 1940 lahko sklepamo, da so Premerštein že od vsega začetka posedovali tisti del, v katerem se danes nahaja hotel Krn, skupaj s pripadajočim jugovzhodnim stolpom. V prostorih današnjega muzeja (bivši Persogliev del) pa se je v 2/2 19. stoletja naselila sodnija, ki je tu delovala vse do potresa 1976. leta.

Graščina je bila večkrat predelana. V svojem največjem obsegu in veličini pa je obsegala osnovni grajski trakt s štirimi vogalnimi stolpi in dvema nižjima traktoma s pomožnimi funkcijami in grajsko kapelo Antona Padovanskega. Prostor med trakti je bil urejen kot predpalačna zelenica z dostopnimi potmi, ki je bila ločena z ograjo napram trgu. Na jugozahodni strani se je do terasnega roba širil grajski park, katerega edini preostanek je zaščiteni veliki tulipanovec (Tulpa) med objektoma občine Tolmin. V prvi svetovni vojni je bila graščina bistveno porušena in sledile so številne nove pozidave in spremembe. Leta 1992 so se pričele priprave za celovito obnovo muzejske stavbe, leta 1994 pa so stekla obnovitvena dela. Do uradne otvoritve 6. oktobra 1995 so bili sanirani in urejeni pritlični prostori (poročna soba, prostori z začasno zbirko) in prvo nadstropje (stalna postavitev arheološke zbirke in začasna postavitev etnološke zbirke). Vsa opravljena restavratorska dela na razstavljenih eksponatih, oblikovanje in sama postavitev muzejskih zbirk je delo delavcev Goriškega muzeja.

(Na sliki detajl krožnika iz 16. stoletja - Tolmin, Kozlov rob).

Damjana Fortunat Černilogar, prof. zgodovine in sociologije

(1-nadaljevanje jutri)

UFA / 26. DECEMBRA

Nova ekološka katastrofa zaradi dotrajanosti ruskih naftovodov

MOSKVA - Posledice okvare na naftovodu, do katere je prišlo pred tednom dni v avtonomni republiki Baškortostan, so vse hujše, tako da govorijo že o pravi ekološki katastrofi. Gre za uralsko področje, ki je oddaljeno približno tisoč kilometrov vzhodno od Moskve.

Do okvare je prišlo 26. decembra lani, in sicer na odseku naftovoda, ki teče po dnu struge reke Bjelaja. Počile so cevi, ki so na tistem odseku debele 700 milimetrov. Iz naftovoda se je vsulo vsaj sto ton nafte, ki bi se lahko z Bjelajo in z drugim pritokom Volge Kamo prelila v to veliko reko. Vodna pot bi potem lahko naftó privedla do Kaspijskega morja, s čimer bi katastrofa res zadobila zastrašujoče razsežnosti.

Naftovod so zgradili pred 36 leti in preko Omska povezuje mesti Tujmazi (Baškortostan) in Novosibirsk (osrednja Sibirija). Do okvare je prišlo na reki Bjelaja nedaleč stran od glavnega mesta Baškorstana Ufe. Pristojne oblasti so že poskrbele, da so o nevarnosti obvestili prebivalce, ki živijo vzdolž Bjelaje, prav tako so o nesreči in možnih hudih posledicah informirali oblasti v bližnjem Tatarstanu.

Ob informiranju pa so pristojne oblasti tudi skušale vsaj ublažiti, če ne zajeziti posledic okvare, vendar pa so zaradi vremenskih razmer in razpoložljivih sredstev posegi zaenkrat precej skromni glede na obseg katastrofe. Kot poroča tiskovna agencija Itar-Tass, so vzdolž Bjelaje poslali na stotine moških, da bi iz poledenele reke z vrči dvigali nafto. Kot vsako zimo se je namreč na površini Bjelaje ustvarila precej debela plošča ledu, možje so jo zato morali najprej ustrezno prevrtati, nato pa v luknje spuščati vrče in z njimi zajemati nafto, ki uhaja iz cevi položenih na dnu struge. Gre za zelo zamuden poseg, vendar pa so zaradi izredno nizke temperature - v prejšnji dneh je padla na minus trideset stopinj Celzija - posebne angleške aparature za črpanje nafte iz vode povsem neuporabne. Prav tako je nemogoče, da bi nafto zažgali. Tako se je zaenkrat po reki razlil velik naftni madež, širok sto metrov dolg pa kar tri kilometre.

Oblasti trenutno predvsem skrbi, da se ne bi nafta hitro prelila v Kamo in nato v Volgo, zato so se odločili, da približno 40 kilometrov stran od Ufe reko zajezijo.

Okvare na naftovodih bivše Sovjetske zveze niso nikakršna novost, nasprotno. Večinoma so stari in dotrajani, tako da so okvare skoraj nujne. Najhujša nesreča zadnjih let se je pripetila jeseni '94 v Usinsku (Komi), ko se je razlilo na tisoče ton nafte, ki se je z reko Pečora izlila v Barentsovo morje.

MEHIKA / BLIZU MEJE Z ARIZONO

V čelnem trčenju med avtobusoma več kot 25 mrtvih

WASHINGTON - V silovitem trčenju med dvema avtobusoma v Mehiki, blizu meje z Arizono, je bilo najmanj 25 potnikov ubitih, ranjencev pa je več kot sto. Po skopih vesteh, ki jih je objavila CNN, je do trčenja prišlo kakih 50 kilometrov južno od mesta Lukeville v Arizoni. Oba avtobusa sta bila last neke mehiške turistične agencije. Eden je vozil iz Tijuane v Ciudad Mexico, drugi pa v nasprotno smer. Vzroki tragične nesreče še niso pojasnjeni, prav tako niso vseh žrtev identificirali. Kaže, da je šlo za mehiške državljane.

Mehiškim reševalcem so priskočili na pomoč tudi iz sosednje Arizone s helikopterji, s katerimi so več ranjencev odpeljali v bolnišnico v Tucsonu.

Na sliki zgoraj razbitine enega od avtobusov, na spodnji sliki pa helikopter, ki prevaža ranjence v Arizono. (Telefoto AP)

NOVICE

Tragični požar v kitajski tovarni božičnih okraskov

PEKING - Novoletna noč je v Szenzhenu na južnem Kitajskem zahtevala 19 življenj delavcev v neki tovarni božičnih okraskov, ki jih je v spanju presenetil požar. Nesrečneži so spali v domu zraven tovarne, ki jo je požar povsem uničil in poleg smrtnih žrtev zahteval še 37 ranjenih. Gre za še eno od tolikih tragedij v tovarnah na Daljnem vzhodu, kjer ljudje delajo v nesprejemljivih razmerah, v razpadajočih stavbah brez najosnovnejših varnostnih pogojev. Po pričevanju očividcev se je tovarna, last neke tajske družbe, vnela kot karton, velika količina vnetljivega materiala v skladiščih pa je pomagala, da je tri tisoč kvadratnih metrov obsegajoča hala pogorela do temeljev.

Zaradi mraza milijoni Britancev brez vode

LONDON - Milijoni družin po vsej Veliki Britaniji so ostali v teh dneh brez vode, ker so zaradi polarnega mraza popokale vodovodne cevi. Težave so se začele na novoletni dan, ko se je po hudem mrazu med božičem in novim letom temperatura spet dvignila in razstopila led v vodovodnih ceveh, ki so medtem popokale. V skoraj milijon hišah je zaradi tega prišlo do poplavitev. Najbolj prizadete so Skotska, severna Anglija in Ulster, kjer so morali zapreti tudi nekatere šole. Britanska vlada je oganizirala oskrbo z vodo z vojaškimi cisternami.

Šest mrtvih v požaru delavskega doma v Rusiji

MOSKVA - V močnem požaru, ki je izbruhnil v nekem delavskem domu v Aleksinu, v centralni Rusiji, kakih 200 kilometrov južno od Moskve, je izgubilo življenje šest delavcev. Vzroki požara, ki se je vnel v sušilnici za perilo, še niso znani,

Skoraj polovica mladih iz Honkonga hoče v tujino

HONGKONG - Kar 43 odstotkov mladih med 15 in 24 leti starosti se želi odseliti iz Hongkonga preden se bo ta britanska kolonija vrnila pod kitajsko suverenost. To se bo zgodilo 1. julija 1997. Po podatkih sondaže, ki jo je izvedla kitajska univerza v Hongkongu, manj kot 13 odstotkov od 1.660 vprašanih mladih meni, da bo prehod mesta pod kitajsko suverenost izboljšal življenjske perspektive.

V ZDA prisegajo na čudežno moč estrogena

WASHINGTON - Ženski hormon estrogen podaljša življenje, trdijo ameriški znastveniki, ki so preučevali učinke hormonske terapije pri ženskah v menopavzi. Za vzorec so vzeli 454 žensk, ki so se rodile med leti 1900 in 1915, in ugotovili, da se je stopnja smrtnosti pri tistih, ki so se po letu 1969 zdravile s hormoni vsaj eno leto, znižala za kar 46 odstotkov glede na one, ki po prenehanju menstruacije hormonov niso jemale. Še večji je uspeh glede srčnih motenj, ki so se pri tratiranih ženskah kar zadeva nevarnost infarkta zmanjšale za 60 odstotkov, nevarnost drugih obolenj srca in ožilja pa se je znižala za 73 odstotkov. Edino pri rakastih obolenjih niso zabeležili razlik med obema skupinama.

POZIV VLADI K BUDNOSTI

Na Kitajskem postaja problem mamil vse bolj dramatičen

PEKING - Kitajski izvedenci, ki preučujejo problem uporabe in prekupčevanja z mamili, so priporočili pekinški vladi, naj si prizadeva, da bi tudi v okviru mednarodnega sodelovanja zatrla naraščanje tega pojava na Kitajskem. Po pisanju dnevnika »Jasnost« je trenutno na Kitajskem 380 tisoč »registriranih« mamilašev, njihovo realno število pa je prav gotovo večje. V južnih predelih Yunnana, ki meji z zloglasnim »zlatim trikotnikom« (Burma - Tajska - Laos) se je število uživalcev mamil lani povečalo za celih 15 odstotkov v primerjavi z letom prej, za prav toliko pa se je povečalo tudi trgovanje z mamili. Po uradnih podatkih so od leta 1991 do septembra 1995 odkrili na Kitajskem 125 tisoč primerov uživanja mamil in trgovanja z njimi. V istem obdobju so zaplenili 15, 8 tone heroina, 10, 6 tone opija, 3, 4 tone marihuane in 2, 3 tone Iceja, t.j. neke vrste anfetamina, ki je v vzhodni Aziji zelo razširjen.

Pač pa niso znani podatki o količini mamil, ki se proizvajajo na kitajskih tleh. Preden je prišel na oblast komunizem, je bil Yunnan eden svetovnih centrov proizvajanja opija, nato pa so nasade maka uničili, a so se spet pojavili, tokrat ilegalno. Problem, pravijo izvedenci, je gospodarske narave, saj je gojenje maka zelo donosno. Leta 1991 je skupina agronomov v nekaterih predelih Yunnana brezplačno dobavila kmetom semena za alternativno gojenje, in res je takrat proizvodnja opija nekoliko upadla. Poskus bi bilo zdaj treba razširiti na vso pokrajino.

Poleg uživanja in proizvajanja mamil pa se na Kitajskem ubadajo tudi s problemom prometa mamil iz »zlatega trikotnika«. Po zahodnih virih naj bi namreč celih 70 odstotkov heroina, ki se proizvaja v »zlatem trikotniku«, prišlo na Zahod skozi Kitajsko.

LONDON / PREPOVED KRALJICE ELIZABETE DO RAZPOROKE Z DIANO

Charles naj se ne kaže s Camillo

LONDON - Charles naj kar počiva, v javnosti pa naj se ne prikaže v spremstvu Camille Parker Bowles vse do razporoke z Diano. Tako je ostro zaukazala kraljica Elizabeta, ki želi na tak način braniti bodočo sinovo drugo poroko in preprečiti škandalistični hrup v prihodnjih mesecih, med katerimi se bodo odvijali zadnji spopadi v že dolgotrajni vojni med Charlsom in Diano.

Po pisanju britanskega dnevnika Daily Star pa kaže, da je Elizabetin ukaz prekrižal strene Charlsu, ki je za prve mesece prihodnjega leta načrtoval vrsto skupinskih lovov; v svoj program je Charles vključil tudi številna družabna srečanja, na katera je seveda povabil -kako pa bi drugače lahko sploh bilo- tudi svojo večno ljubezen, Camillo. Že leta 1992, ko je bila zgodba o njunem odnosu že splošno znana, je kraljica prepovedala Charlsu in Camilli, da bi ju kdo skupaj videl v javnosti: kraljica pa jima je predvsem prepovedala, da bi ju skupaj celo fotografirali. Kljub temu pa je Charles lanskega oktobra odkrito prekršil materine ukaze in se udeležil nekega praznika skupaj s Camillo, s katero sta se tudi poljubljala. Po pismu (odposlano je bilo tako Charlsu kot Diani), v katerem ju je kraljica pozivala, naj pohitita z razporoko, je Charles sporočil svojo odločitev o poroki s Camillo; možnost o drugi poroki je podprl celo poglavar anglikanske cerkve, vendar pod pogojem, da bi do tega ne prišlo z verskim obredom.

Sicer pa se tudi drugi časopisi vračajo na neskončno zgodbo, ki se dogaja v Buckingam Palacu; na muhi imajo predvsem Diano, ki so jo fotografirali v kopalkah v počitniškem raju Barbud. Tako izvemo, da je lady D za novo leto po obedu s solato in tuno, sadjem in mineralno vodo, takoj po 24. uri zapustila praznovanje v ekskluzivnem K Clubu in se v lunini mesečini sprehodila, kot sicer vsak večer, predno je legla k počitku. Drugi časopisi pa osredotočajo svojo pozornost na pobudo odvetnikov Tiggy Legge Burkejeve, Charlesove osebne asistentke, ki želi odločno prekiniti vse glasove o prijateljstvu, ki naj bi jo vezalo na prestolonaslednika. Pred letom dni je Charlsa in Tiggy v fotografsko aparat ujel neki fotograf ravno v trenutku, ko sta se poljubljala na smučarskih progah v švicarskem Klostersu; uradni demantiji niso nič zalegli, posnetek pa je Camilla zelo resno vzela in od bodočega kralja zahtevala, da bi se s Tiggy manj videvala. Charles in Tiggy sta se včeraj vrnila v Klosters, kjer bosta preživela teden na snegu.

Na sliki (telefoto AP) **princ Charles s starejšim sinom na smučiščih v švicarskem Klostersu, kjer si bo privoščil teden dni oddiha.**

KRONIKA / VZROK JE NAJBRŽ POSKUS SAMOMORA S PLINOM

Eksplozija razdejala devetstanovanjski blok

Storilec težje ranjen - Povsem uničena tri stanovanja

Poskus samomora je najverjetnejši vzrok eksplozije plina, ki je predsinoči razdejala devetstanovanjski blok v ulici Monte Nero 48 pri Štandrežu. Obračun je razmeroma blag, saj bi spričo sile eksplozije lahko bilo kar nekaj smrtnih žrtev, a na srečo ni bilo tako. Težje ranjen je bil samo 58-letni Mario Mastrorillo, v stanovanju katerega je prišlo do eksplozije. Zdravi se v posebnem oddelku za zdravljenje opeklin v Vidmu, vendar je izven življenjske nevarnosti. Lažje ranjen je bil tudi 65-letni Giuseppe Federico, stanovalec spodnjega nadstropja v istem bloku, ki je prvi priskočil Mastrorillu na pomoč in pri tem dobil rano na stegnu. Izredno srečo so imeli drugi stanovalci, zlasti stanovalki drugih dveh stanovanj v 3. nadstropju, saj ni bil nihče ranjen, četudi je eksplozija opustošila vsa tri stanovanja tretjega nadstropja in povzročila veliko škodo v ostalih.

Do eksplozije je prišlo nekaj minut pred 21. uro, ko so bili stanovalci večinoma doma pred televizijo ali že v postelji. Sosedje iz bližnjih poslopij kompleksa, ki ga je pred 30 leti sezidal zavod za ljudske hiše IACP, so nenadoma videli blisk in zaslišali močan pok. Sledil je hrup razbitih stekel in kosov oken, vrat in pohištva, ki so leteli naokrog tudi do sto metrov od hiše. Kmalu so na kraj prihiteli reševalci, gasilci, karabinjerji in policija. Tretje nadstropje bloka pri št. 48 je bilo povsem razdejano, v enem od stanovanj je še gorelo. Težko opečenega Maria Mastrorilla so prepeljali najprej v goriško in nato v videmsko bolnišnico, kjer se bo zdravil vsaj mesec dni. Giuseppeju Federicu so nudili prvo pomoč, a se je že predsinoči lahko vrnil domov. Stanovalkama drugih dveh stanovanj v tretjem nadstropju je občinska socialna služba nudila zatočišče v socialnem centru v Ul. Baiamonti, pa tudi marsikateri stanovalec iz spodnjih nadstropij, kjer je zračni sunek s stopnišča izpodbil vsa vhodna vrata in razbil domala vse šipe, je včerajšnjo noč preživel pri znancih ali sorodnikih.

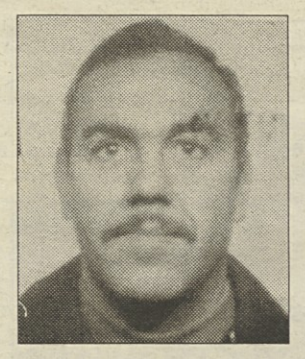

Včeraj dopoldne se je začelo ugotavljanje vzrokov in ocenjevanje škode. Namestnik državnega pravdnika dr. Eligio Paolini je dal zapečatiti stanovanje Maria Mastrorilla. Vse kaže, da si je mož hotel vzeti življenje in da je iz kuhinje napeljal plinsko cev vse do spalnice, kjer je najbrž z električnim stikalom zanetil iskro, ki je povzročila eksplozijo. Preiskovalci uradno tega ne potrjujejo, vendar dajejo razumeti, da ni šlo za nesrečo. V bolnišnici so včeraj že zaslišali moža, ki je menda potrdil, da je šlo za poskus samomora.

Tehniki gasilcev in občine so preverili stabilnost poslopja. Zgradba je navidez zdržala, stanovanja v 3. nadstropju pa niso vseljiva. Občina je kot rečeno zasilno poskrbela za ženski iz tretjega nadstropja, ki sta se kar na lepem znašli brez stanovanja in s skoraj povsem uničenim pohištvom in opremo. Precej milijonov škode je tudi na vratih, oknih in opremi drugih stanovanj (nekatera so še v lasti IACP, druga pa so odkupili najemniki), iz katerih pa se stanovalcem ne bo treba izseliti.

Okenske navojnice je sunek vrgel na bližnje drevo; desno: notranjost stanovanja; zgoraj: Mario Mastrorillo (foto Bumbaca)

BENCIN / KONTINGENT PROSTE CONE 1996

Že prvi dan v vrsti za bencinske bone

Letos povečan kontingent - Razdeljevanje prvega obroka bo trajalo do 17. februarja

Potrpežljivo v vrsti, čakajoč na bencinske bone (foto Bumbaca)

V poslovalnicah Avtomobilskega kluba v Gorici in v drugih središčih pokrajine so včeraj kot napovedano že začeli z razdeljevanjem prvega obroka bonov za nakup bencina proste cone. Ceprav so mnogi avtomobilisti zaradi lanske dodelitve dodatnih 90 litrov bencina ohranili bone prav do zadnjih dni leta, ko smo pri marsikateri črpalki lahko opazili kar precejšnjo gnečo, se je včeraj že od jutranjih ur pred goriškim sedežem ACI zbrala dolga vrsta avtomobilistov: hoteli so že prvega dne potešiti "žejo" svojih železnih konjičkov, zato pa so morali precej potrpežljivo čakati v vrsti.

V letošnji kontingent bencina je že vključena dodatna količina, ki si jo je Trgovinska zbornica priborila lani v Rimu. Avtomobilisti iz Gorice in Sovodenj bodo s prvim obrokom prejeli 70 litrov več, 490 litrov namesto lanskih 420. Sorazmerno večje je tudi število litrov za avtomobile do 11 konjskih moči (280 litrov), in za avtomobiliste iz drugih občin (455 oziroma 245 litrov). Razdeljevanje prvega obroka bonov se zaključi 17. februarja.

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV
Gorica

vošči vsem, svojim članom in prijateljem
SRECNO 1996

KINO

GORICA
VITTORIA 15.00-16.45-18.30-20.15-22.00 »Pocahontas«. Walt Disney. Ozvočenje Dolby stereo.
CORSO 17.45-20.00-22.00 »Casper«. Film S. Spielberga.

PRIREDITVE

PRIMORSKA POJE '96 - pevski zbori in skupine s Tržaškega, Goriškega in Videmskega so vabljeni, da se prijavijo na 27. mednarodno pevsko revijo, ki bo v spomladanskem času. Izpolnjene prijavnice sprejema ZSKD v Gorici in Trstu do petka, 12. t.m. (tudi po faxu 040 - 635628).

PD PODGORA vabi v nedeljo, 7. t.m., na srečanje s slovensko ljudsko božično pesmijo, ki bo ob 18. uri v cerkvi sv. Justa v Podgori; nastopila bosta zbora Podgora, dir. M. Špacapan, in Pod lipo iz Barnasa, dir. N. Špehonja. Program bo obogatila dramska skupina PD Podgora, rež. Lidija Jarc. Koncert bo priložnost za uradno otvoritev prenovljene podgorske cerkve.

KONCERTI

GLASBENA MATICA - GORICA v sodelovanju s Kulturnim domom - Gorica priredi NOVOLETNI KONCERT z nastopom orkestra Big band RTV Slovenije, dirigent - Lojze Krajnčan, solistka - Alenka Godec. Koncert bo v Kulturnem domu v Gorici v soboto, 13. januarja, ob 20.30. Zaradi omejenega števila sedežev se priporoča pravočasna rezervacija vstopnic v uradu Kulturnega doma (tel. 33288).

OBVESTILA

SPD GORICA - Smučarski odsek obvešča, da se vpisovanje za tradicionalni tečaj smučanja (spust, deskanje, tek), ki se bo predvidoma pričel v nedeljo, 7. januarja, zaključi jutri, 4. januarja. Prijave sprejemajo danes od 11. do 12. ure in jutri od 19. do 20. ure na sedežu v ulici Malta 2, tel. 33029. V avtobusu je na razpolago samo še nekaj mest.

ZSKD sporoča, da je urad v Ul. Malta 2 do 5. januarja zaprt. Po običajnem urniku bo spet odprt od ponedeljka, 8. januarja.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL MORO, Carduccijeva ulica 40, tel. 530268
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 26, tel. 410341

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9. uri, Maria Brumat iz splošne bolnišnice v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče; ob 10.05, Maria Roblegg iz bolnišnice Janeza od Boga v Tržič; ob 10.30, Giuseppina Custrin iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče; ob 11. uri Abbondanza Cortese, vd. Frisenna iz splošne bolnišnice v Tržič; ob 12. uri Maria Gliubich, vd. Mariano iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče; ob 13.15 Antonio Tomat iz splošne bolnišnice v Turjak; ob 13.15 Igino Badin iz splošne bolnišnice v Krmin.

NOVICE

V Gradežu prve rezervacije za letošnjo poletno sezono

Gradeškim turističnim delavcem se po lanski uspešni turistični sezoni spet obeta ugodno leto. Včeraj so v uradih letoviščarske ustanove doživeli naval obiskovalcev, ki so izkoristili prvi delavnik v letu, da so si za poletje rezervirali senčnike, naslanjače in kabine na gradeški plaži. Večinoma gre za sezonske obiskovalce iz goriške, tržaške in videmske pokrajine s stanovanjem v Gradežu, precej pa je rezervacij gostov tudi iz drugih dežel in tujine, kar vliva optimizem turističnim delavcem.

Včlanjevanje v "Zuf de žur"

Združenje "Zuf de žur" sporoča, da so v pričakovanju obnovitve izhajanja svojega glasila začeli z včlanjevanjem za leto 1996. Članarina znaša 10 tisoč lir (15 tisoč za društva, 50 tisoč za podporne člane). Interesenti lahko zaprosijo za izkaznico ob ponedeljkih, sredah in petkih zvečer v Kapucinski ul. 21 (tel. in fax 537089), z vplačilom na poštni t/r 11426491 ("Assoc. Zuf de žur", via Capuccini 21 - GO) pa bodo dobili izkaznico kar na dom.

Jestvinske trgovine odprte

Združenje trgovcev Ascom sporoča, da bodo jestvinske trgovine in cvetličarne danes fakultativno odprte tudi v popoldanskem času. Odprtje so odredili upoštevajoč dva praznična dneva (ponedeljek in sobota) v tem tednu.

Izplačevanje pokojnin

Pokrajinsko ravnateljstvo poštne uprave obvešča upokojence, da bodo pokojnine z zapadlostjo 7. januarja zaradi sobotnega praznika izplačevali že v petek, 5. januarja.

KAJAKAŠI / PO SPUSTU NEKATERI TUDI ZAPLAVALI

Zaveslali v novo leto

Goriško kajakaško društvo Šilec prireja vsako leto vrsto pobud, med katerimi je prvi na koledarju Novoletni spust po Soči od Gorice do Sovodenj. Tudi letos se je zbralo 1. januarja opoldne devet goriških in novogoriških kajakašev pod jezom pri Espomegu in kljub neprijaznemu vremenu zaveslalo v tok in lažje brzice do avtocestnega mostu pri Sovodnjah.

Na culju so jih pričakali vroč čaj, fotograf, snemalec in nekaj sorodnikov. Dve steklenici penečega se vina sta sodili zraven. Štirje pogumnejši so pri ostankih rimskega mostu skočili v vodo (ki je v Soči precej hladnejša kot v morju, ki je bilo prizorišče podvigov drugih novoletnih plavalcev) in zaplavali v nepremočljivih oblekah, eden pa si je isto privoščil v navadnih kopalkah za srečno in predvsem zdravo 1996.

A.R.

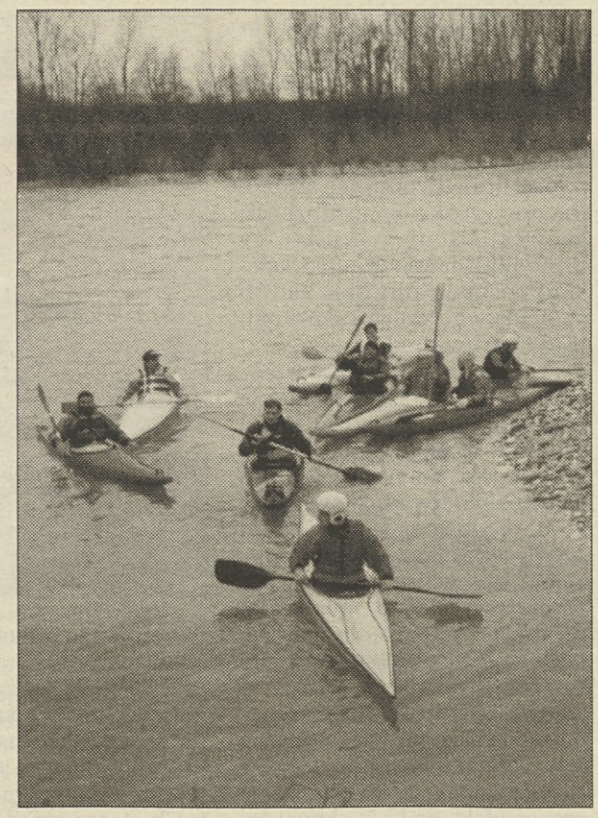

Deveterica goriških in novogoriških kajakašev na cilju pri Sovodnjah (foto Makuc)

GLEDALIŠČA

SLOVENIJA

SNG LJUBLJANA, Erjavčeva 1
Danes, 3. januarja, ob 18. uri:
Ivan Cankar: **HLAPCI,**
za abonma DIJAŠKI 1 POPOLDANSKI.
Petek, 5. januarja, ob 19.30:
A. P. Čehov: **TRI SESTRE,**
za abonma PETEK in IZVEN.
Sobota, 6. januarja, ob 19.30:
LO SCRITTORE.
Mala drama
Danes, 3. januarja, ob 20. uri: D. Mamet:
OLEANNA, za IZVEN in KONTO.
Jutri, 4. januarja, ob 20. uri:
M. Jesih: **LJUBITI,** za IZVEN in KONTO.
Levi oder
Petek, 5. januarja, ob 22. uri: E. Ionesco:
INŠTRUKCIJA, za IZVEN in KONTO.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO Čopova 14
E. Flisar: **IZTROHNJENO SRCE**
Danes, 3. januarja, ob 20. uri,
za abonma STUDENTSKI D in IZVEN.
Jutri, 4. januarja, ob 19.30,
za abonma RED B in IZVEN.
Jean-Jacques Bricaire: **DOHODNINA**
Petek, 5. januarja, ob 19.30,
za abonma PETEK in IZVEN.
Sobota, 6. januarja, ob 19.30,
za abonma SOBOTA in IZVEN.
Mala scena MGL
Petek, 5. januarja, ob 17. uri:
L. Wilson: **ZAŽGI!** Za IZVEN in KONTO.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA Župančičeva 1
Jules Massenet: MANON.
Premiera bo 25. januarja, ob 20. uri.
Dirigent Marko Letonja,
režiser Zvone Šedlbauer.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Krekov trg 2, Ljubljana
D. Benfild: **TRIJE »OBRTNIKI« V SPALNICI.**
Danes, 3. januarja, ob 19.30,
za abonma RED E in IZVEN.
J. Jurčič-A. Inkret:
ZGODBA O DESETEM BRATU
Sobota, 6. januarja, ob 19.30, za IZVEN.
Nedelja, 7. januarja, ob 16. uri:
A. E. Greidanus: **HODL DE BODL ali DVE VEDRI VODE.** Vesela igra za otroke.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ Glavni trg 6
Harold Pinter: **PREVARA,**
Danes, 3. januarja, ob 19.30, za abonma MODRI, IZVEN in KONTO.
Jutri, 4. januarja, ob 19.30, za abonma ČETRTEK, IZVEN in KONTO.
Petek, 5. januarja, ob 19.30, za abonma PETEK 1 in IZVEN.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR Rotovški trg 2
Nedelja, 7. januarja, ob 11. uri:
Grimm-Polak: **SNEGULJČICA,**
za otroke od 3. leta naprej.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE, Vilharjeva 11, Ljubljana
BUTTERENDFLY.
Režija M. Pograjc.
Glasba Demolition Group.
Petek, 5. januarja, ob 19. uri,
za IZVEN in KONTO.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE Trg E. Kardelja 5, Nova Gorica
M. Gavran:
PACIENT DOKTORJA FREUDA
Danes, 3. januarja,
ob 20. uri, za abonma SREDA in IZVEN.
Jutri, 4. januarja, ob 20. uri, za abonma ČETRTEK.
Petek, 5. januarja, ob 20. uri za abonma PETEK in IZVEN.

ŠE DO NEDELJE, 7. t.m., JE V KONJUŠNICI MIRAMARSKEGA GRADU V TRSTU ODPRTA RAZSTAVA *»EBLA - ZAČETKI URBANE CIVILIZACIJE V SIRIJI«,* ki je doživela izjemen uspeh

(foto KROMA).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich

Operna in baletna sezona 1995/96
Pri blagajni je v teku predprodaja vstopnic za Wagnerjevo opero »Tristan und Isolde«: torek, 16.1., 19.00 (red A); četrtek, 18.1., 19.00 (red B); sobota, 20.1., 19.00 (red L); nedelja, 21.1., 15.30 (red G);, torek, 23.1., 19.00 (red C); četrtek, 25.1., 19.00 (red F); sobota, 27.1., 16.00 (red S); nedelja, 28.1., 15.30 (red D); torek, 30.1., 19.00 (red F); četrtek, 1.2., 19.00 (red H).

Gledališče Rossetti
Pri blagajni gledališča (tel. 54331) in v Pasaži Protti (tel. 630063) je v teku predprodaja vstopnic za predstavi »La musica dei ciechi« (odrezek 12-modri) in »Il prigioniero della seconda strada« (odrezek 6-rumen).

Gledališče Cristallo - La Contrada
V soboto. 6. januarja, ob 20.30 bo gledališka skupina La Contemporanea 83 predstavila Molierovo »I a scuola delle mogli«. Režija Cristina Pezzoli. V glavni vlogi Sergio Fantoni

TRŽIČ
Občinsko gledališče
V sredo, 10. in v četrtek, 11.1.96, ob 20.30 gostovanje gledališke skupine Compagnia della Rancia s predstavo »Fregoli«. Nastopa Arturo Brachetti.

KOROŠKA

CELOVEC -
Dom sindikatov:
v petek, 5.1.96 ob 20. uri 44. slovenski ples. Igrata ansambla Big band RTV Slovenije in Franca Miheliča.

ŠENTPRIMOŽ -
Kulturni dom :
V soboto, 6.1.1996 - Novoletni koncert z ansamblom Korotan, MePZ Danica itd.

ŠMIHEL NAD PLIBERKOM -
Farna dvorana:
V soboto, 6.1.1996, ob 19.30 - Koncert MePZ Iz Sel.

ŠENTJAKOB V ROŽU -
Kulturni dom:
V nedeljo, 7.1.1996, ob 14.30 - Novoletni koncert z MePZ Rož, Smrtnikovimi fanti in tamburaši iz Sentjanža.

ŠMARJETA V ROŽU -
Farna dvorana:
V nedeljo, 7.1.1996, ob 15.00 - Premiera igre J. Milčinski »Marjetica in zmaj«.

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

Premiera filma NEVARNA SRCA
Kino Vič, Ljubljana: 4. januarja.
Kino Bled, Bled: 4. januarja.
Kino Radovljica, Radovljica : 5. januarja.

Do 20. februarja v Pokrajinskem muzeju Koper: razstavi **Kinematograf v Gorici 1896-1918** in **Kinematograf v Ljubljani 1896-1918.** (Etnografski oddelek Pokrajinskega muzeja Koper).

Zveza kulturnih organizacij Kranj, Sejmišče 4.
Koledar prireditev za januar 1996
Prešernovo gledališče Kranj
Sobota, 6. januarja, ob 10. uri:
Gledališče JAZ IN TI:
Kužek postružek na obisku.
Sobota, 16. januarja, ob 10. uri:
Lutke čez cesto: **Neroda.**
Sobota, 20. januarja, ob 10. uri:
Lutkovna predstava **Janko in Metka.**
Sobota, 27. januarja, ob 10. uri:
Mojca in Jani Lipičnik:
Mojca in Kalicopko.

Od danes, 3. januarja, do nedelje, 7. januarja, ob 20. uri v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma: DUHOVNIK, film Antonie Bird. Ne pridiga in ne politični govor, ampak samoizpoved sodobnega človeka, ki želi hkrati ostati zvest veri in samemu sebi.

GLASBA

SLOVENIJA

CANKARJEV DOM Prešernova 10, Ljubljana
Petek, 5. januarja, ob 20. uri:
ZELENI ABONMA.
Simfonični orkester RTV Slovenija; dirigent John Neschling; solistka Dilber. Program: G. Bizet, A. Copland, R. Glier, J. Golob.
Sreda, 10. januarja, ob 19. 30:
Izredni koncert orkestra Slovenske filharmonije, Slovenskega komornega zbora in zbora Consortium Musicum.
Dirigent Marko Letonja;
solisti Ana Pusar-Jerič, Andrea Bönig, Francisco Araiza in Ivan Urbas..
Program: G. Verdi, Rekviem.
Sobota, 20. januarja, ob 19. uri:
Gostovanje Opere in baleta SNG Maribor: S. Osterc: Krog s kredo, opera v petih dejanjih.

DVORANA ZDRAVILIŠKEGA DOMA, DOBRNA
Petek, 12. januarja, ob 19.30:
Nastop moškega pevskega zbora Dobrna.
Petek, 19. januarja, ob 19.30:
Nastop mešanega pevskega zbora Zreče.
Petek, 26. januarja, ob 19.30:
Nastop folklorne skupine KUD Dobrna in vokalne skupine Vigred.

KLUB MKNŽ Ilirska Bistrica
Petek, 5. januarja:
MISKATONIC UNIVERSITY.
Petek, 12. januarja: DEAD IDEAS.
Politični power-core iz Beograda.
Petek, 19. januarja: MISERY in DESTINCTION OF MANKIND.
Anarho-core paket.

CLUB MAONA Arze 5, Piran
Sobota, 7. januarja: Nastop skupine BLUES POWER iz Zagreba.

KULTURNI CENTER IVANA NAPOTNIKA, VELENJE
Torek, 16. januarja, ob 17. uri:
Pevec in kitarist Jan Plastenjak.
Petek, 26. januarja, ob 19.30
v koncertni dvorani Glasbene šole Velenje: Stanko Arnold, trobenta; Branimir Slokar, pozavna; Katharina Kegler, klavir.

KULTURNI DOM NOVA GORICA
Ponedeljek, 15. januarja:
Joo Ann Koh, klavir.
Program: Debussy, Rahmaninov, Szymanovski.

RAZSTAVE

SLOVENIJA

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE Celovška 23, Ljubljana
V muzeju je do 14. januarja na ogled mednarodna razstava VSE O SRČU.

MALA GALERIJA Slovenska 35, Ljubljana
V galeriji je do 3. januarja na ogled razstava Vadima Fiškina z naslovom One Man Show X-101098.61 Y-461956.99 H-298.07.

MODERNA GALERIJA Tomšičeva 14, Ljubljana
V galeriji je do 27. januarja na ogled razstava Johna Baldessarja THIS NOT THAT.

MESTNA GALERIJA LJUBLJANA Mestni trg 5
V galeriji je do 12. januarja na ogled razstava Alana Hranitelja KOSTUMOGRAFIJA 1991-1995.

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI Trg celjskih knezov 8, Celje
V galeriji je do 6. januarja na ogled razstava slik Marka Jakšeta .

GALERIJA VODNIKOVA DOMAČIJA Vodnikova 65, Ljubljana
V galeriji je do 9. januarja na ogled razstava akademskega slikarja Henrika Marchela.

GALERIJA TIVOLI Pod turnom 8
100 GRAFIČNIH LISTOV 1957-1995, Vladimirja Makuca.
Razstava bo na ogled do 12. februarja.

NARODNA GALERIJA Puharjeva 9, Ljubljana
V galeriji je do 18. februarja na ogled razstava VTIS OBILJA, štukatura 17. stoletja v Sloveniji.

GALERIJA EQURNA Gregorčičeva 3, Ljubljana
Andrej Brumen Cop, slike. Razstava bo na ogled do 16. januarja.

GALERIJA KRKA Dunajska 65, Ljubljana
V galeriji je do 25. januarja na ogled razstava slik in skulptur Viljema Jakopina.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA Dunajska 31, Ljubljana
V galeriji je do 11. januarja na ogled razstava Staneta Kregarja Osnutki za barvna okna.

GALERIJA V MESTNI HIŠI Glavni trg 4, Kranj
2. BIENALE MESTA KRANJ.
Razstava bo na ogled do 15. januarja.

ARHITEKTURNI MUZEJ LJUBLJANA Studenec 2a
V prostorih Arhitekturnega muzeja na Fužinskem gradu je do 7. januarja na ogled razstava arhitekta Janeza Kobeta Zdravilišče Belorus v kraju Nebug ob Črnem morju v Rusiji.

GLASBA

FJK

TRST

Kulturni dom
V nedeljo, 7. januarja 96, ob 18. uri - Novoletni koncert Glasbene matice, v organizaciji TKB. Orkester Camerata Lebacensis. Dirigent Miroslav Homen. Solist Stanko Arnold (trobenta).

Gledališče Rossetti
V soboto, 6. januarja, ob 17. uri koncert, ki ga organizira Združenje trgovcev. Nastopil bo simfonični orkester Gledališča Verdi pod vodstvom Davida Aglerja, sopranistka Laura Cherici in otroški pevski zbor. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti (tel. 630063).

Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 8. januarja 1996, koncert skupine Trio di Milano. Na programu Beethoven.

Diskoteka Salomè (Ul. S. Michele 11)
Danes, 3.t.m., ob 21.00 - DJ Nacio in Franza iz Velvet rock Cluba.
Jutri, 4. t.m., ob 20.30 rock koncert z ansambloma Paul D'Arce in Sioux Age.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Galerija Cartesius: na ogled je razstava Lojzeta Spacala.
Galerija Rettori Tribbio 2: na ogled je razstava Irenea Ravalica.
Trgovsko središče »Il Giulia«:
do 13.1.96 je na ogled skupinska razstava tržaških umetnikov, ki jo prireja Literarni krožek F-Jk.
Miramarski park- Konjušnica:
do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antične Eble.
Galerija Lipanjepunčin (Ul. Diaz 4):
do 31.1. je na ogled razstava ameriškega slikarja Jamesa Browna .
Galerija Poduie (Ul. Cadorna 9) -
do 7.1.96 je na ogled skupinska razstava z naslovom »Carta e segno«.

GORICA
Galerija Katoliške knjigarne: do 10.1.96 razstavlja Tone Kralj.

ŠTANJEL -
Galerija Lojzeta Spacala j
e odprta od delavnikih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

KOROŠKA

CELOVEC
Galerija Freund: razstavlja Inge Vevre.
Galerija Ars temporis: razstavljata Jaroslava Kralika in Elizabeta Gross.

BELJAK
Galerija Freihausgasse: razstavlja Bruno Girocolli.

TINJE:
Galerija Tinje: stalna razstava lesorezov Wernerja Berga in razstava Milana Springerja iz Maribora.

ŠENTJANŽ V ROŽU:
k-k center- na ogled je razstava »Pozabljeno taborišče Ljubelj-sever»; Hanzi Weis - fotografska razstava o gledališki dejavnosti koroških Slovencev.

BOROVLJE:
Posojilnica-Bank - na ogled je razstava fotografij Hanzija Sasla.

MIROVNA OPERACIJA V BOSNI IN HERCEGOVINI

Izginotje 16 oseb zaostrilo razmere

Nato se noče vmešavati v »civilne spore«

SARAJEVO (Reuter) - Mirovna misija Nata se je v prvih dneh novega leta znašla pred prvim izzivom, saj so se razmere v bosanski prestolnici prvič po podpisu mirovnega sporazuma zaostrile, in sicer po tem, ko je vlada uporniške Srbe obtožila ugrabitve 16 Muslimanov.

Novoletno veselje je v Sarajevu »preglasilo« politično obstreljevanje med predstavniki bosanske vlade in uporniških Srbov. Vlada je zaradi ugrabitve 16 oseb - te so izginile na cesti, ki vodi proti Ilidži - protestirala pri Natu; predstavniki Severnoatlantske zveze so se vmešavanju v spor izognili, češ da mora izginotja raziskati policija. Nekateri diplomati so povedali, da se Nato zaradi takšnih incidentov utegne nevarno zaplesti v civilne spore v Bosni, za kar pa je delno odgovorna tudi OZN, saj zamuja z dopolnjevanjem policijskih enot v BiH, ki naj bi skrbele za red na spornih območjih v Sarajevu in okolici. V Natu domnevnih ugrabitev niso potrdili, policija ZN, ki meni, da so ugrabitve del akcije, s katero uporniški Srbi skušajo osvoboditi dva Srba iz vladnega pripora, pa je sporočila, da so Muslimani izginili iz vozil, s katerimi so se vozili proti Ilidži, ki naj bi 19. januarja prešla pod nadzor vlade.

Ameriški sekretar za obrambo William Perry, ki se je skupaj z generalom Johnom Shalikashvilijem včeraj mudil v italijanskem letalskem oporišču Aviano pri ameriških in zaveznikih pilotih, je izrazil zadovoljstvo nad potekom mirovne operacije, hkrati pa je zavrnil optimistične napovedi o dolgotrajnem sožitju med Muslimani, Srbi in Hrvati. »Menim, da so takšne napovedi preuranjene,« je izjavil Perry, ki je med drugim povedal, da bo polovica od skupno 20 tisoč ameriških vojakov, ki naj bi sodelovali v operaciji, v Bosno prispela do 19. januarja. Ti vojaki bodo pomagali pri vzpostavitvi razmejitvenih območij med sprtimi stranmi. Perry je še povedal, da vse strani sicer delujejo v skladu z določili sporazuma, njihova resnična predanost miru pa se bo pokazala že med bližnjimi pogajanji o nadzoru nad orožjem. »Do zdaj se nasprotniki še niso soočili. To jih še čaka,« je dodal Perry, ki je včeraj obiskal tudi ameriški vojaški oporišči na Madžarskem, danes pa se bo v Sarajevu z Alijo Izetbegovićem in Harisom Silajdžićem pogovarjal o poteku mirovne operacije.

Ifor se ne ukvarja z navidez obrobnimi incidenti, čeprav lahko ti hitro sprožijo spore večjih razsežnosti (Telefoto: Reuter)

OZN SE ODLOČA O PREVZEMU MISIJE V VZHODNI SLAVONIJI

Sprte strani imajo skupen cilj - mirno prihodnost

Posebni odposlanec Klein je prišel zbirat informacije v Zagreb, Beograd, Erdut in Osijek

OSIJEK, ERDUT - Upokojeni ameriški general in posebni odposlanec OZN za vzhodno Slavonijo Jacques Paul Klein je po krajšem postanku v Zagrebu in Beogradu, kjer se je pogovarjal s predsednikom Franjom Tuđmanom in Slobodanom Miloševićem, prejšnji konec tedna obiskal Erdut.

Po pogovoru z Milanom Milanovićem in drugimi voditelji tamkajšnjih Srbov je Klein povedal, da je mesto obiskal po ukazu generalnega sekretarja OZN, ki želi analizo položaja v vzhodni Slavoniji, na temelju katere naj bi se odločil, ali bodo Združeni narodi na tem območju prevzeli administracijo, ki naj bi privedla do priključitve zasedenih območij pod hrvaški ustavnopravni red. Klein je povedal, da je v pogovorih s hrvaškim in srbskim predsednikom dobil zagotovila, da obe strani želita uresničiti sporazum o mirni pridružitvi. Odposlanec ZN je pogovore v Erdutu označil kot koristne, saj sta obe strani ugotovili, da imata skupen cilj, in sicer zagotovitev mirne prihodnosti in gospodarskega okrevanja ljudem, ki tam živijo in imajo pravico do svojega premoženja, dostojanstva in državljanstva. Po uspešnem sestanku v Erdutu je kandidat ZN za upravne in mejne prehode v vzhodni Slavoniji, Baranji in zahodnem Sremu obiskal še Osijek. Klein je poudaril, da je osrednje vprašanje, ki se poraja pri razmišljanju o tem, ali naj OZN prevzame misijo v vzhodni Slavoniji, naslednje: ali sta obe strani pripravljeni pozabiti preteklost in usmeriti pogled v prihodnost. »Sporazum je podpisan, ena stran želi, da bi ga uresničili čimprej, druga si želi, da bi do realizacije sporazuma minilo čimveč časa. Upamo, da bodo Združeni narodi vmesni člen, ki bo odpravil te razlike,« je izjavil Klein, ki je vnovič poudaril, da se obe strani strinjata, da mora biti reintegracija ozemlja postopen proces, v katerem bo najprej prišlo do razorožitve, s čimer bi prebivalcem zagotovili varnost. **Svetozar Sarkanjac**

REŠEVANJE BEGUNSKEGA VPRAŠANJA BO DOLGOTRAJEN PROCES

Konec vojne še ne zagotavlja varnega doma

VANORA BENNETT / REUTER

APATIN - Čeprav se jih po šestnajst gnete v majhni sobici, kjer ne delajo drugega kot kadijo, spijo in sanjajo o izgubljenih domovih, le nekaj žrtev štiriletnega spopada na ozemlju nekdanje Jugoslavije načrtuje vrnitev v rojstni kraj, zdaj ko je v Bosni in Hercegovini zavladal mir. Dom je še vedno prenevaren in verjetno bo tak ostal za vselej. Mir je začrtal meje med Bosno, Hrvaško in Srbijo ter pustil na napačnih straneh dva milijona razseljenih oseb.

»Prišla je zima in nihče ne razmišlja o selitvi pred pomladjo. Potem pa bomo videli,« pravi Kosovka Kravančić iz srbskega Rdečega križa. Starejši begunci ji med pletenjem, kajenjem ali strmenjem skozi okno na pozabljene zeljnate glave, raztresene po zasneženem polju, s kovinskih ležišč pritrjujejo z nerazločnim mrmranjem. Balkanska zima je razočarala pripadnike Nata, ki so hoteli po Bosni na hitro razporediti 60 tisoč vojakov. Za humanitarne delavce pa se zdi prihod zime kot od boga poslan, saj so se bali, da bodo begunci začeli množično odhajati na svoje domove, zdaj ko je podpisan mirovni sporazum. »Končno je enkrat zima na naši strani. Zdaj nujno potrebujemo več časa, da vidimo, ali bo mir resnično vzdržal. Večji premiki prebivalstva bi lahko položaj destabilizirali,« pravi Tina Andersen iz Visokega komisariata Združenih narodov za begunce (UNHCR) v Beogradu. Urad za begunce pri Združenih narodih pričakuje, da bo vrnitev razseljenih oseb na domove trajala najmanj dve leti, za kar bo potrebno okoli 500 milijonov ameriških dolarjev. Delavci UNHCR pa so prepričani, da se večina beguncev nikoli ne bo hotela vrniti domov. »Menim, da njihove vrnitve ni mogoče pričakovati še najmanj dve leti,« pravi Kravančićeva, ki ni prepričana, da se bo mir obdržal. Njen pesimizem ima trdne temelje, če upoštevamo, da mir ne more odpraviti starih sovraštev. Hrvati na drugi strani meje so še vedno sovražniki in vsi pričakujejo napad hrvaške vojske na zasedeno vzhodno Slavonijo, le nekaj kilometrov od Apatina. »Včeraj je prišla k meni objokana ženska iz vzhodne Slavonije. Nosila je črnino, ker je dan prej pokopala brata. Ubil ga je hrvaški ostrostrelec, čeprav naj bi baje vladal mir,« razlaga Kravančićeva.

Begunsko vprašanje je značilno tudi za druge kraje nekdanje Jugoslavije. Prebivalstvo obmejnega mesteca Apatina je s 30 tisoč naraslo na 40 tisoč, potem ko je hrvaška osvobodila Krajino. Krajinske Srbe vežejo na Apatin stare vezi. Večina jih je našla domove pri sorodnikih, ki so se tam naselili že med drugo svetovno vojno, ko so bežali pred ustaškimi pogromi. Med njimi se širijo paničnе govorice in vsi se bojijo vrniti na Hrvaško, kjer policija požiga srbske hiše in zlorablja tistih nekaj Srbov, ki so bili dovolj pogumni, da so ostali na svojih domovih. »Ne vem, kam naj se vrnem. Moja hiša je požgana, vendar če bi tam bila mednarodna policija, ne hrvaška, bi se morda še vrnil,« pravi Mirko Kuga, 68-letni tesar.

Medtem ko tresoči se in brezzobi starci zbujajo usmiljenje, pa za nikogar v sedanjem jugoslovanskem spopadu ne moremo trditi, da je nedolžen. Krajinski Srbi so zaradi strahu pred ponovitvijo grozot iz druge svetovne vojne prevzeli nadzor nad ozemljem in izgnali hrvaške sosede. Hrvati se zdaj vračajo na svoje domove, ki so povečini požgani ali izropani. Po določilih mirovnega sporazuma bi morala biti vrnitev omogočena tudi Srbom. Po besedah Biljane Stanojević iz beograjske pisarne Helsinškega odbora za človekove pravice pa to ni mogoče. »Moj stric se je vrnil v Knin, kjer je v svojem stanovanju našel Hrvate. Vrnitev stanovanja mu onemogoča hrvaška birokracija, ki mu postavlja vedno nove zahteve: izpolnjevati mora vedno nove obrazce, obiskovati najrazličnejše urade... Ne verjamem, da bo še kdaj prišel do svojega stanovanja,« pravi Beograjčanka Amra.

Večina beguncev naj bi po pričakovanjih ostala tam, kjer so, ali pa naselila ozemlje, ki je po mirovnem sporazumu pripadlo njihovi etnični skupnosti. UNHCR se boji nove vrste etničnega »inženiringa«, kar je že storila srbska vlada, ko je usmerila reko krajinskih beguncev na Kosovo, večinsko poseljeno z Albanci.

Nekateri, med njimi tudi omenjeni Mirko Kuga, so se pač sprijaznili z usodo in odšli na Kosovo, kjer pa so bile razmere skoraj nevzdržne. Kuga je tam vzdržal le dva dni. »Prišel sem tja in bilo je nevzdržno. Preveč ljudi, natrpane sobe, puščala je streha. Poskušal sem se preseliti, pa je bilo še slabše. Tako sem se vrnil v Apatin, ki je v primerjavi z razmerami na Kosovu kot središče Beograda,« pripoveduje Kuga in veselo mežika Kosovki Kravančić. »Tu mi je všeč vse, še najbolj pa ženske,« se pošali 68-letni veseljak.

NOVICE

Vojaško odlikovanje za prvega ameriškega ranjenca

ŽUPANJA (Reuter) - Martin John Begosh, bolj znan kot prvi ameriški ranjenec na tleh Bosne in Hercegovine, je včeraj v hrvaški Županji iz rok ameriškega generala Williama Nasha prejel vojaško odlikovanje »Purple Heart« (škrlatno srce). Begosh je prejšnjo soboto s svojim terenskim vozilom zapeljal na protitankovsko mino na nikogaršnjem ozemlju med srbskimi in vladnimi vojaškimi položaji južno od reke Save. Američan je že tretja žrtev min med vojaki Iforja (pred njim sta bila ranjena dva Britanca). Poveljnik ene od inženirskih enot pri Iforju, Norvežan Ola Molvaer, je na novinarski konferenci v Županji izjavil, da mine niso podpisale daytonskega sporazuma in predstavljajo grožnjo za civiliste in vojake, ki je po njegovem mnenju ne bo mogoče dokončno odpraviti niti v tridesetih letih.

London je obtožil severnoirski »boj proti mamilom«

BELFAST (Reuter) - Britanske oblasti so sporočile, da je severnoirski mirovni proces ohromljen zaradi vrste umorov, za katere krivijo Iro. Nedeljski umor nekega moškega je že peti incident v »gverilski« kampanji proti mamilom, ki naj bi jo izvajali irski separatisti. Britanska vlada je zato postavila pod vprašaj demokratično naravo Sinn Feina, ki zahteva neposredna mirovna pogajanja z Londonom. »Le tisti, ki so zaprisegli miroljubnim in demokratičnim metodam reševanja političnih vprašanj, lahko pristopijo k pogajalski mizi,« je dejal britanski minister za Severno Irsko Patrick Mayhew. Predstavniki Sinn Feina so zanikali vpletenost Ire v omenjene zločine.

Nigerijske oblasti izpustile politične zapornike

LAGOS (Reuter) - Nigerijski časopisi so poročali, da so oblasti novo leto izpustile štiri politične zapornike. Med njimi je bil tudi nekdanji voditelj sindikata delavcev v naftni industriji Wariebe Agamene, ki je poleti 1994 vodil delavce v dolgotrajni stavki. Stavkajoči so od vojaških oblasti tedaj zahtevali, da na oblast vrnejo predsednika Abiolo. Med izpuščenimi so bili še Abiolov predstavnik za javnost Fred Eno, sindikalist v naftni industriji Ade Lomo in nekdanji generalni sekretar Kampanje za demokracijo Sylvester Akhaine-Odion.

Zapatistični uporniki bodo postali politiki

LA REALIDAD (Reuter) - Zapatistični uporniki v mehiški zvezni državi Chiapas, ki zahtevajo večje pravice domorodskih indijanskih plemen, so napovedali začetek novega obdobja v svojem boju, ko naj bi vojaški upor zamenjala politika. Ob drugi obletnici vstaje je njihov voditelj Marcos javnosti sporočil načrte za oblikovanje političnega opozicijskega gibanja. Zapatistična nacionalna osvobodilna armada, ki se je oblikovala v času krajšega izbruha nasilja 1. januarja 1994, naj se s tem ne bi razpustila, a večina dejavnosti naj bi se preusmerila v politični boj. Novo gibanje naj bi se imenovalo Zapatistična nacionalna osvobodilna fronta.

JADRANJE / PREDOLIMPIJSKA REGATA V RAZREDU EVROPA

Četrto mesto v Alamosu za Bogatčevo lep uspeh

Sirenina jadralka precej izboljšala jadranje v močnejšem vetru - Zdaj nekaj dni doma, nato pa dve regati v ZDA

S tradicionalne predolimpijske regate »Christmas Race«, ki je bila v Alamosu na Costa Bravi v Španiji tik pred novim letom, se Arianna Bogatec vrača s 4. mestom, ki ga je dosegla v konkurenci 62. jadralk. »Z rezultatom sem zadovoljen, čeprav bi seveda lahko bilo bolje,« je povedal trener, spremljevalec in oče Sirenine jadralke Bruno Bogatec po vrnitvi iz Španije. »Zadovoljstvo izhaja predvsem iz dejstva, da se je Arianna izkazala v precej močnem vetru. Doslej je imela namreč prav z jadranjem v močnejšem vetru največ težav. Zato smo tudi naše priprave usmerili na odpravljanje teh težav. Nastop v Alamosu je pokazal, da smo na dobri poti, seveda pa bomo delo v tej smeri še nadaljevali, da bi Arianna olimpijado dočakala res optimalno pripravljena.«

Pred Bogatčevo so se v tokrat uvrstile Španka Natalia Dufresne, ki je trenutno najbrž najmočnejša jadralka v razredu evropa, vendar pa se ni uspela uvrstiti v špansko olimpijsko ekipo. Španijo bo namreč na OI v Atlanti zastopala Helen Montilla, ki je tokrat osvojila šele 15. mesto.

Drugo mesto je v Alamosu presenetljivo pripadlo Nemki Sibille Powarzynski, ki je močna predvsem v vetrovnem vremenu, kakršno je bilo tokrat v Španiji, tretja pa je bila Švicarka Nicole Meylan. Obe v Savannahu, kjer bo olimpijska preizkušnja, ne bi smeli imeti večjih možnosti, saj je tam običajno veter precej šibkejši. Nastopila je tudi slovenska jadralka Vesna Dekleva, ki pa se je morala zadovljiti s 24. mestom.

V štirih dneh so uspeli izvesti skupno sedem regat. Prvi dan je bila zaradi šibkega vetra na sporedu ena sama, drugi dan pa vetra sploh ni bilo. Vreme se je nato poslabšalo, tako da so jadralke tretji in četrti dan s precej močnim vetrom opravile še po tri regate. Tretji dan sta tekmovanje motila tudi dež in mraz, zadnji dan pa je posijalo celo sonce.

Arianno bo zdaj nekaj dni trenirala doma, že 13. januarja pa jo čaka pot v Združene države Amerike, kjer bosta na Floridi dve predolimpijski regati z vsemi najboljšimi jadralkami. Prva bo od 17. do 21. januarja v Saint Petersburgu, druga pa od 24. do 28. januarja v Miamiju. (rg)

REZULTATI IZ ALAMOSA (v oklepaju uvrstitve v posameznih regatah)

1. Natalia Dufresne (Špa, 1., 1., 1. 3., 2., 4., 3.) 11 točk; 2. Sibille Powarzynski (Nem, 14., 3., 1., 2., 1., 2. 4.) 13; 3. Nicole Meylan (Švi, 7., 2., 2., 1., 14., 3., 7.); 4. Arianna Bogatec (TPK Sirena, 5., 2., 7., 6., 4., 18., 8.) 32;...24. Vesna dekleva (Slo, 5., 13., 21., 14., 16., 26., 16.) 85 itd.

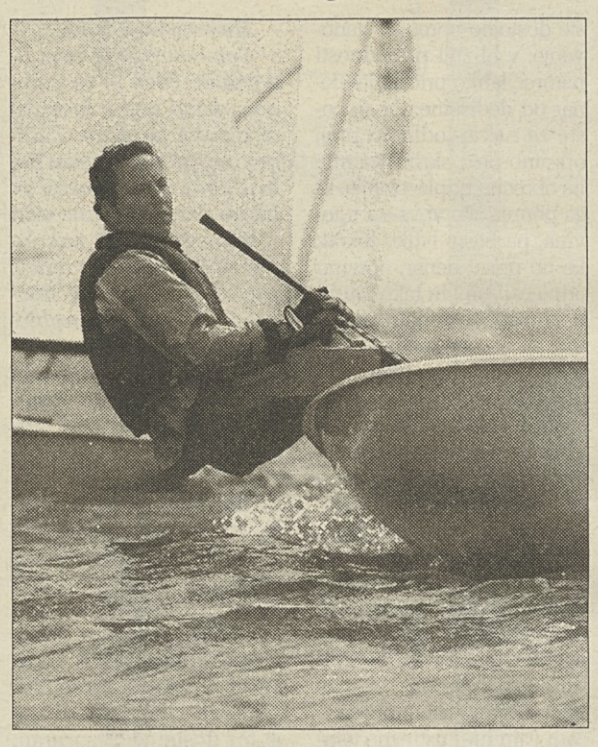

KOŠARKA / EVROPSKI POKAL

Smelt Olimpija s Kalevom ne bi smela imeti težav

LJUBLJANA - Košarkarji Smelta Olimpije so delavni tudi v novem letu, saj jih že danes ob 20. uri v Hali Tivoli čaka srečanje 6. kroga v evropskem pokalu proti estonskemu Kalevu.

Ljubljančani se zavedajo, da lahkega nasprotnika v evropskem tekmovanju ni, za uvrstitev v nadaljnje tekmovanje v evropskem klubskem pokalu pa nujno potrebujejo zmago. Smelt Olimpija je na gostovanju v Talinu zmagala s 74:72, Kalev pa je še brez zmage zadnji na lestvici. Ker pa v tem tekmovanju nima več ambicij, utegne biti nevaren, saj so igralci povsem neobremenjeni, pa tudi pripravljenost Estoncev je očitno dobra. Na božično-novoletnem turnirju na Nizozemskem je Kalev v svoji skupini premagal tako reprezentanco Avstralije kot splitsko Croatio Osiguranje. Kljub temu so Ljubljančani optimisti. Pripravljenost v taboru Olimpije je v nenehnem vzponu, in vse kaže, da so »zmaji« preboleli krizo. Taktika ljubljanskega moštva bo podobna kot na prvi tekmi. V obrambi bodo poskušali zaustaviti Metstaka in Američana Hilla, temu pa bo treba dodati še dobro igro v napadu in uspeh ne bi smel biti vprašljiv.

KOŠARKA / JADRAN TKB PO 15. KOLIH

Z obračunom zadovoljni, manjkata pa dva para prvenstvenih točk

Od posameznikov Boris Vitez najboljši strelec Boj za uvrstitev med prvo šesterico bo še hud

Z dosedanjim obračunom v B ligi so jadranovci lahko zadovoljni, čeprav jim po 15 kolih manjkata dva para točk. Predvsem bolec je bil domači poraz z ekipo Scame Bergamo. Naši košarkarji so se sicer moštvu iz Bergama krepko oddolžili za spodrsljaj v Trstu, toda na lestvici bi dodatni dve točki še kako prav prišli. Tudi na domačih tekmah proti Bielli in čedajskemu Gestecu bi lahko jadranovci osvojili vsaj en par točk, saj so proti vodilni Bielli izgubili šele po podaljšku, proti Čedajcem pa za dve točki.

Tako ali drugače, treba si je zavihati rokave in pogumno nadaljevati na preostalih sedmih tekmah, ki nas ločijo od regularnega dela prvenstva. V boju za prvih šest mest je sedem ekip. Biella je že na varnem, saj ima 26 točk. Tudi Oderzo, razen velikih spodrsljajev, je z 20 točkami skoraj dosegel cilj. Za ostala štiri mesta pa se bo verjetno do konca regularnega dela lige bil izredno izenačen in neizprosen boj.

Glede neposrednih tekmecev imajo jadranovci dokončni negativni saldo z Gestecom 0:2 (koš razlika -12) in z Roburjem iz Vareseja 0:2 (kar -25). Premagali so doma Desio (+11) in Oderzo (+11), izgubili pa v gosteh z Rivo del Garda (-4).

Za uvrstitev med prvih šest naj bi zadoščalo 24 točk. Jadranovci so jih doslej zbrali 16. Da bi se uvrstili med prvih šest morajo torej v preostalih sedmih tekmah osvojiti še štiri zmage.

Po premoru zaradi praznikov jih čaka zelo težko gostovanje v Bielli. Ta ekipa premočno vodi, vendar je že izpolnila svoj prvi cilj, uvrstitev med prvo šesterico, tako da verjetno ne bo preveč motivirana in bi lahko našim predstavnikom tudi uspel veliki podvig.

Teden kasneje se bodo naši prestavniki spoprijeli z Rivo del Garda. Na tej tekmi je imperativ zmaga z več kot štirimi točkami. V naslednjem kolu bodo Vremčevi varovanci gostovali pri zadnjeuvrščenem San Giovanniju. Na tem kot na naslednjem domačem srečanju z Monzo sta zmagi nujni. V 20. kolu je na sporedu težko gostovanje pri Desiu, sledilo bo domače srečanje s skromnim Cassanom, proti kateremu je seveda predvidena zmaga. Naša združena ekipa naj bi tako osvojila svojo 8. točko in si s tem zagotovila tudi mesto med prvimi šestimi ekipami.

To pa so seveda računi brez krčmarja in naši košarkarji bodo morali na igrišču dokazati, da si mesto med prvimi šestimi tudi zaslužijo. To pa gotovo ne bo lahko, saj je konkurenca v tej ligi zares ostra in nobena od ekip se že vnaprej ne predaja.

Kako pa so se doslej obnesli posamezniki?

Iz statističnih zapiskov Andreja Kafola, ki nam jih je posredoval, ugotavljamo, da je najboljši strelec **Boris Vitez,** ki je skupno dosegel 185 točk, povprečno 12, 3 na tekmo. Boljše povprečje (13, 5) pa ima **Jan Budin**, ki pa je za naso ekipo igral le 6 tekem in dosegel 81 točk.

Zanesljivo najboljši v skokih, tako v obrambi kot v napadu, je **Joe Calavita** (skupno 149 skokov, 112 v obrambi in 37 v napadu). S povprečjem 9, 9 na tekmo je Calavita tudi najboljši »rebounder« v B ligi.

Drugi najboljši v ligi po številu asistenc in seveda prvi v Jadranovem moštvu je **Dean Oberdan**, ki jih ima skupno 62. Boljši od njega je samo Muzio (Biella) s 73. Dean je tudi najboljši jadranovec pri izvajanju prostih metov (66:81 ali 81%). Najuspešnejši pri metu za 2 točki je Jan Budin (31:41 ali 75%), najboljši pri metu za 3 točke pa **David Pregarc** (20:43 ali 46%). Edini, ki ima pozitiven obračun med pridobljenimi in izgubljenimi žogami (+9), je **Marko Hmeljak.**

Jadran je kot ekipa najuspešnejša pri skokih in pri metu za 2 točki, je pa tudi prva pri izgubljenih žogah (kar štirje jadranovci so na prvih mestih te ne preveč spodbudne lestvice).

Po 15 kolih je vrstni red naslednji: Biella 26, Oderzo 20, Riva del Garda in Banco Desio 18, Jadran TKB, Gesteco Cedad in Robur Varese 16, Scame Bergamo, Monza in Collegno 12, Cassano 8, Sesto San Giovanni 6.

PRIHODNJE KOLO (6.1.96): Biella - Jadran TKB (21.00), Gesteco - Robur Varese; Scame BG - Cassano; Monza - Oderzo; S. Giovanni - Desio; Riva del Garda - Collegno.

KOŠARKA / EUROCLUB IN KORAČEV POKAL

Benetton in Buckler pred zelo zahtevno nalogo

Tudi Cagiva in Teamsystem morata nujno zmagati

MILAN - Z novim letom se vračajo tudi košarkarska srečanja v evropskih pokalih. Danes in jutri bodo tako na sporedu srečanja v euroclubu in Koračevem pokalu, zaposlenih pa bo precej italijanskih ekip.

Predvsem v euroclubu je naloga za oba italijanska predstavnika zelo zahtevna in morda tudi odločilna. Benetton bo sprejel v goste pirejski Olympiakos, ki je eden od favoritov za končno zmago. Ekipa iz Trevisa pa bi morala zdaj končno pokazati, katera je njena prava igra: ali tista, s katero se je prebila v vrh svoje skupine skupaj z Grki in CSKA-jem iz Moskve, ali tista, s katero »pokašljuje« v prvenstvu, kjer se vedno bolj bliža začelju lestvice. Zmaga je obvezna, saj bi poraz lahko pomenil tudi slovo od upov za eno od prvih dveh mest v skupini. V drugačnem položaju je Buckler, ki v domačem prvenstvu ne pozna zastojev, v euroclubu pa ima veliko težav in če jutri ne bo zmagal v Barceloni, potem se kaj lahko zgodi, da se bo moral posloviti od upov za uveljavitev na evropski sceni.

TRENUTNO STANJE V EUROCLUBU

Skupina A: Benetton, Olympiakos in CSKA 10, Ulker, Bayer, Antibes in Iraklis 6, Unicaja 4; **spored 8. kola (4. 1.):** Benetton - Olympiakos, CSKA - Bayer Leverkusen, Unicaja Malaga - Antibes, Iraklis Solun - Ulker Istanbul (3. 1.)

Skupina B: Panathinaikos 12, Barcelona, Cibona, real Madrid, maccabi 8, Pau Orthez in Buckler 6, Benfica 0; **spored 8. kola (4. 1.):** Pau Orthez - Maccabi Tel Aviv, Real Madrid - Panathinaikos Atene, Cibona Zagreb - Benfica Lizbona, Barcelona - Buckler Bologna.

V Koračevem pokalu ima najlažjo nalogo Stefanel. Nastop v četrtfinalu si je že zagotovil, proti Fenerbahceju pa lahko celo izgubi s 14 koši razlike, pa bo še vedno prvi v skupini. Zato pa Cagiva nima alternativ: premagati mora Panionios in se kot druga ekipa uvrstiti v naslednjo fazo. Za prvo mesto v skupini skoraj nima možnosti, saj Efes Pilsen ne bi smel imeti težav z Andorro. V izredno delikatnem položaju je tudi Teamsystem. Bolonjčani morajo premagati Aris, kar bi jim prineslo prvo mesto. V primeru poraza in zmage Albe iz Berlina v Saragozi pa bi Teamsystem celo izpadel. Scavolini je že v četrtfinalu. Če zmaga z več kot s 3 točkami v Villeurbanneu pa lahko osvoji tudi prvo mesto v skupini.

TENIS / HOPMANOV POKAL

Anke Huber najbolj zaslužna za zmago Nemčije z Nizozemsko

Srečanje v Perthu se je končalo z 2:1

PERTH - Na Hopmanovem pokalu v Perthu v Avstraliji je Nemka Anke Huber v skupini A zmagala v posamičnem dvoboju in v igri parov skupaj z Martinom Sinnerjem. S tem je bila najzaslužnejša za zmago branilke naslova Nemčije proti Nizozemski z 2:1 v dvobojih.

Izidi - skupina A: Nemčija (7) - Nizozemska (2) 2:1 (Anke Huber (Nem) - Brenda Schultz McCarthy 3:6, 6:4, 7:6 (8:6), Richard Krajicek (Niz) - Martin Sinner (Nem) 7:5, 5:7, 7:6 (7:4), Huber-Sinner (Nem) - Krajicek-Schultz-McCarthy (Niz) 2:6, 6:1, 6:2).

Izpadla Björkman in Woodbridge

ADELAIDE - Osemnajstletni Nemec Nicolas Kiefer je v prvem krogu teniškega turnirja v avstralski Adelaidi (328.000 ameriških dolarjev nagradnega sklada) presenetljivo premagal četrtega nosilca Sveda Jonasa Björkmana s 6:2, 6:1. Kiefer se je na glavni turnir prebil iz kvalifikacij, lani pa je zmagal na mladinskih turnirjih odprtega prvenstva Avstralije in ZDA.

Izidi - 1. krog: Daniel Vacek (Češ, 2) - Stefano Pescosolido (Ita) 4:6, 6:4, 7:6 (7:4), Jiri Novak (Češ) - Patrick Rafter (Avs) 6:4, 6:4, Javier Frana (Arg) - Todd Woodbridge (Avs, 5) 7:6 (15:13), 6:7 (1:7), 6:3, Nicolas Kiefer (Nem) - Jonas Björkman (Šve, 4) 6:2, 6:1, Jörn Renzenbrink (Nem) - Jan Kroslak (Slk) 7:5, 3:1 predaja, Carl Uwe Steeb (Nem) - Richard Fromberg (Avs) 3:6, 6:1, 7:6 (7:4), Byron Black (Zim, 8) - Hernan Gumy (Arg) 6:1, 7:5, Thomas Johansson (Šve) - David Rikl (Češ) 3:6, 6:3, 6:1.

NOVICE

Virtus Bologna naprodaj

BOLOGNA - Alfredo Cazzola je včeraj povedal, da je košarkarski klub Virtus Bologna naprodaj. Klub je osvojil že 13 naslov italijanskega prvaka (zadnje tri v zadnjih treh letih), pa tudi letos vodi v italijanskem prvenstvu. Cazzola je svojo odločitev o prodaji slavnega kluba utemeljil s tem, da so v košarki dovoljena vsa sredstva v boju za zmago, poleg tega pa se vedno najde kdo, ki deli nasvete tudi tako slavnemu klubu, kot je Virtus.

Prispevki za športno opremo

Od 1. do 31. januarja 1996 lahko športna društva, športne skupine in rekreacijska društva podjetij iz tržaške občine vložijo na Občini prošnjo za dodelitev prispevkov za nakup športne opreme, kot predvideva 37. člen deželnega zakona št. 10, z dne 9. 3. 1988.

Podrobnejše informacije in faksimile prošnje lahko zainteresirani dobijo v uradih za športno aktivnost v Ulici di teatro 5 vsak delavnik med 8.30 in 12. 30, ob ponedeljkih in sredah pa tudi od 14. do 15. ure.

Obvestila

SMUČARSKI ODSEK SPDT

prireja smučarske tečaje v Ravasclettu - Zoncolan od 14. januarja dalje. Vpisovanje na sedežu ZSSDI, Ul. sv. Frančiska 20 (tel. 635627) do 5. januarja. Vabljeni!

SK DEVIN

prireja smučarske izlete z možnostjo tečaja na smučiščih Furlanije-Julijske krajine ali avstrijske Koroške. Prvi izlet bo 7. januarja, izleti pa bodo na sporedu do konca sezone. Informacije za urnik, ceno in rezervacije: Bruno (tel. 200236) ali Franc (tel. 200782).

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Dojeli boste, da se nekdo boji vaše bližine. Sočustvovali boste z njim, zato ne boste pretirano silili vanj. Dobra poteza: ko se bosta znova srečala, se vam bo ves posvetil.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Radostni boste in radoživi, kot že dolgo ne. Sanjarili boste o čudovitih priložnostih, ki čakajo na vas in samo na vas. Vendar se bo brez potrpljenja uspeh sprevrgel v poraz.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V vsesplošnem direndaju in pozornosti, ki jo boste namenjali predstavnikom nasprotnega spola, boste sprva povsem prezrli pravi namen srečanja. Tako je, če imate glavo med nogami.

RAK 22. 6. - 22. 7.: V igri, ki jo boste predlagali, boste vsi enaki. Nihče ne bo tekmoval, nihče zmagal, nihče izgubil. Prenesite pravila igre vsak v svoje življenje.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Zavedli se boste svoje zajedljivosti in skušali popraviti napako. Opravičevali se boste, vendar ne bo zaleglo. Odmaknite se v tišino in pomeditirajte o ozadju.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Svoji želji po skoku čez plot boste prižgali zeleno luč. Tik pred skokom vas bo ljubljena oseba presenetila z željo po novem začetku. Ostali boste in se radostno odzvali.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Približali se boste neznancu in ga neprikrito opazovali. Ugotovili boste, da ga pravzaprav že dolgo poznate, vendar ne veste o njem ničesar. Zato pa on ve nekaj o vas.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Navdušeni boste nad videzom stare simpatije, saj bo videti veliko zrelejša in lepša, kot se je spominjate. Zbali se boste, da vas bo znova popeljala žejne preko vode.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Pripravili boste vse potrebno za pomembno srečanje in se, prepričani o uspehu, podali na dogovorjeno mesto. Tik pred snidenjem boste zaznali, da vam manjka poguma.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Pripravljeni se boste upreti despotizmu svojega razuma ter se odpreti v vseh svojih globinah. Odstrlo se vam bo širno obzorje novih življenjskih možnosti. Srečno pot!

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Današnji dan bo razgiban in poln novih, nepredvidenih srečanj. Kazali ne boste nikakršnega navdušenja nad družabnimi igricami, vendar se jih boste vendarle z radostjo udeležili.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Pritegnili boste nekoga, ki vam bo pritrjeval v vsem, kar vam še para živce. Skupaj bosta zarobantila čez svojeglavost in muhavost nasprotnega spola ter se odločila za samostan.

BENJAMIN

Odstrta skrivnost naše prihodnosti

Videc odgovarja na vprašanje bralcev

Rubrika Benjamin je namenjena vsem, ki poleg prijateljskih nasvetov želite izvedeti še kaj o svoji prihodnosti. K sodelovanju smo povabili vidca Benjamina, ki je doslej že mnogim pomagal iz življenjskih zagat in jim odstrl prihodnje dogodke. Videc Benjamin se pri posvečanju dopisovalcem ne opira na varljive rekvizite, kot so karte, kristali ali astrološki izračuni; zanaša se izključno na svojo modrost in telepatsko prepletenost z vašo usodo.

Razpišite se o svojih težavah, zastavite vprašanja in pismo z geslom pošljite na uredništvo Republike, Slovenska 54, 61000 Ljubljana (s pripisom ZA BENJAMINA). Podatki, po katerih bi vas lahko kdo prepoznal, bodo izločeni. Če ne želite čakati na odgovor v Republiki ali želite obsirnejši in čimhitrejši odgovor, vam lahko videc Benjamin ODGOVORI TUDI NA DOM. V tem primeru ne navajajte gesla; napišite zgolj svoj naslov.

Smola

Tako kot mnogi, ki vam pišejo, imam tudi jaz veliko težavo. Z možem se kar dobro razumeva, čeprav včasih pride tudi do prepirov. Naša največja težava je denar, kajti oba zelo malo zasluživa. Vselili smo se v večje stanovanje, vendar ni denarja, da bi ga pošteno opremili. Ali nama bo uspelo priti do kakšnega posojila? Prek oglasov skušam dobiti delo na domu, vendar do zdaj nisem imela sreče. Obstaja sicer majhna možnost za zamenjavo službe, ki pa bi mi ustrezala bolj zaradi zdravja kot zaradi zaslužka. Je to dobra odločitev? Tudi mož že dolgo išče boljši zaslužek. Mu bo kdaj uspelo? Ali bo imel starejši sin zaradi svojega karakterja v življenju težave?

Benjamin: Pomanjkanje denarja dandanes pesti veliko prebivalcev naše pogoltne države, toda v primerjavi z nekaterimi, ki nimajo ne službe ne stanovanja, kaj šele denar za opremo, ste vendarle v rahli prednosti. Oba z možem imata redno službo in dovolj veliko stanovanje, povrhu se še dobro razumeta. Seveda vas to ne more potolažiti, tudi zato, ker se radi primerjate s tistimi, ki se ponašajo z velikimi, bogato opremljenimi doovi; skušajte se sem in tja primerjati še z brezdomci ali tistimi, ki plačujejo astronomske vsote za najemnino in ne morejo prihraniti niti ficka, pa vam bo morda topleje pri srcu. No, kljub vaši »skromnosti v sili« se vam v prihodnje vendarle obeta nekaj denarja, s katerim boste dostojno opremili stanovanje; v bližnji prihodnosti namreč lahko pričakujete denar od dediščine. Če se boste za nakup odločili prej, opremo brez skrbi vzamite na obročno odplačevanje, ki ga ponuja skoraj vsaka trgovina, pa boste lahko takrat, ko bo prišel denar, opremo odplačali prej in tako znižali obresti. Z dodatnim delom se ne obremenjujte, saj se bo vaše zdravstveno stanje v tem primeru še poslabšalo; zdravje je vendar prva in največja vrednota; zaradi materialnih stvari se ga ne splača uničevati, kajne? Službo pa le zamenjajte, kajti če boste vztrajali v sedanji, ki zahteva nepravilno držo, boste morali nekega dne v invalidski pokoj. Glede zdravja se potrudite tudi sami; ko vas boli, naj vas mož nežno masira, priporočam vam tudi ustrezno telovadbo in zlasti uporabo protibolečinske tehnike, s katero se lahko seznanite iz knjižice Življenje brez bolečin, ki je izšla pred kratkim. Tudi soprogu se bo nasmehnila sreča; najbrž bo še letos našel primernejšo in bolje plačano službo, ki pa po mojem videnju ne bo v tujini. Otroka bosta zdrava še naprej. Za starejšega nikar ne skrbite, v življenju se bo zelo dobro znašel; vase zaprti ljudje praviloma veliko razmišljajo o sebi in bistvu življenja in so hkrati zelo inteligentni. Čez nekaj let se bo odprl in s pridom izrabil rezultate svojih razmišljanj, ki jih premleva v sebi. Skratka, vaši družini se ne obeta nič hudega; čaka vas vse najboljše - v mejah trezne skromnosti, za katero želim, da je nikdar ne prestopite.

Življenjske nadloge

***Sem vdova z dvema sinovoma, eden je že poročen, drugi živi z ločenko in njenim otrokom. Zanima me, ali je ta zveza dobra zanj, kajti doslej je bil že večkrat razočaran v ljubezni. Moje zakonsko življenje je bilo težko, zato ne želim, da bi sinova imela podobne probleme. Vselej sem živela v pomanjkanju, pogosto sem bila tudi bolna. Zanima me še, ali se bo v prihodnje moj denarni položaj kaj izboljšal.* Ali bom našla dobrega prijatelja? Bo v službi vse v redu?**

Benjamin: Čeprav je vaša skrb glede sinove prihodnosti utemeljena, vendarle temelji zgolj na vaših osebnih negativnih izkušnjah, ne pa na morebitni podobni sinovi usodi. Če je bil doslej že razočaran, je do tega prišlo zlasti zaradi njegovih pretiranih in idealističnih pričakovanj, ki jih je gojil do prejšnje partnerke, torej zaradi porušenih iluzij. Toda v prejšnjih zvezah se je veliko naučil, tudi to, da ni pametno preveč pričakovati od partnerskega razmerja, ampak veliko bolje, če vanj stopi odprt in pripravljen na spremembe. Zato ni možnosti, da bi bil znovič razočaran, kajti novo zvezo gleda z veliko bolj treznimi očmi in k njej pristopa z več treznega realizma. Brez trenj in težav seveda ne bo šlo (popolnoma gladko ne gre nikomur), vendar jih bo tokrat skupaj s prijateljico sproti in uspešno reševal. Ne skrbite torej zanj, tudi zato ne, ker mu pri tem ne morete bistveno pomagati; dovolj je zrel in moder, da se bo sam znašel. Kakšnih denarnih čudežev ne pričakujte, vendar vam na denarnem področju ne bo nikoli tako zelo škripalo, da bi morali tarnati. Tudi dober prijatelj prihaja v vaše življenje; sprejmite ga brez vnaprejšnjih podob o njegovi osebnosti in dvomov glede vajine prihodnosti, pa bo vse v najlepšem redu.

Upi

S fantom sva skupaj že nekaj let. Nekaj časa sva se zelo dobro razumela, zdaj pa najina zveza visi na nitki. Začel se je udeleževati različnih zabav, kajti prijatelji mu pomenijo več kot jaz. Oba sva zaposlena in zadovoljna z delom. Zanima me najina ljubezen v prihodnje. Ima morda drugo dekle? Bo kdaj moj življenjski partner ali ne? Kdaj se bom poročila in koliko otrok bom imela? Bom še naprej uspešna v sedanjem poklicu? Bo z mojim zdravjem vse v redu? Nameravam nadaljevati šolanje. Bom uspešna? Zanima me tudi, ali bom kdaj zadela glavni dobitek na loteriji. Pri kateri igri?

Benjamin: Usoda vsake zveze je, da se po nekaj letih znajde v krizi oziroma ostane brez gorečnosti, ki je značilna za zaljubljenost. Toda to ni nič hudega, če si partnerja ta pojav znata pravilno razložiti. Ne gre namreč za umiranje ljubezni, ampak za umiranje iluzij, ki sta jih imela o sebi in drug o drugem. To pa je lahko zelo koristno, vsaj v primeru, če sta v tem času toliko dozorela, da svojih iluzij ne projicirata v druge možne sopotnike, ampak se strpno spoprimeta z osebnostnimi in medsebojnimi težavami, ki so pridrle na dan in ki sta se jim doslej izogibala. Tvoj fant še naprej beži pred njimi, tokrat v družbo prijateljev, vendar med njimi tudi ni zadovoljen; slejkoprej se bo soočil s seboj, takim kot je, in spoznal, da se nima smisla umikati pred notranjimi težavami in zgubljati čas za prazne pogovore. K njegovemu »prebujenju« lahko v veliki meri prispevaš, pa ne z moraliziranjem glede njegovih interesov, ampak z iskrenim poglabljanjem vase in izražanjem želje po nečem višjem in globljem. Čeprav te bo fant sprva poslušal zgolj z enim ušesom (ima namreč odpor do soočanja z globljimi plastmi svoje duševnosti), boš hkrati dreznila v tisto točko v njem, ki mu bo začela odpirati oči in ga privlačevati z neznansko močjo. Poskusi; izplača se, četudi bo vajin prehod v globlje razmerje trajal nekaj let; večina tega ne doživi nikdar. Če vama bo uspelo, se bosta tudi poročila in ustvarila družino. Tvoj fant po mojem videnju nima druge, umika se zgolj zaradi praznine, v katero ga je pahnila izguba iluzij. Poklicno boš še naprej uspešna, pravzaprav čedalje bolj. Pogumno se podaj v študij, ne moreš zgrešiti. Zdravje se te drži, drži se tudi ti njega, pa bo vse v najlepšem redu. S kakšnim velikim dobitkom na loteriji ali pri kakšni drugi obliki hazarda ne računaj.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	PUSTOST, PRAZNOST	MAJHEN POLARNI GLODAVEC	GLAVNO MESTO ITALIJE	NEIMENOVANA OSEBA	ŠTORKLJA	KIT. MESTO V SHANDONGU, JINAN	IZBRANA DRUŽBA	IZUMITELJ TESLA	KARL SCHRANZ	ŠPORTNIK V KRALJICI ŠPORTOV	AVTOR: SIMON BIZJAK	RUS. SKLADATELJ (IGOR, »PETRUŠKA«)	MESTO NA TAIVANU	RDEČKASTO RJAV VOL (KOROŠKO)	SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA	KONRAD ADENAUER	INDIJSKO MESTO (TADŽ MAHAL)	ŽENSKO IME VLADIMIRA (LJUBK.)	SOVJETSKI FILMSKI REŽISER (SERGEJ)	AMERIŠKI IGRALEC (JAMES)
ŽENSKA SPOZNANA ZA NEDOLŽNO											SKOPUH, STISKAČ									
PRIVRŽENEC POINTILIZMA											HRV. SLIKAR (MARIN) / HITRA GR. TEKAČICA									
NAPRAVA ZA PRETVORBO IZM. V ENOSMERNI TOK									GRŠKO MESTO V TESALIJI							ROD, PLEME / NOTES, BELEŽNICA				
SPANCER TRACY			OLGA GRACELJ	STARORIM. DRŽAVNIK / AM. ZVEZNA DRŽAVA					C_2H_6 / IT. OTOČJE Z. OD SICILIJE					REKA SKOZI ST. PETERSBURG	POKRAJINA V JZ. NEM. / VODNI VRTINEC					
PRESTOL					RAHLO SNEŽENJE / NEKD. RIM. PROVINCA												KAREL NOVAČEK			KRALJICA ILIRSKIH ARDIJEJCEV
NEM. OBLIKA IMENA EVGEN						FRNIKOLA	ALJOŠA GROSAR / AM. IGRALKA COLLINS			RAVNILO / ORGANSKO VEČANJE							NEM. FILOZ. (GEORG F.) / SKABIES, GARJE			
LJUBO ŠERCER			ZAZNAVA Z VOHOM / TOMISLAV NERALIĆ					OTOČJE OB Z. OBALI IRSKE					RESA, VREŠJE / KONJSKI TEK					TELUR / GLAVNI ŠTEVNIK		
KANADSKA PROVINCA (GL. MESTO TORONTO)								EVR. DRŽAVA (KOBENHAVN) / LUDVIK TOPLAK							POŠKODOVANEC V NESR. / EDVARD KOČBEK					
SINDIKALNA DELAVKA														ACETATNA CELULOZA						
TINA KRIŽAN			OKRAS KORINTSKIH STEBROV						LEPA EGIPČANSKA KURTIZANA					MANJŠI ZAPRT DEL VOZILA ZA POSADKO						

REŠITEV:
Vodoravno: OPROŠČENKA, STISKAVEC, POINTILIST, TARTAGLIA, USMERNIK, LARISA, RASA, ST, KATO, ETAN, BADEN, TRON, NALETAVANJE, KN, EUGEN, AG, LINEAL, AST, LS, VONJ, ARAN, VRES, TE, ONTARIO, DANSKA, ZRTEV, SINDIKALISTKA, EKARIT, TK, AKANT, TAIS, KABINA

RAI 1

6.30 Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja Unomattina, vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35 Film: La guerra di Chip (pust., ZDA '90)
11.15 Aktualna odd.: Verdemattina, vmes (11.30) dnevnik iz Neaplja
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem
13.30 Dnevnik, rubrika Cover, 14.00 gospodarstvo
14.05 Kviz: Pronto? Sala giochi
14.40 Variete: Prove e provini a Scommettiamo che?
15.10 Pronto? Sala giochi (2.)
15.45 Mladinski variete Solletico, risanke
17.30 Nan.: Zorro
18.00 Dnevnik
18.10 Aktualno: Italia Sera - Zanimivosti iz vsakdana
18.50 Variete: Luna Park
19.35 Vreme, dnevnik in šport
20.35 Variete: Luna Park
20.45 Aktualne teme: Il fatto
20.50 TV film: Il piccolo lord (dram., It.-Nem. '95, i. M. Adorf, M. Sagerbrecht)
22.45 Dnevnik
22.50 Glasbena odd.: Božič na Dunaju (pojejo P. Domingo, J. Carreras, N. Cole)
0.00 Dnevnik, zapisnik, horoskop, nočni razgovori

RAI 2

6.55 Film: Meglio liberi o selvaggi? (pust., ZDA '80)
8.30 Variete za najmlajše
9.30 Potrebujem te
9.40 Rubrika o aktualnih temah: Fuori dai denti
9.45 Sereno Variabile
11.30 TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00 Aktualni variete: I fatti vostri (vodi G. Magalli)
13.00 Dnevnik, navade in družba, vreme, Potrebujem te, rubrika o branju Bravo chi legge
14.15 Variete: I fatti vostri
14.40 Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00 Dnevnik
16.05 Aktualne teme: L ' Italia in diretta - Italija v živo
17.15 Dnevnik
18.05 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno Variabile
18.15 Dnevnik, vreme in šport
18.45 I giustizieri della notte
19.35 Šport in predstavitev Tg
19.50 Variete: Go-Cart
20.30 Večerni dnevnik Tg2
20.50 Variete: Arriba!!! Arriba!!! (vodi H. Parisi)
22.50 Aktualno: Mixer
23.30 Dnevnik in vreme
0.10 Ponoči, na trgu Italija

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik, vreme
8.40 Film: La grande illusione (vojni, Fr. '37)
10.30 Videosapere: Zdravje, Kratki, Potovanje po Italiji, Faust, Media/Mente
12.00 Dnevnik
12.15 Rubrika Telesogni
13.00 Kljub vsemu, moja Italija, 13.35 VideoZorro
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Nan.: I mostri
15.15 Sportno popoldne,vreme
16.30 Nan.: Vita da strega
17.00 Aktualno: Ob 5-ih zvečer
17.55 Dok.: Geo - Cesarjev otok
18.25 Nan.: Blue jeans
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Smučanje: slalom
20.50 Mi manda Lubrano
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Nan.: La legge di Bird
23.50 Aktuallna odd.: Niente da perdere
0.30 Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura,vreme
1.00 Variete: Fuori orario, vmes filmi

RETE 4

6.00 Nan.: Nevarne ženske
7.00 TV film: Un bambino di nome Gesù
7.30 Nad.: Piccolo amore, 8.00 Indomabili, 9.00 Cuore ferito, 10.15 Felicità, 11.45 Valeria in Massimo, 12.30 Zingara, vmes (11.30) dnevnik
13.30 Dnevnik
14.00 Nad.: Sentieri, 15.15 La forza dell' amore, 16.15 Un volto, due donne
17.10 Aktualno: Perdonami
18.00 Dnevne zanimivosti - Giorno per giorno, vmes (19.30) dnevnik in vreme
20.00 Variete: Le più belle scene da un matrimonio
20.30 Film: Il principe delle maree (dram., ZDA '91, i. N. Nolte, B. Streisand)
23.00 Film: Due stelle nella polvere (vestern, ZDA '67), 23.30 dnevnik

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.45 Maurizio Costanzo Show
11.30 Aktualno: Forum - Televizijsko sodišče
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful
14.15 Nan.: Robinsonovi
14.45 Variete: Casa Castagna
16.00 Otroški variete
18.00 Dnevnik TG5 - Flash
18.05 Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik, 20.25 Striscia la notizia
20.40 Aktualna odd.: Amici di sera (vodi M. De Filippi)
22.45 Večerni dnevnik TG 5
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) nočni dnevnik
1.30 Sgarbi quotidiani
1.45 Striscia la notizia
2.30 Nan.: Cin Cin

ITALIA 1

6.30 Otroški variete
9.30 Nanizanke
11.25 Aktualnosti: Village
11.30 Nan.: Le strade si San Francisco (i. M. Douglas)
12.25 Odprti studio
12.45 Fatti e misfatti, 12.50 Šport studio
13.00 Otroški variete
15.00 Variete: Generazione X
16.00 Aktualno: Village
16.15 Nan.: I ragazzi della pratería, 17.15 Družina Addams, 17.45 Primi baci
18.30 Odprti studio in vreme, 18.45 Šport studio
19.05 Nan.: Baywatch, 20.00 Il principe di Bel Air
20.30 Film: Non guardarmi, non ti sento (kom., '91, i. G. Wilder, R. Pryor)
22.30 Šport: Eno leto športa
23.30 Nan.: Thunder in Paradise, 0.30 Fatti e misfatti
0.40 Italija 1 šport

TELE 4

*
13.30 19.30, 22.15, 00.20 Dogodki in odmevi
20.30 Film: Chen il pugno che uccide (pust. '77)

MONTECARLO

14.00 18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Šport
14.00 Film: Mia cugina Rachele
18.00 Variete: Zap zap
20.30 Film: Lawrence d' Arabia (biog., VB '62, i. P. O'Toole, A. Quinn)

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Pisane risanke**
20.30 **TV dnevnik**

SLOVENIJA 1

10.30 Videostrani
10.50 UNICEF - Koncert za otroke, Celje 1995
12.00 Rocka Rocka
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
13.30 Zgodbe iz školjke
14.00 Videostrani
14.40 Tedenski izbor: Smrt Jugoslavije, 5. zadnji del angleške dok. serije
15.30 Osmi dan
16.25 Slovenski utrinki
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Otroški program: Rdeča kapica
18.00 Fina gospa, 10. zadnja epizoda angl. serije
18.30 Kolo sreče, tv igrica
19.05 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
20.05 **Gospod Bean**, 1. del angl. nanizanke
20.30 **Ne meč'te se stran**, amer. film
22.10 TV dnevnik 3, vreme, šport
22.35 Huda telesna poškodba, 7. del angleške nanizanke
23.30 Spletke, 4. zadnji del franc. nadaljevanke
0.25 Poročila
0.30 TV jutri, videostrani

SLOVENIJA 2

12.00 Euronews
14.00 Tedenski izbor Crni tulipan, franc. film
15.50 Povečava: 100 let živečih fotografij
16.35 Orson Welles: One-man band, dok. film
18.00 Po Sloveniji
18.45 Impulzi: Svetovni poslovni utrip
19.15 V vrtincu
20.05 Športna sreda
21.40 PEP v košarki (Ž): Ježica - Sipox, 2. polčas, posnetek iz Ljubljane
22.20 W. A. Mozart: Figarova svatba, opera
0.40 Euronews

KANAL A

08.05 Novice
10.00 Družina Adams, ponovitev 2. dela
16.35 Spot tedna
17.00 Državnik novega kova, ponovitev 19. dela
18.45 A - Shop
19.00 Pika na A
19.35 Družina Adams, 3. del amer. risane nanizanke
20.00 Sirene, 17. del nanizanke
20.50 Unpato
22.00 Dance session
22.30 Gost Pike na A, pon.
22.45 Epikurejske zgodbe, pon.
23.00 Novice
23.25 Spot tedna
0.00 CNN poroča

Koper

16.00 Euronews
16.15 Simbad, risani film
17.30 Family Album - tečaj angleškega jezika
18.00 Slovenski program: Bližnja srečanja tretje vrste
18.30 TV stičišče
18.45 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik
19.30 Family Album - tečaj angleškega jezika
20.00 Nočni sodnik, tv nanizanka
20.30 Mediterranea
22.00 Vsedanes
22.50 Leteči zdravniki, TV nanizanka

ORF Avstrija 1

6.00 Halo sestra!,
6.25 Otroški program, ponovitev
10.40 Vesoljska ladja Enterprise Nova generacija, pon.
11.30 Modro cveti encijan, pon. nemškega filma
13.00 Otroški program Ostrzek, risana serija
13.25 Confetti Paletti
13.40 Alfred J. Kwak
14.05 Am dam des
14.20 Uganke
14.30 Tim in Struppi
15.40 Vesoljska ladja Enterprise: Brezupna romanca
16.25 A-Team, Pojoča žogica za golf
17.15 Zlata dekleta, Pikantno darilo
17.40 Kdo je šef? Tony, vzornik
18.10 Dr. Quinn, Vprašanje vesti
19.00 Pri Huxtablovih, Samo za moške!
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Šport
20.15 Mož v senci, 2. del nemško-avstrijske kriminalke
22.15 Policijski klic, nemška kriminalka
23.45 Šport, Turnir v dvoranskem nogometu z Dunaja
0.15 Čas v sliki
0.20 Petrovi prijatelji, angl. film
1.55 Santa Barbara - Kalifornijski klan, pon.
3.40 Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
5.35 Živalski raj. Poti do vode

ORF Avstrija 2

11.00 Schiejok, pon.
13.40 Umor, je napisala, Umor po načrtu
14.25 Santa Barbara - Kalifornijski klan
15.10 Bogati in lepi
16.00 Vsak dan s Schiejokom
17.00 Čas v sliki
17.05 Dobrodošli v Avstriji
19.00 Zvezna dežela danes
19.30 Čas v sliki, kultura
19.53 Vreme
20.00 Pogledi od strani
20.15 Danielle Steel: Samo enkrat v življenju, amer. ljubezenski film
21.50 Pogledi od strani-ekstra
22.00 Čas v sliki
22.30 Strmoglavi let
23.15 Ljubezen ni všteta, angl.-poljska komedija
0.40 Nekega petka v Las Vegasu, film
2.15 Pogled od strani, ponovitev
3.20 Videonoč

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Radioo plus;10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Odskočna deska; 21.05 Festival Evroradia; 22.30 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.50 Prireditve; 9.15 Malčki o...; 10.00 Kje pa vas čevelj žuli; 11.00 Moped Show; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 16.15 Modne novosti; 17.00 Računalniški val; 18.00 Vroči stol; 19.30 Glasbeni večer z. J. Webrom, vmes Zrcalo dneva, vreme, promet.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba;10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Glasbene revije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Življenje kot izziv; 17.05 Posnetki festivalov; 20.00 Pota naše glasbe; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glasb. tradicija 20. st.; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

8,30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska in vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergereen; 8.15 Na rešetu; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Servisne informacije; 9.45 Odgovor na Rešeto; 10.45 Zanimivosti; 11.15 Aktualnosti: Hladno, toplo, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.00 Power play; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glas. odd. A...O...A; 19.00 Športni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke; 0.00 Nočni pr.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Zgodovina Istre; 14.50 Single tedna;15.00 Back to the future; 18.45 Nattività; RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa;12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na rajžo gre; 20.00 Pole position; 22.00 Velike radostii.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 11.20 Nagradni kviz; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 12.40, 13.20, 13.40, 14.00, 15.00 Moda; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Lestvica Discoteque Gauloises Blondes; 20.00 Parnas.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoči srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Šport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

11.00 148. Avtodrom; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, joculator); 17.00 Jazzarije & Koncertne napovedi; 19.00 TB: No Means No; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues: 0.00 Reprize (pon. in torek).

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00, Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Obzornik; 9.15 Odprta knjiga: Oblomov (r. M. Prepeluh, 13.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Furlanske kolednice: Zbor G. Peresson; 13.20 Orkestri; 13.40 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Vinko Globokar in prvine sodobne glasbe (pripravila Luisa Antoni); 18.00 Literarne podobe: Magična Renesansa; 18.30 Slovenska lahka glasba; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Občine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja; 16.10 DJ F. Del Monte - Mix time; 19.00 Glasba po željah; 21.15 Samo za vas; 22.15 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.10-19.00 Koroški zbori.

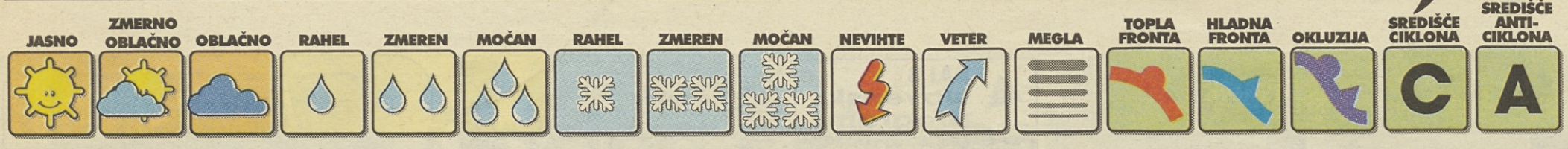

VREMENSKA SLIKA

Nad srednjo in deloma zahodno Evropo ter Skandinavijo je območje visokega zračnega pritiska, ki sega do naših krajev. S severozahodnimi vetrovi bo v višinah nad naše kraje postopoma dotekal nekoliko hladnejši in tudi bolj suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DANES

Slovenija: Danes bo zmerno do pretežno oblačno, v zahodnih krajih se bo delno zjasnilo. Najvišje dnevne temperature bodo okoli 0.

Sosednje pokrajine: Oblačno bo, v zahodnih krajih bo občasno rahlo snežilo, ob Jadranu pa bo delno jasno.

JUTRI

V Sloveniji: Delno jasno bo z zmerno oblačnostjo, po nižinah bo zjutraj in dopoldne megla ali nizka oblačnost. Nekoliko hladneje bo.

Obeti: V petek se ne bo večje spremembe vremena.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.44 in zašlo ob 16.25. Dan bo dolg 8 ur in 41 minut. Luna bo vzšla ob 12.29 in zašla ob 01.28.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	30. 12 povprečna 6.00-7.00	29. 11 24-urna	max. urna
Ljubljana Bežigrad	40	49	72
Maribor	—	70	127
Celje	—	—	—
Trbovlje	—	66	126
Zagorje	—	—	—

Mejna imisijska vrednost: 350 mikrogramov/m³
Kritična imisijska vrednost: 700 mikrogramov/m³

BIOPROGNOZA

Večini ljudi vreme danes ne bo povzročalo težav, le vremensko najbolj občutljivi bodo imeli manjše težave. Težje se bodo zbrali in nerazpoloženi bodo.

SNEŽNE RAZMERE

	cm
Mariborsko Pohorje	120
Ribnisko Pohorje	70
Rogla	120
Kope	70
Cerkno	80-90
Ivarčko Osven	50-80
Logarska dolina	30-50
Jezersko	40-50

Na omenjenih smučiščih naprave obratujejo. Na Mariborskem Pohorju je možna nočna smuka do 21. ure, na smučišču Ivarčko Osven pa do 20. ure. Tekaške proge so urejene na Mariborskem in Ribniškem Pohorju, Rogli, v Kranjski Gori, Logarski dolini, na Sodražici, Kopah in Soriški planini. Dostop do Rogle, Cerknega, Kop, Mariborskega in Ribniškega Pohorja je možen samo z zimsko opremo.

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

	°C	
500 m	-1	
1000 m	-2	25-40 cm
1500 m	-3	30-50 cm
2000 m	-6	
2500 m	-8	160-185 cm
2864 m	-9	

Največje tveganje pred snežnimi plazovi predstavlja napihan sneg na privetrnih straneh grebenov. Zaradi spremembe smeri vetrov med sneženjem so ta območja tako na severnih kot na južnih straneh. Tveganje je 3. stopnje po petstopenjski lestvici, 2. stopnje pa na območju Pohorja in vzhodnih Karavank, kjer je zapadlo manj snega.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Pisane kreacije iz cvetja na paradi v Pasadeni

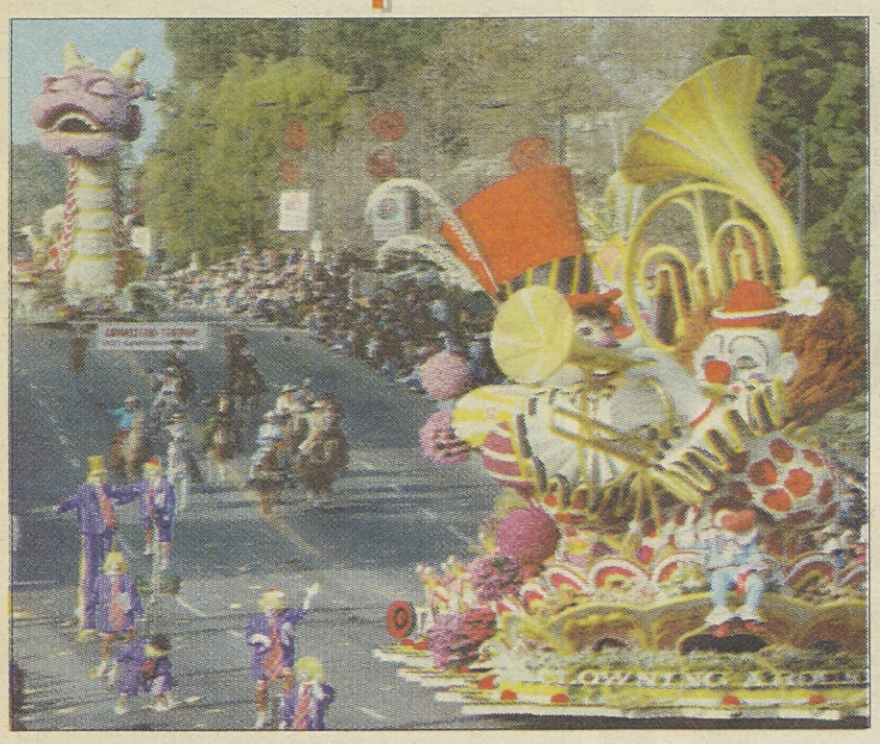

PASADENA (Kalifornija) - V tem mestu se vsako leto na prvi dan leta odvija tekmovanje najlepših stvaritev iz cvetja, ki jih navadno ustvarjajo cvetličarne ali posamezni navdušenci. Na slikah zgoraj dve od številnih zmagovalcev 107. izdaje te posebno privlačne prireditve. Voz na levi se imenuje »Klovnova pot« in je dobil »trofejo Isabelle Coleman), ob njem pa skulptura z naslovom »Čaj s prijatelji«, ki je odnesla »trofejo loterije«. (Telefoto AP)

Burmanska vojska osvojila utrdbo zloglasnega kralja opija Khun Saja

BANGKOK - Kaže, da je donosnega posla zloglasnega »kralja opija« Khun Saja, glavnega pretrgovalca heroina na svetu, zdaj konec: čete burmanske vojske naj bi namreč brez uporabe sile osvojile Ho Mong, to je njegovo utrdbo v burmanski džungli, ki je od tajske meje oddaljena približno 30 kilometrov. Še predsinočnjim pa ni bilo o pretrgovalcu heroina nobene vesti. Po nepotrjenih vesteh naj bi se 61-letni Khun Sa dogovoril z burmanskimi oblastmi, ki so mu bile za petami, sicer brez uspeha, že več let. Khun Sa naj bi namreč predal svojo utrdbo in vojsko, ki jo je branila, v zameno za pomilostitev, ki bi mu omogočila, da bi se nemoteno upokojil.

Iskale so ga policijske sile z vsega sveta; vedno je zanikal, da bi trgoval s heroinom in nasprotno zatrjeval, da je obdavčeval pretrgovanje drugih; na tak način naj bi financiral indipendentistični boj etnije Shan, ki je v boju proti rangoonskemu režimu. Po najnovejših cenitvah naj bi Khun Sajeva osebna vojska (Mong Tai Army) štela 20.000 do zob oboroženih mož in je pretrgovalca z mamili mesečno stala osem milijonov dolarjev.

Iz svoje trdnjave v Ho Mongu - pravega mesteca z vsemi ugodnostmi, kjer so prebivalci celo povezani z Internetom - je Khun Sa dvajset let dominiral trgovanje heroina v takoimenovanem »zlatem trikotniku«, to je na področju med mejami Burme, Tajske in Laosa. Po zvezni ustanovi ZDA za boj proti mamilom, naj bi kultivacija maka na burmanski strani trikotnika letno proizvedla od 2000 do 2500 ton surovega opija, kar je kar 60 odstotkov celotne svetovne proizvodnje.

Arafat našel pred 28 leti izgubljena očala

TEL AVIV - Med obiskom v cisjordanskem mestu Tulkarm je predsednik palestinske nacionalne oblasti Yasser Arafat našel sončna očala, ki jih je nosil leta 1968, ko je vodil ilegalni odpor proti izraelski zasedbi. »Spominek« mu je izročil Walid Hijazi, katerega brat Sami, ki je pred leti umrl v spopadu z Izraelci, je bil svojčas Arafatov soborec. Palestinska agencija Wafa poroča, da je imel Arafat ob prevzemu naočnikov solzne oči.

Princesa Diana bo velepopotnica

LONDON - Britanska kraljevska družina je občutno skrčila svoja potovanja v tujino, pa čeprav se je Diana lani mudila v tujini kar 65 krat. Po pisanju londonskega dnevnika Times je leto prej opravila komaj osem potovanj, kar gre sicer pripisati dejstvu, da se je leta 1994 za lep čas umaknila iz javnega življenja. Za kraljico Elizabeto, njenega moža vojvodo Edimburškega in princa Charlesa pa so se pozovanja v tujino skrčila od 698 v letu 1994 na 462 v komaj minulem letu. V zameno se je povečalo število obiskov članov kraljevske družine na domačih tleh, in to za 25 odstotkov, piše dobro obveščeni Times.

Zavetišče za moskovske brezdomce

MOSKVA - Moskovske mestne oblasti so obljubile, da bodo letos rešile problem približno 300 tisoč vagabundov brez strehe nad glavo, ki polnijo ulice ruske prestolnice. Zanje bodo zgradile oziroma uredile vrsto zavetišč in prenočevališč, ki jih zdaj praktično ni, če izvzamemo eno samo zavetišče z zmogljivostjo komaj 24 oseb. Glasnik mestne uprave je napovedal, da bodo načrt uresničili postopno, v več etapah. Najprej bodo vagabunde zbrali v policijskem zbirnem centru, kjer jih bodo identificirali, nato pa jih bodo razmestili po občinskih zavetiščih, kjer bodo lahko ostali največ 30 dni. V tem času se bodo morali brezdomci odločiti o svoji prihodnosti, vključno z vprašanjem morebitne zaposlitve. Od skoraj 300 tisoč brezdomcev, ki se potikajo po Moskvi, jih je po podatkih policije približno polovica iz drugih republik Skupnosti neodvisnih držav in iz tujine.

Z grozdnimi jagodami namesto do sreče - v smrt

MADRID - Da bi bilo njeno novo leto kar se da srečno, je neka španska ženska po tamkajšnji tradiciji ob vsakem odbitju silvestrskega polnočnega zvona pogoltnila jagodo grozdja in jo pospremila s skrito željo. Toda njene želje se niso uresničile, saj je umrla zaradi zadušitve. Po pisanju španskega tiska si je ženska grozdje skrbno pripravila: jagode je olupila in jim odstranila peške ter si jih postavila v vrsto, da bi bila čim hitrejša. Toda prav naglica ji je bila usodna, saj ji reševalci, ki jih je poklical njen mož, niso mogli več pomagati.